

„ZDRAVÍ 2030“ – analytická studie

**Mezinárodní srovnání ČR a zemí EU
na základě European Core Health Indicators (ECHI)**

European Core Health Indicators (ECHI)

ECHI (European Core Health Indicators) je zkratka pro Evropské základní zdravotní ukazatele, které sestavuje Evropská komise a jsou výsledkem dlouhodobé spolupráce zemí EU a Evropské komise. Vývoj indikátorů probíhá již od 90. let 20. století, kdy byla v roce 1994 zveřejněna zpráva o chystaném monitorování zdraví obsahující návrh budoucích ukazatelů. V roce 1997 EK vytvořila plán organizace sledování zdravotní situace, na niž navázaly tři ECHI projekty od roku 1998–2001, 2002–2004 a 2005–2008, které měly za úkol sestavit seznam indikátorů zdravotní péče. Cílem bylo standardizované porovnání zdravotních dat celé Evropy.

V průběhu třetího ECHI projektu byla ustavena JA ECHIM (Joint Action on European Community Health Indicators Monitoring) zabývající se posouzením předpokladů pro implementaci ECHI, dostupností a srovnatelností stávajících zdrojů informací o zdravotní situaci a ustálením systému ECHI směrem k udržitelnému zdravotnického informačního systému.

- *Kilpeläinen, K., Aromaa, A., 2008. European Health Indicators: development and initial implementation: final report of the ECHIM project. National Public Health Institute, Helsinki.*
- *EC, 2013. European Core Health Indicators (ECHI) - Public Health - European Commission, in: Public Health.*
- *EC, 2014. European Core Health Indicators (ECHI) - Public Health - European Commission, in: Public Health.*

European Core Health Indicators (ECHI)

Pro mezinárodní srovnání je klíčová exaktní definice a standardizace indikátorů zdravotní péče, která vychází ze seznamu zdravotních ukazatelů Evropského společenství (ECHI).

ECHI indikátory jsou pro účely srovnání mezi státy plně standardizovány. Nejčastěji jde o standardizaci na počty obyvatel, a to na 1000 či 100 000 obyvatel, dále je využita i standardizace na počet jedinců určité populační kohorty, např. na počet živě narozených. Indikátory nejčastěji numericky vyjadřují procento z určitého populačního celku v rámci jednoho státu nebo jsou kalkulovány ve formě indexů (např. index závislosti starých osob).

Celkově je definováno 88 ECHI indikátorů, větší část indikátorů se dále dělí na různé dílčí indikátory např. dle pohlaví, věku či úrovně vzdělání. Hlavní oblasti pokrývané těmito indikátory jsou:

- ☐ Demografické a socioekonomické faktory (9 ukazatelů)
- ☐ Zdravotní stav (32 ukazatelů)
- ☐ Zdravotní determinanty (14 ukazatelů)
- ☐ Zdravotnické intervence: zdravotní služby (29 ukazatelů)
- ☐ Zdravotnické intervence: podpora zdraví (4 ukazatele)

- Harbers MM, Verschuur M, de Bruin A. Implementing the European Core Health Indicators (ECHI) in the Netherlands: an overview of data availability. *Archives of Public Health*. 2015;73(1):9. doi:10.1186/s13690-014-0058-4.
- Verschuur M, Achterberg PW, Gijzen R, Harbers MM, Vijge E, Wilk EA, van der Kramers PGN. ECHI INDICATOR DEVELOPMENT AND DOCUMENTATION, Joint Action for ECHIM Final Report Part II. Bilthoven: National Institute for Public Health and the Environment (RIVM), 2012.

European Core Health Indicators (ECHI)

Národní zdravotnický informační systém ČR (NZIS) je připraven k analýze většiny definovaných a v rámci EU používaných indikátorů ECHI. Struktura dostupných dat NZIS umožňuje provést analýzu indikátorů zdravotního stavu na celostátní i regionální úrovni, dále ve stratifikacích dle časové periody, věku, pohlaví pacientů a rovněž dle vybraných rizikových skupin pacientů.

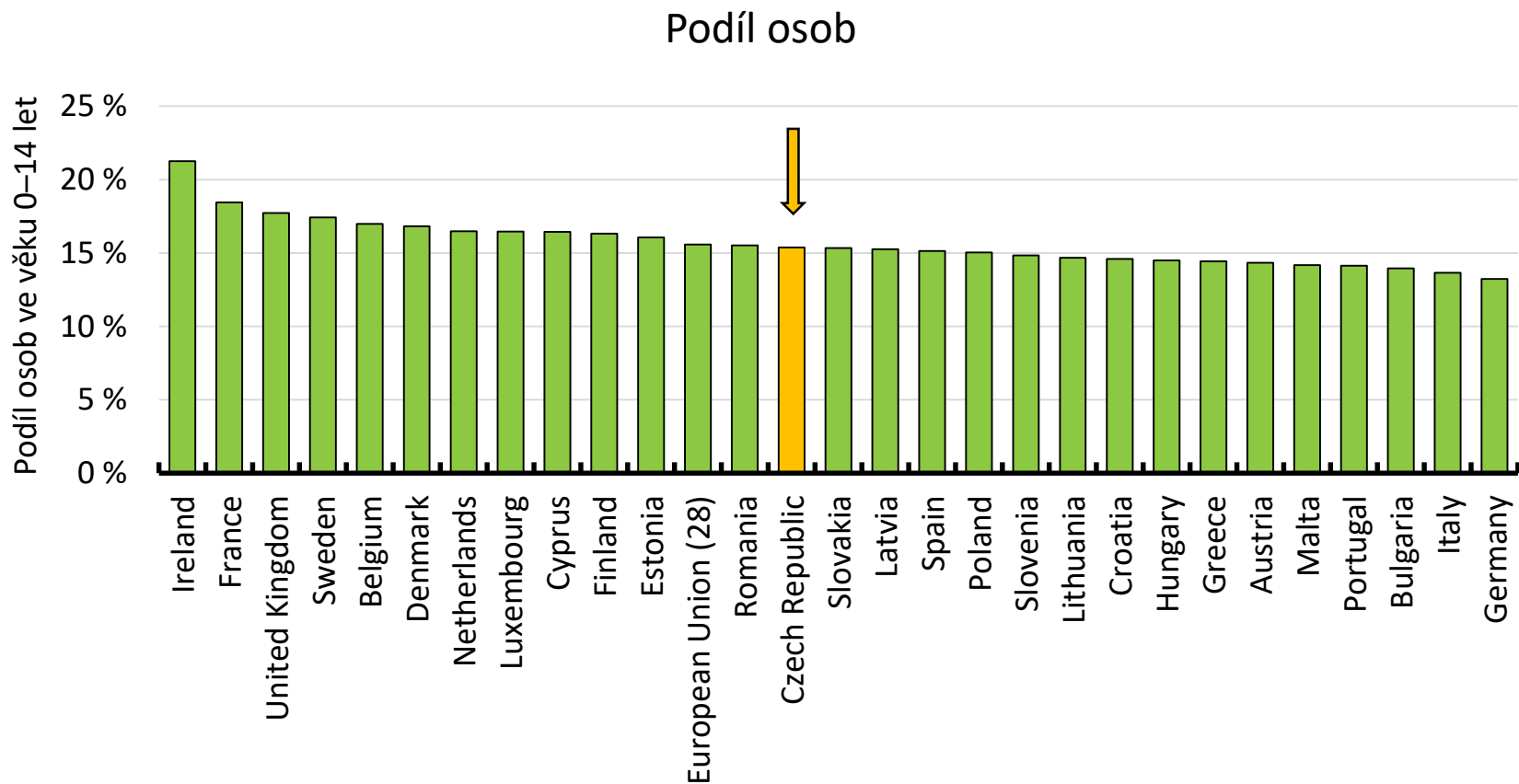
Populační výstupy jsou standardizovány na evropskou populaci dle metodiky Eurostat umožňující benchmarking výsledků v rámci evropských zemí (*Revision of the European Standard Population, Report of Eurostat's task force. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013*).

Mezinárodní data využitá pro zde provedenou analýzu jsou dostupná pomocí ECHI Data Tool <http://ec.europa.eu/health/dyna/echi/datatool/index.cfm>. Tato aplikace umožňuje výběr indikátoru, období a země pro generování exportu dat nebo jejich základní vizualizaci. V nabídce se nachází 39 různých zemí, z čehož 28 zemí je součástí EU a další jsou buď kandidáty k připojení do Unie, či součástí ESVO, tedy Evropského sdružení volného obchodu. Většina dat do aplikace poskytly členské země, dále Eurostat, statistický úřad EU v Lucemburku, část dat pochází z mezinárodních organizací, jako jsou WHO, OECD a různé specifické programy a specializované databáze.

Pro analýzu byly využity roky s co nejúplnějšími daty co největšího počtu evropských zemí, což je pro většinu indikátorů rok 2016, u některých vycházejících z dotazníkového šetření EHIS pak rok 2014, pro vybrané indikátory jsou možné i další roky.

Podíl osob ve věku 0–14 let

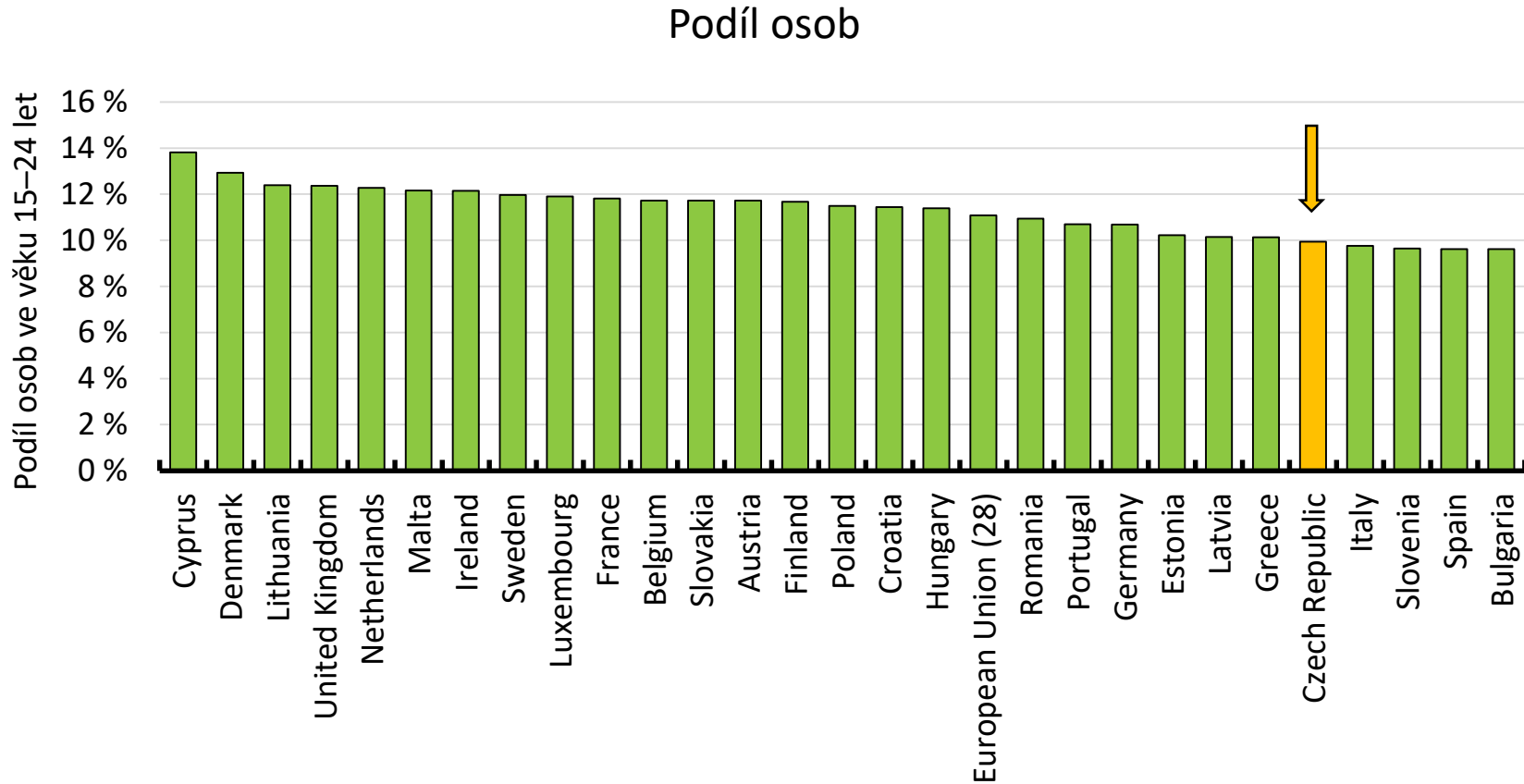
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	15,6 %	15,4 %
Pořadí	12	14

Podíl osob ve věku 15–24 let

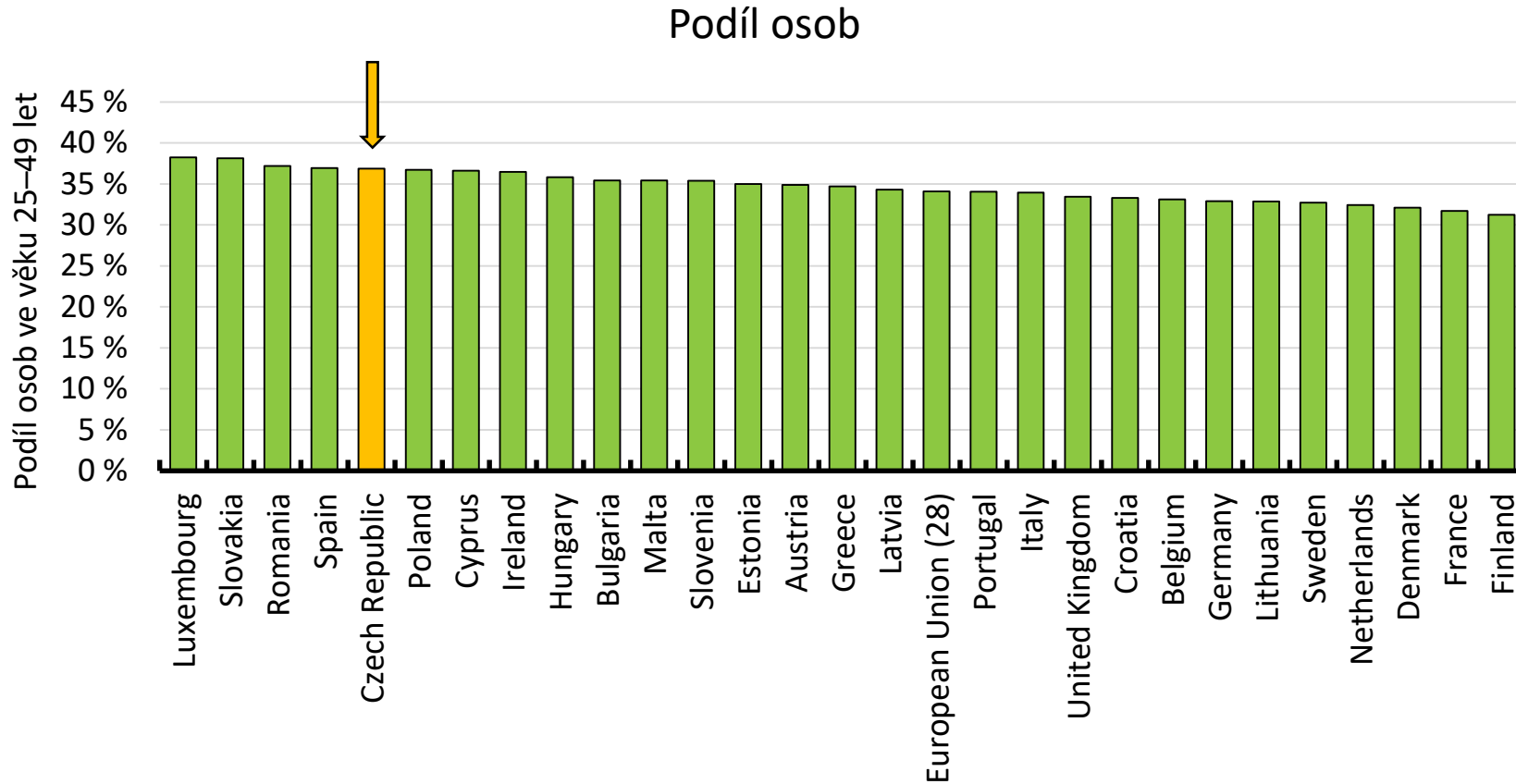
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	11,1 %	9,9 %
Pořadí	18	25

Podíl osob ve věku 25–49 let

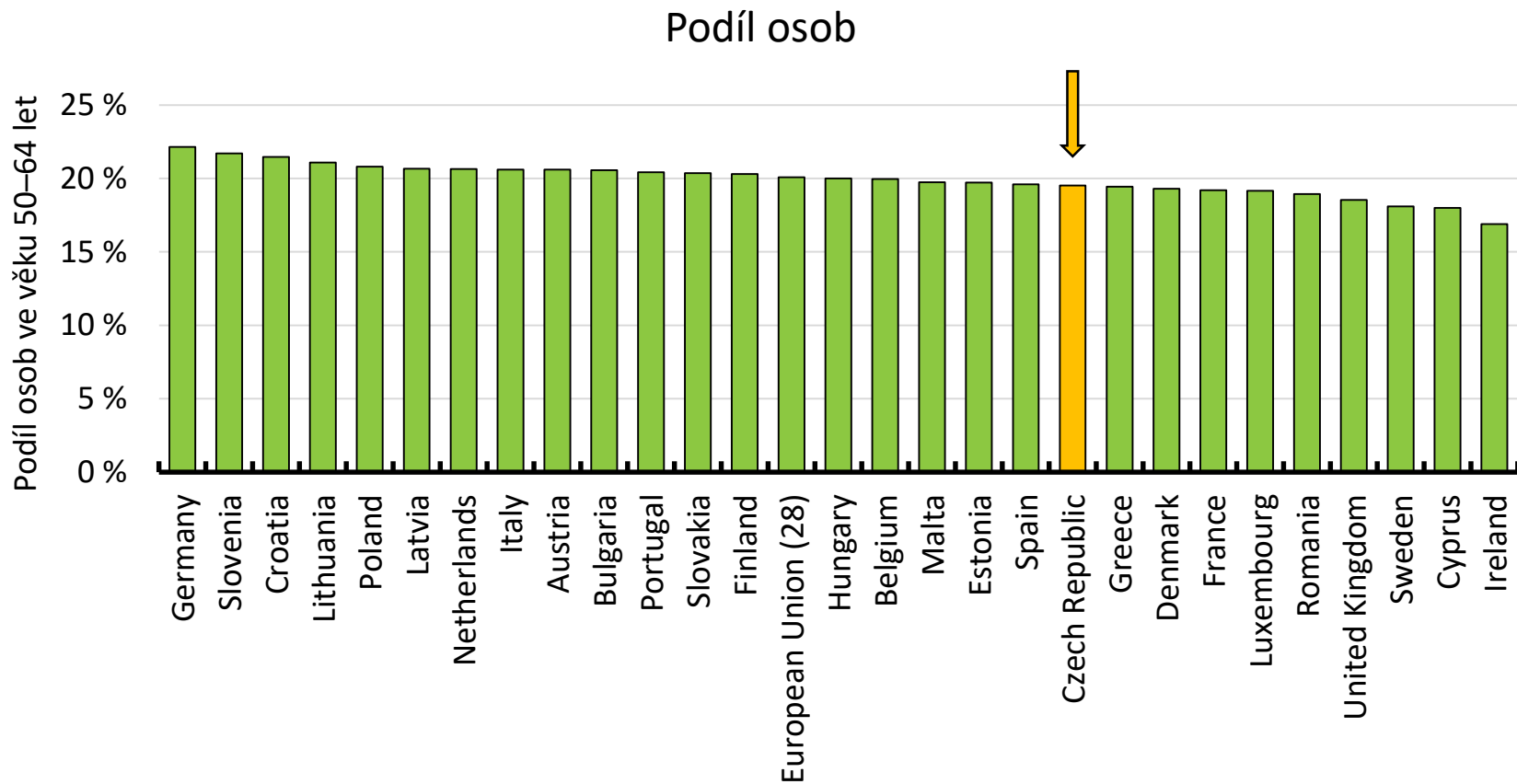
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	34,1 %	36,9 %
Pořadí	17	5

Podíl osob ve věku 50–64 let

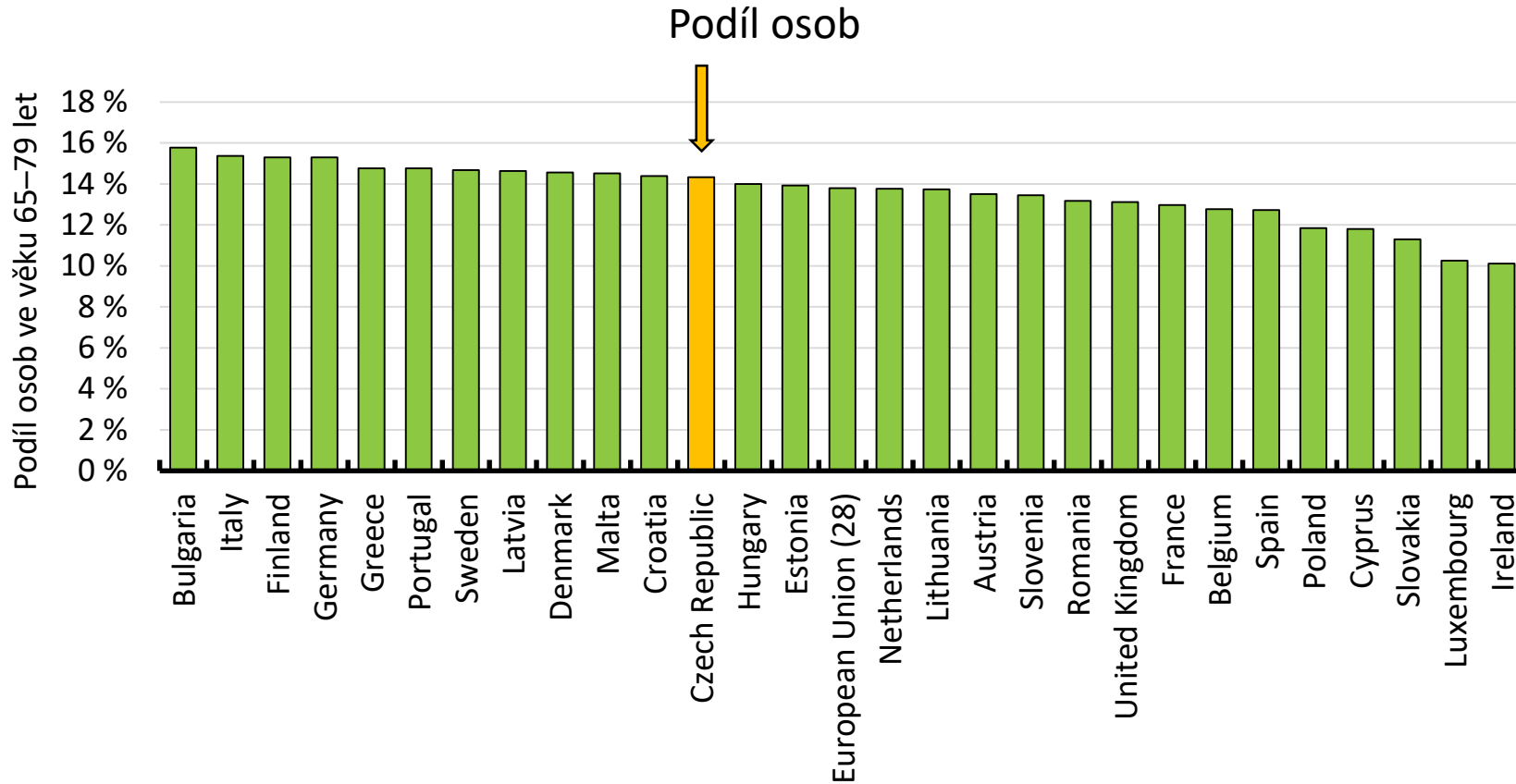
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	20,1 %	19,5 %
Pořadí	14	20

Podíl osob ve věku 65–79 let

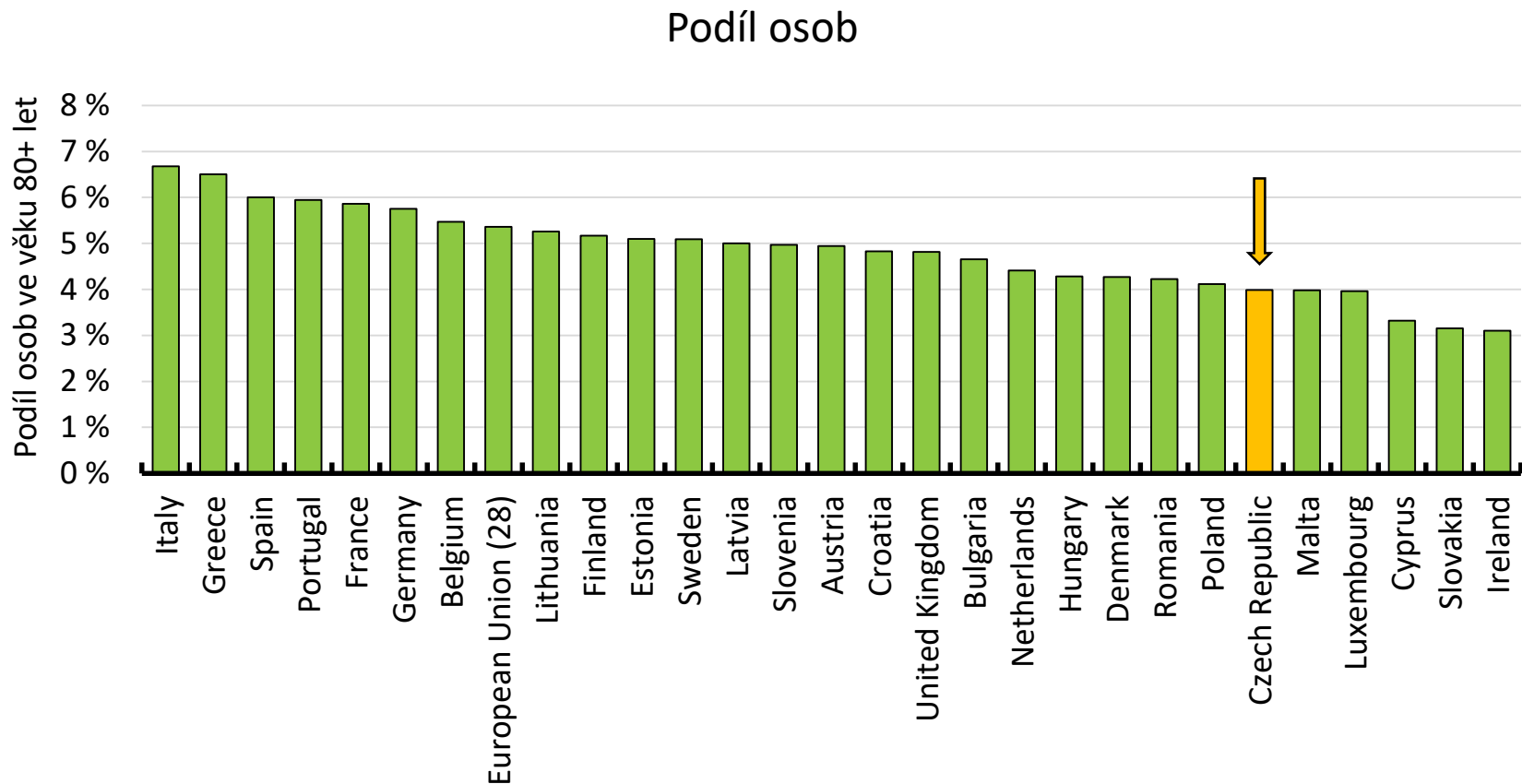
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	13,8 %	14,3 %
Pořadí	15	12

Podíl osob ve věku 80+ let

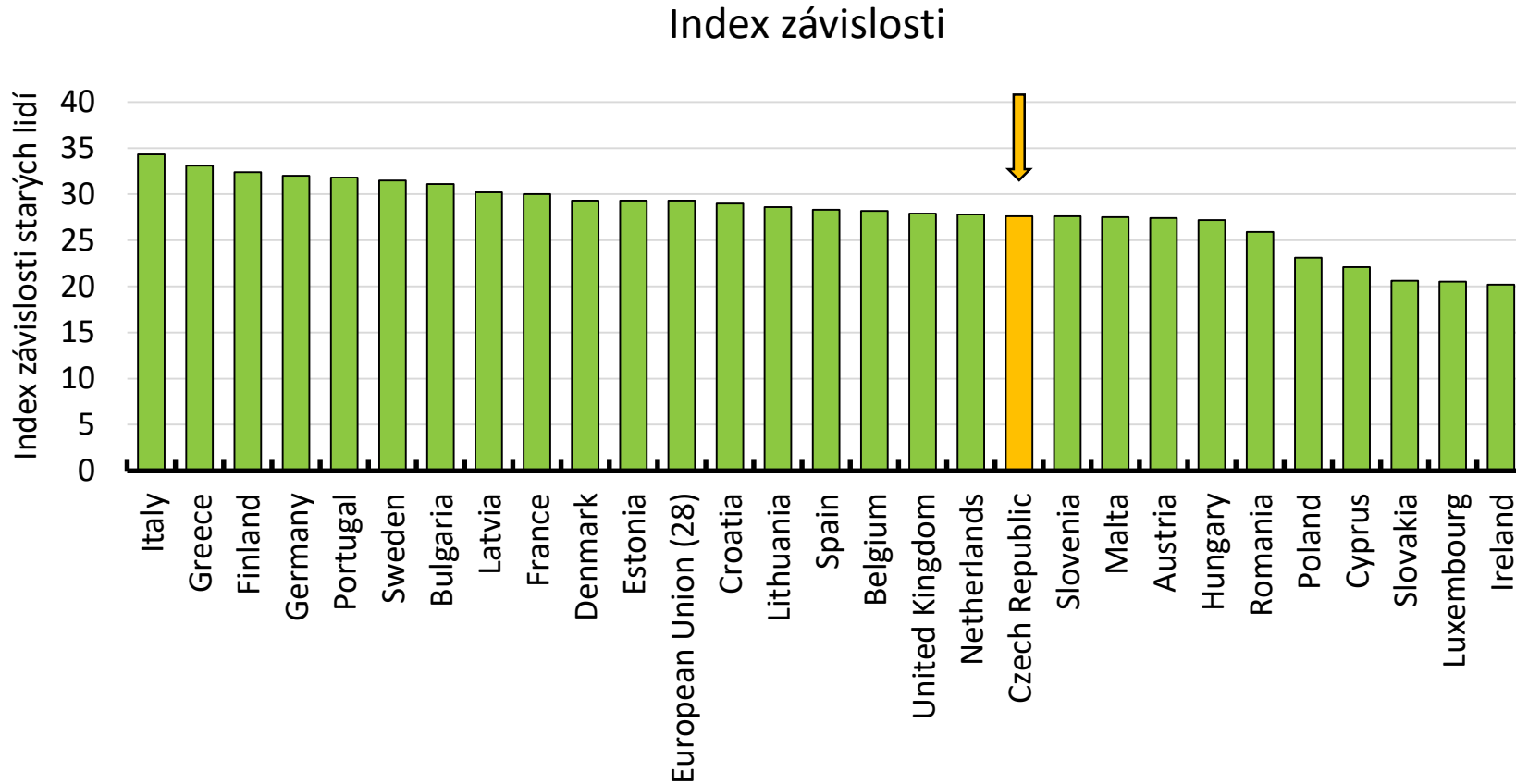
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	5,4 %	4,0 %
Pořadí	8	24

Index závislosti starých lidí

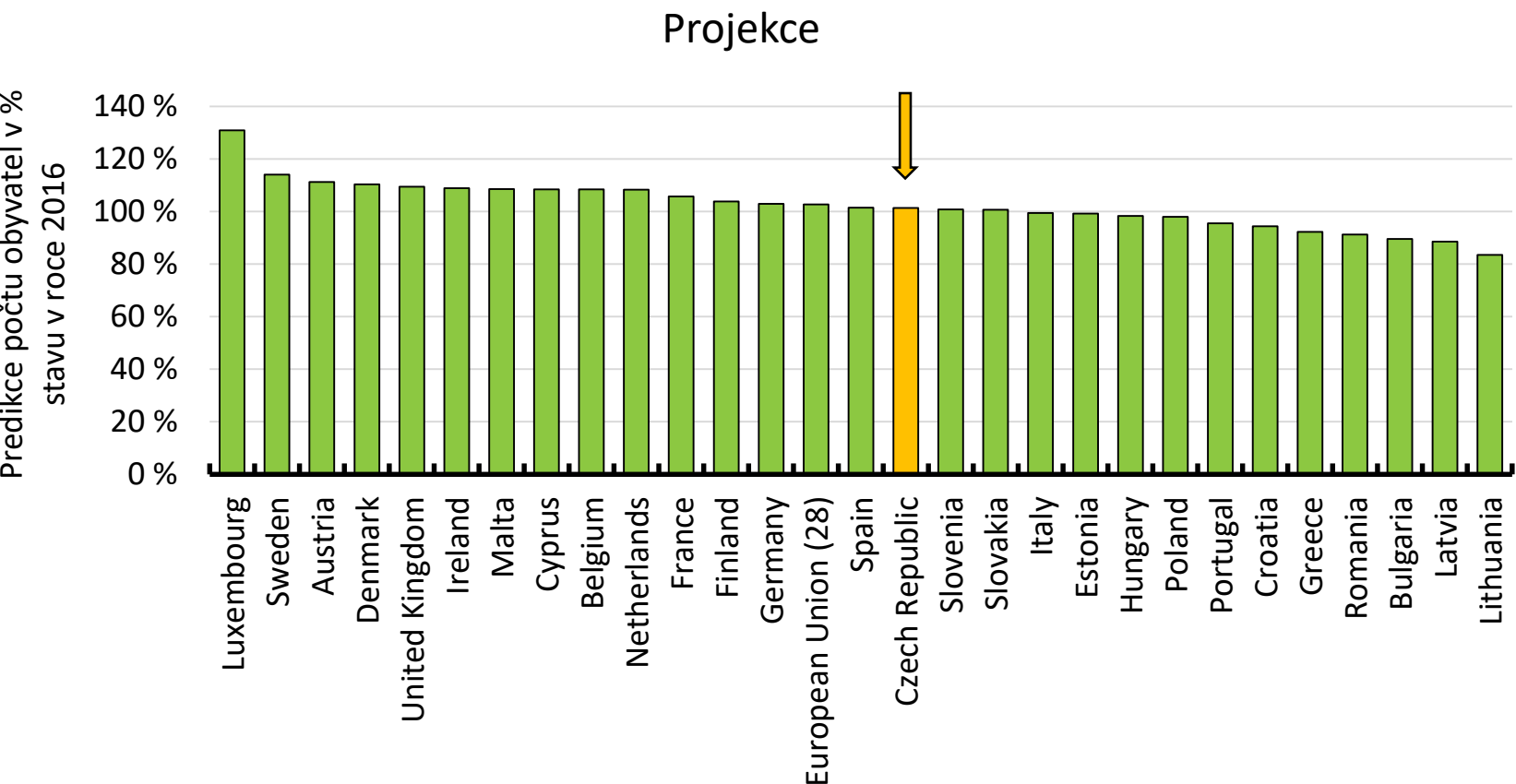
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	29,3	27,4
Pořadí	12	19

Populační projekce 2030

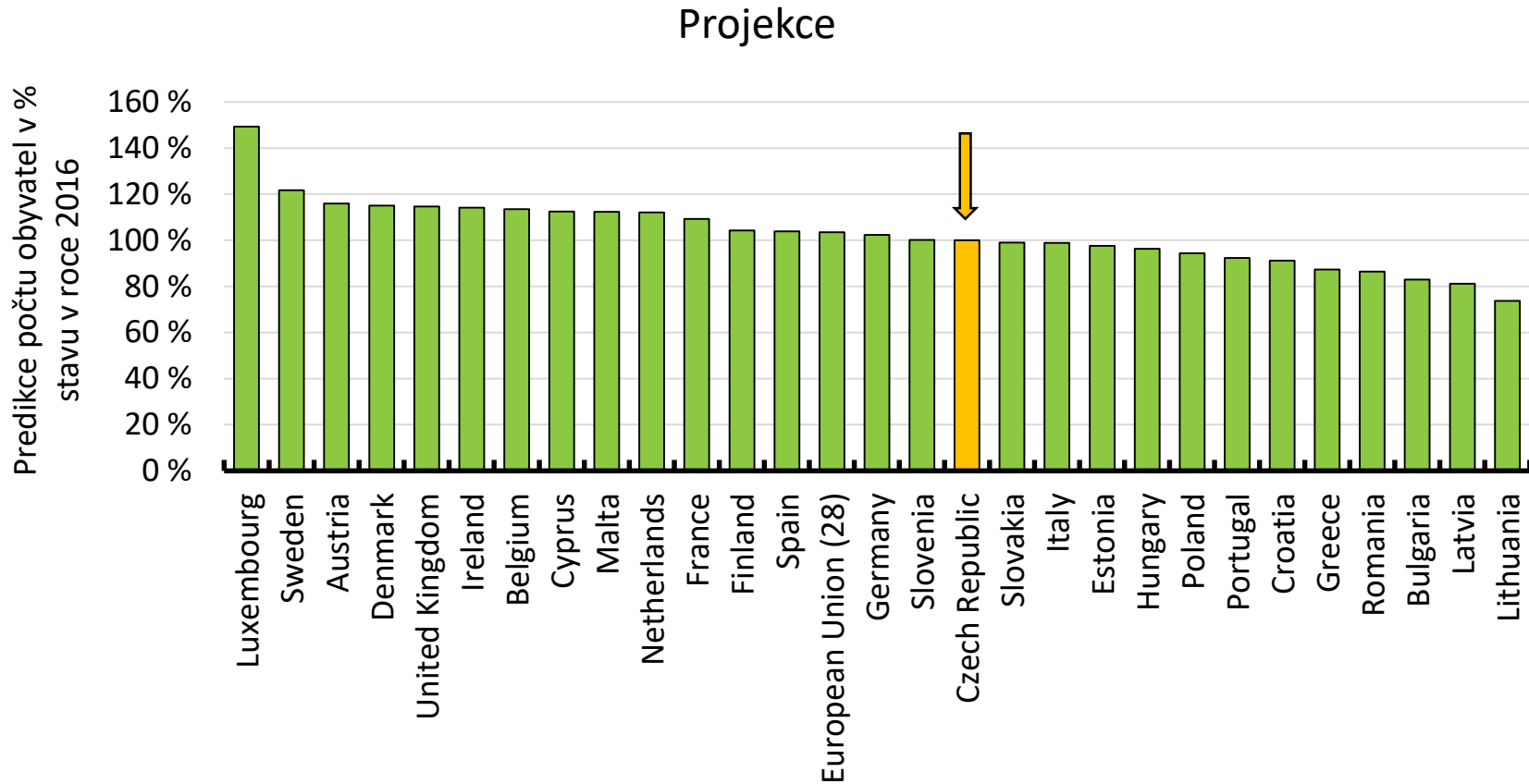
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	102,7 %	101,3 %
Pořadí	14	16

Populační projekce 2040

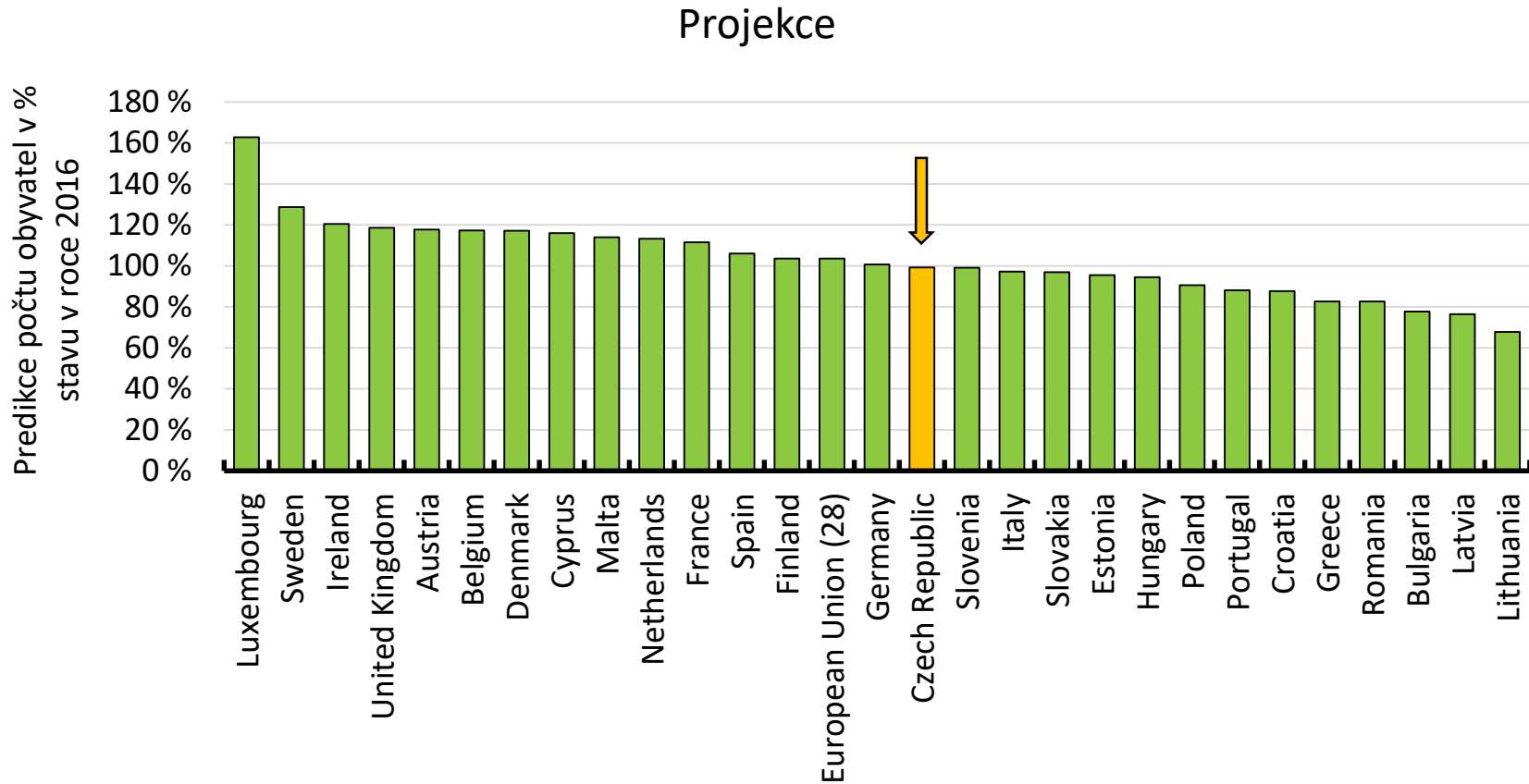
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	103,5 %	100,0 %
Pořadí	14	17

Populační projekce 2050

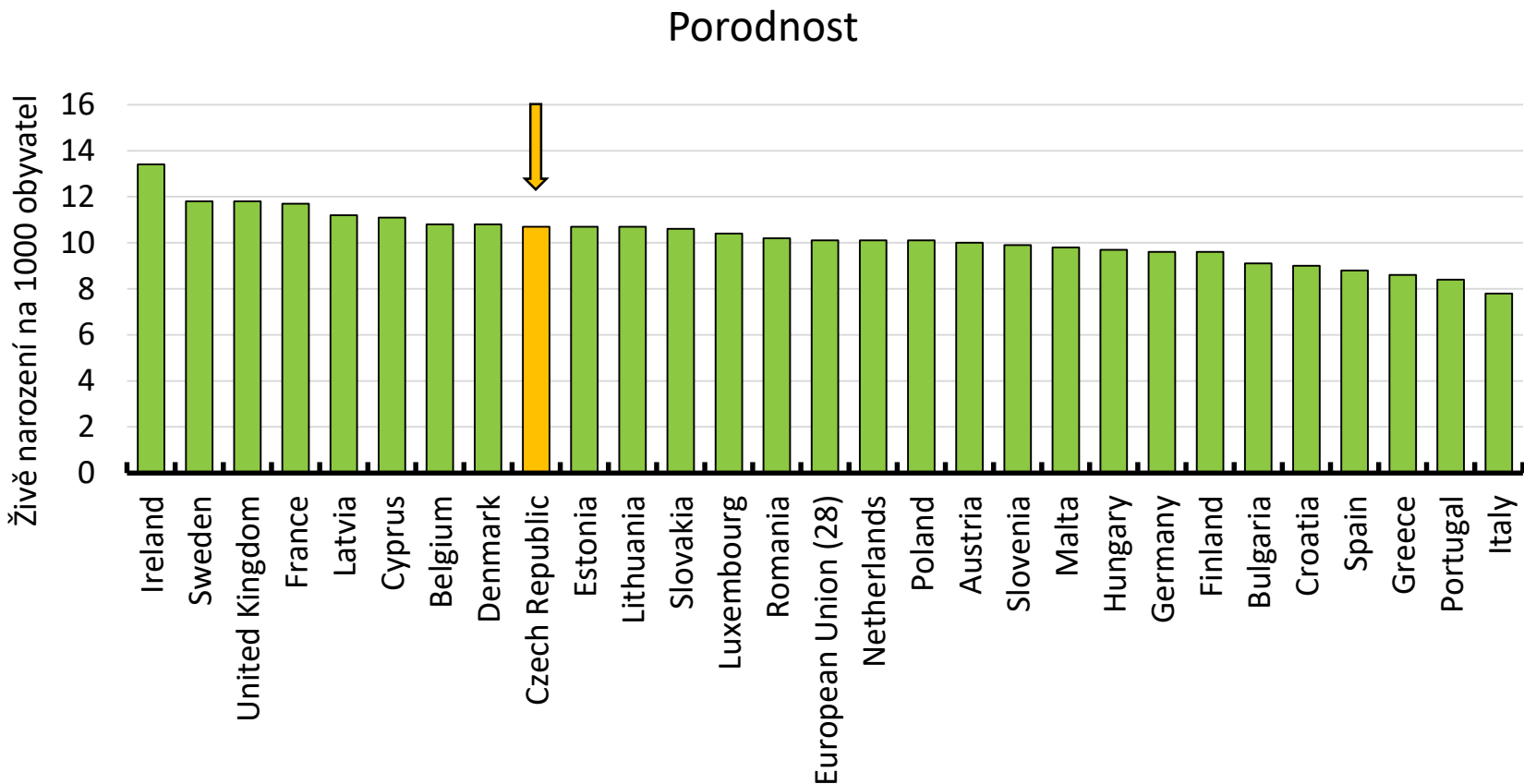
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	103,6 %	99,3 %
Pořadí	14	16

Hrubá míra porodnosti

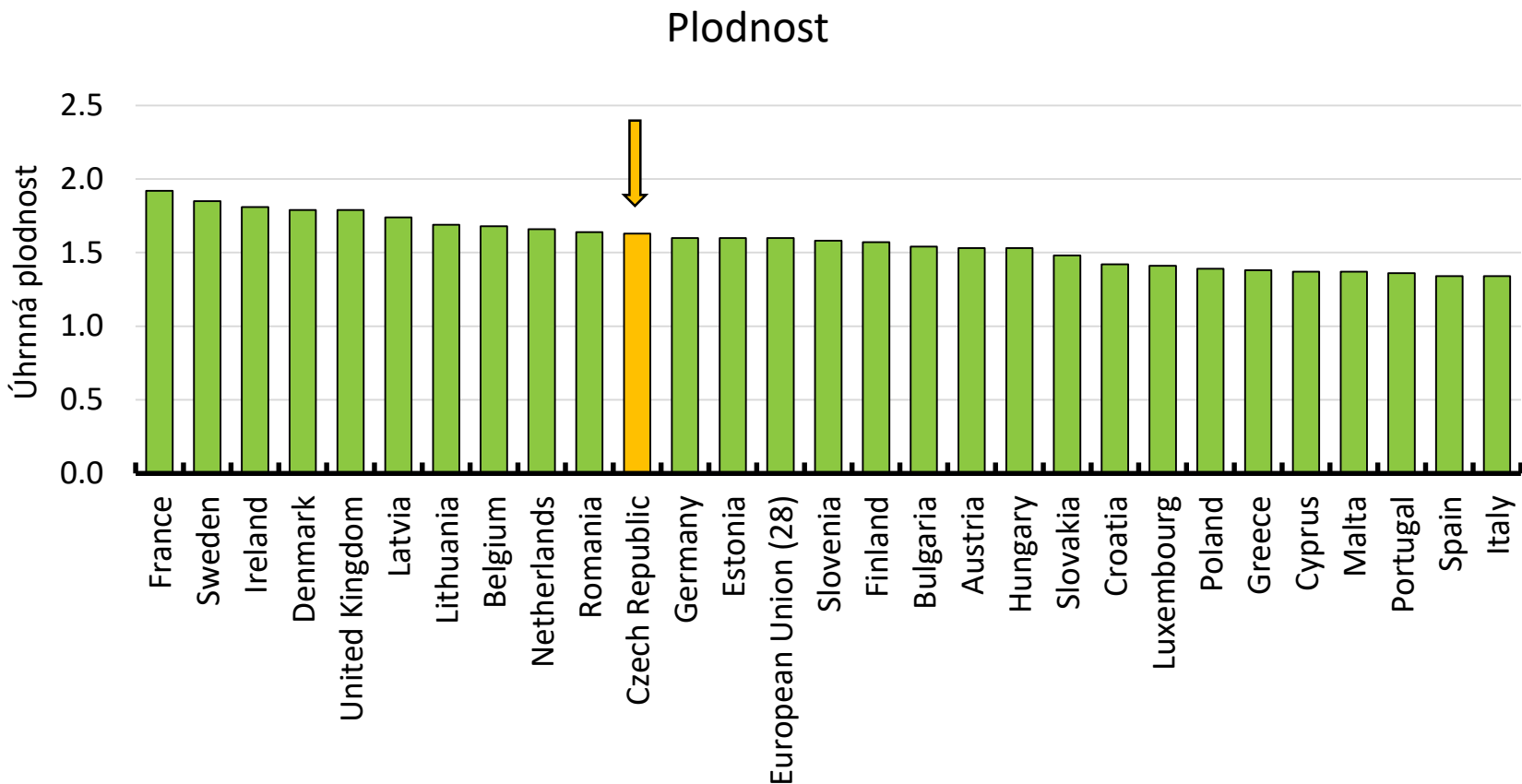
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	10,1	10,7
Pořadí	15	9

Úhrnná plodnost

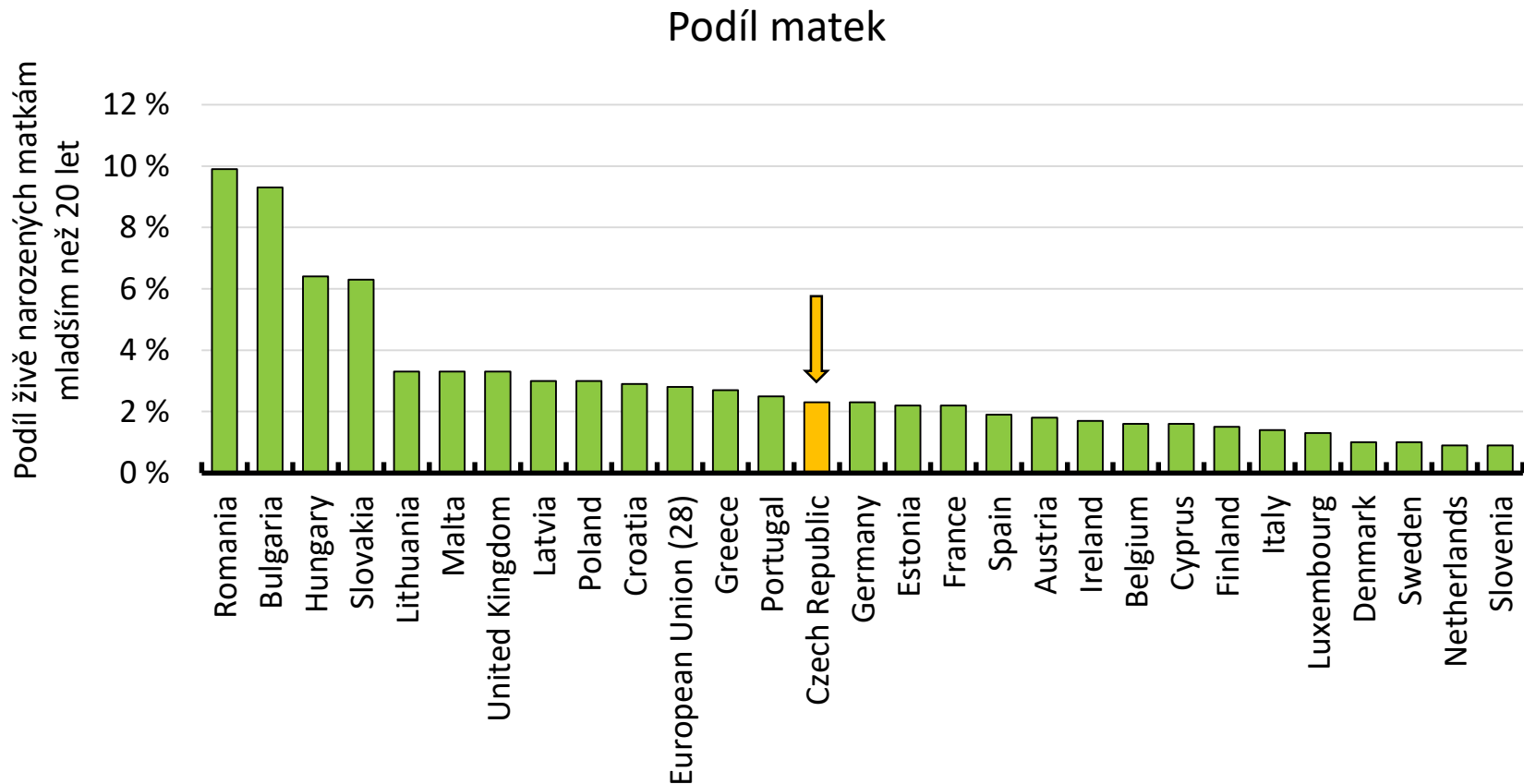
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1,60	1,63
Pořadí	14	11

Podíl živě narozených dětí matkám mladším než 20 let

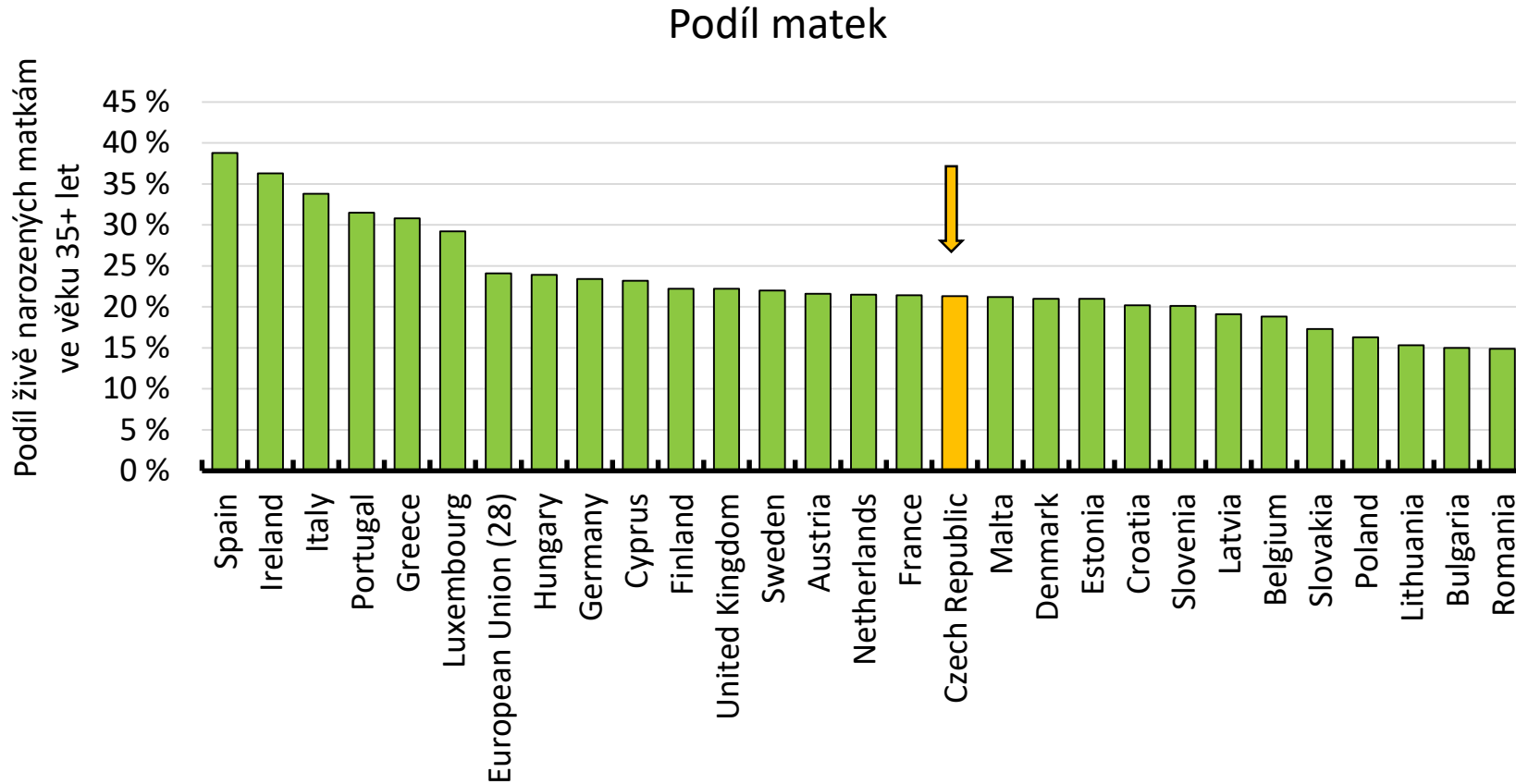
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	2,8 %	2,3 %
Pořadí	11	14

Podíl živě narozených matek ve věku 35+ let

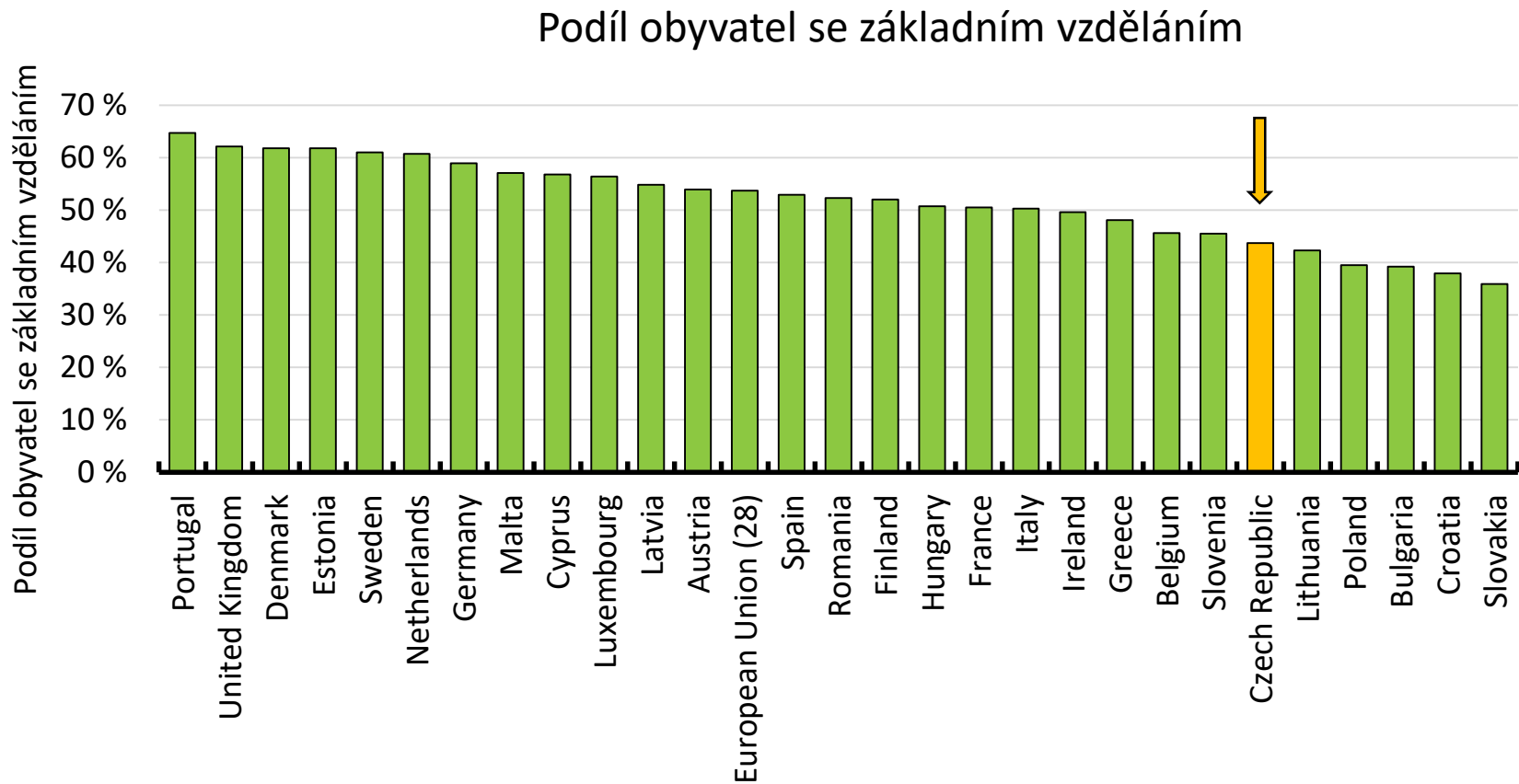
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	24,1 %	21,3 %
Pořadí	7	17

Podíl obyvatel se základním vzděláním

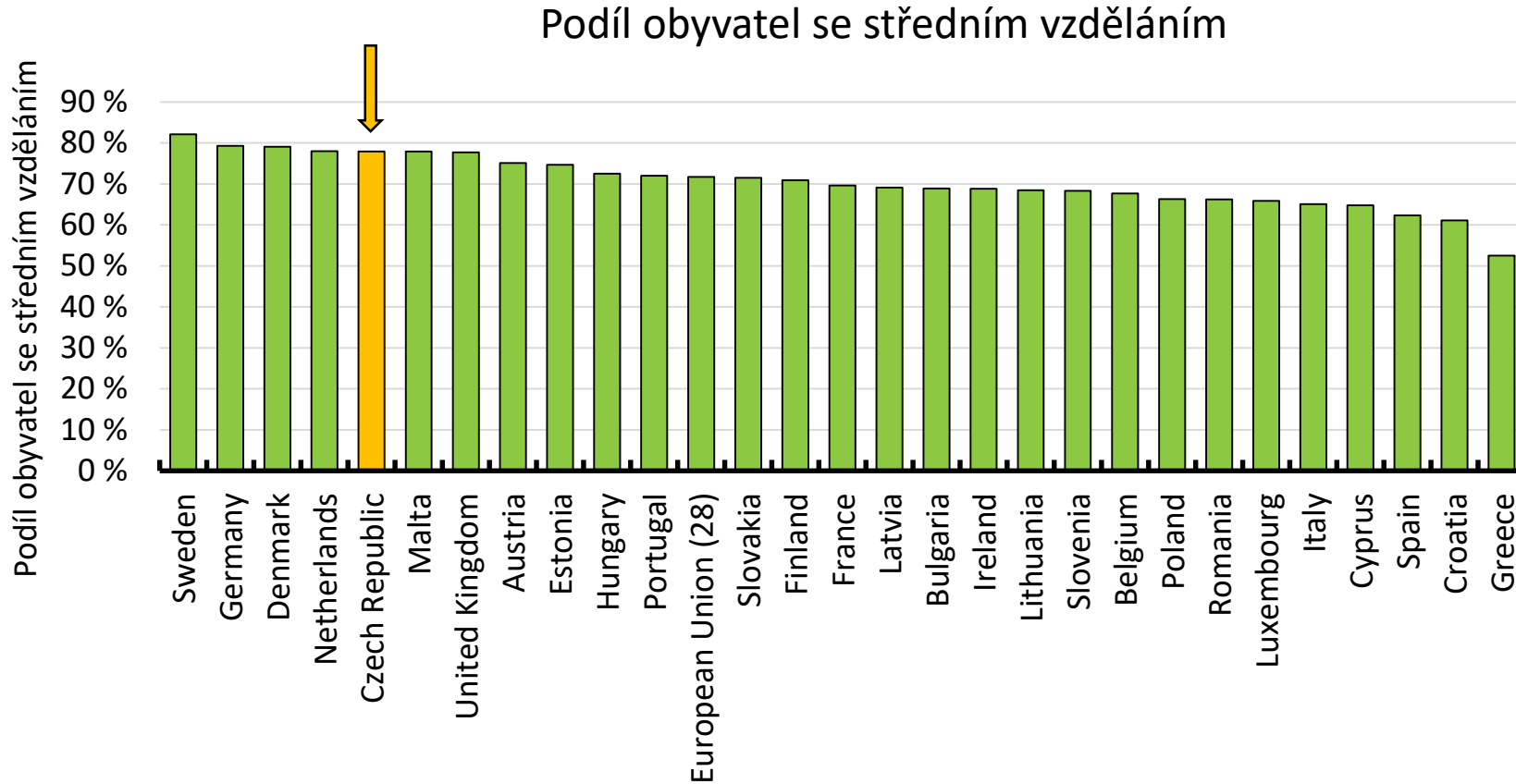
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	53,7 %	43,7 %
Pořadí	13	24

Podíl obyvatel se středním vzděláním

Zdroj: ECHI 2016

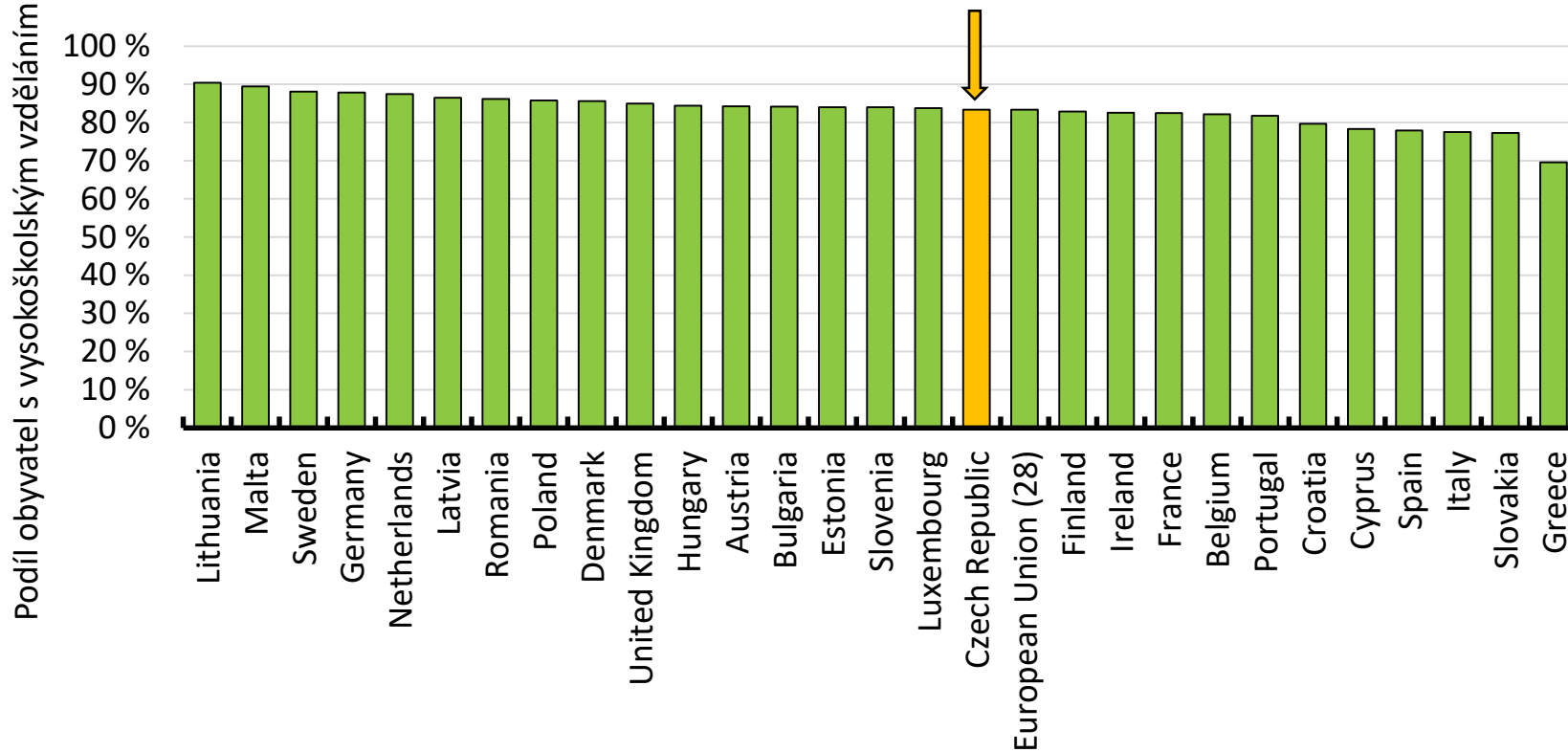

	EU 28	ČR
Hodnota	71,7 %	77,9 %
Pořadí	12	5

Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním

Zdroj: ECHI 2016

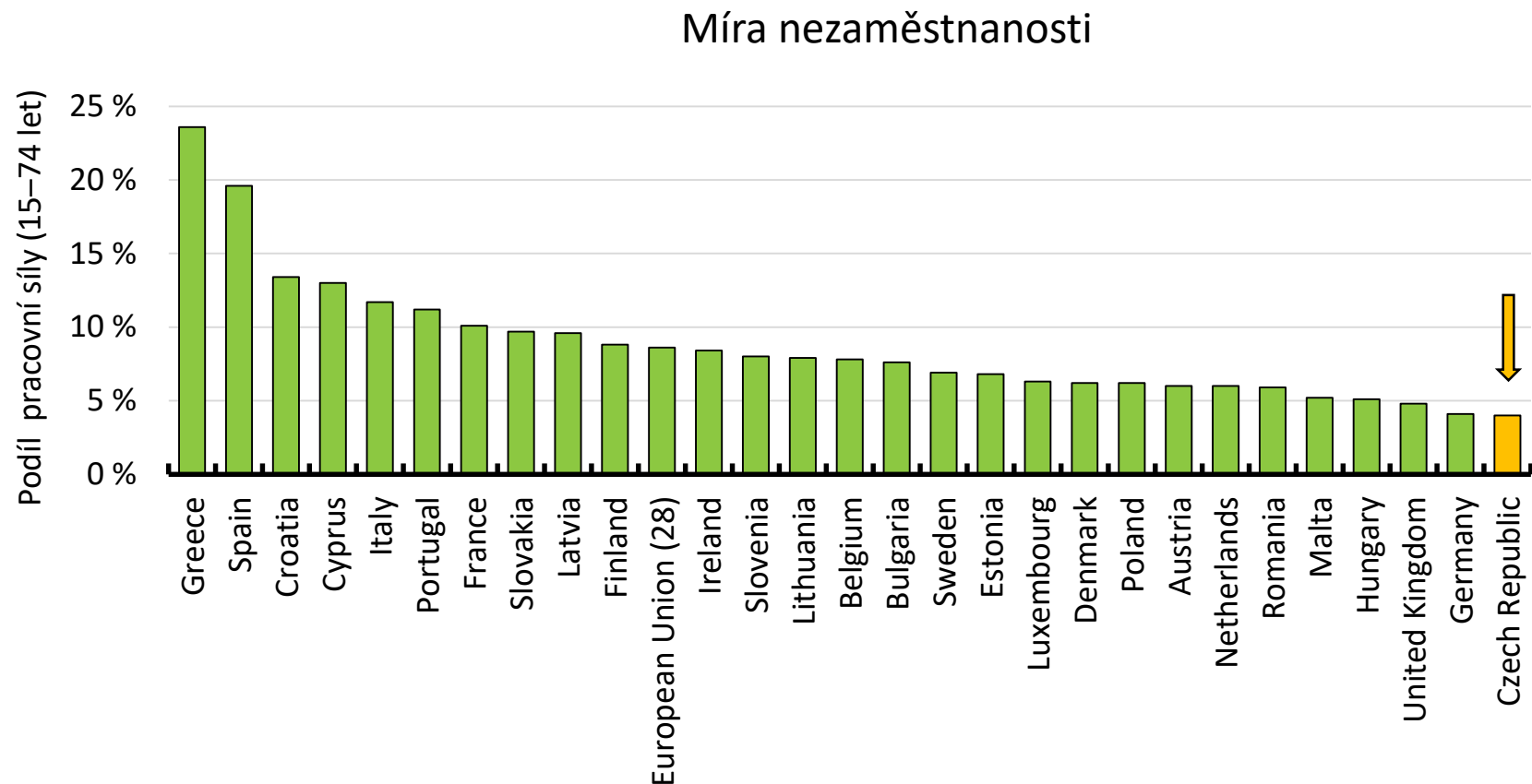
Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním

	EU 28	ČR
Hodnota	83,4 %	83,4 %
Pořadí	18	17

Míra nezaměstnanosti

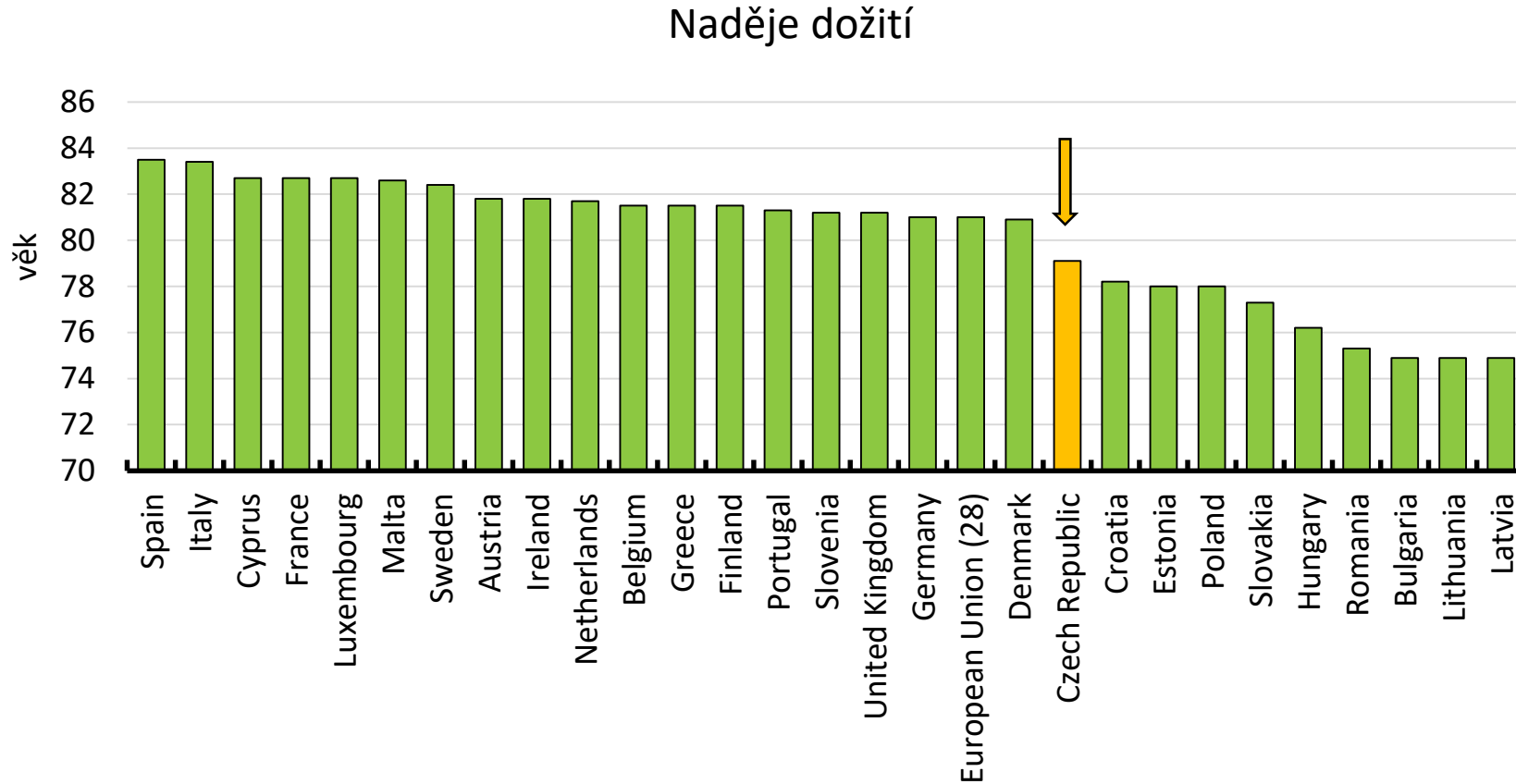
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	8,6 %	4,0 %
Pořadí	11	29

Naděje dožití při narození (v letech)

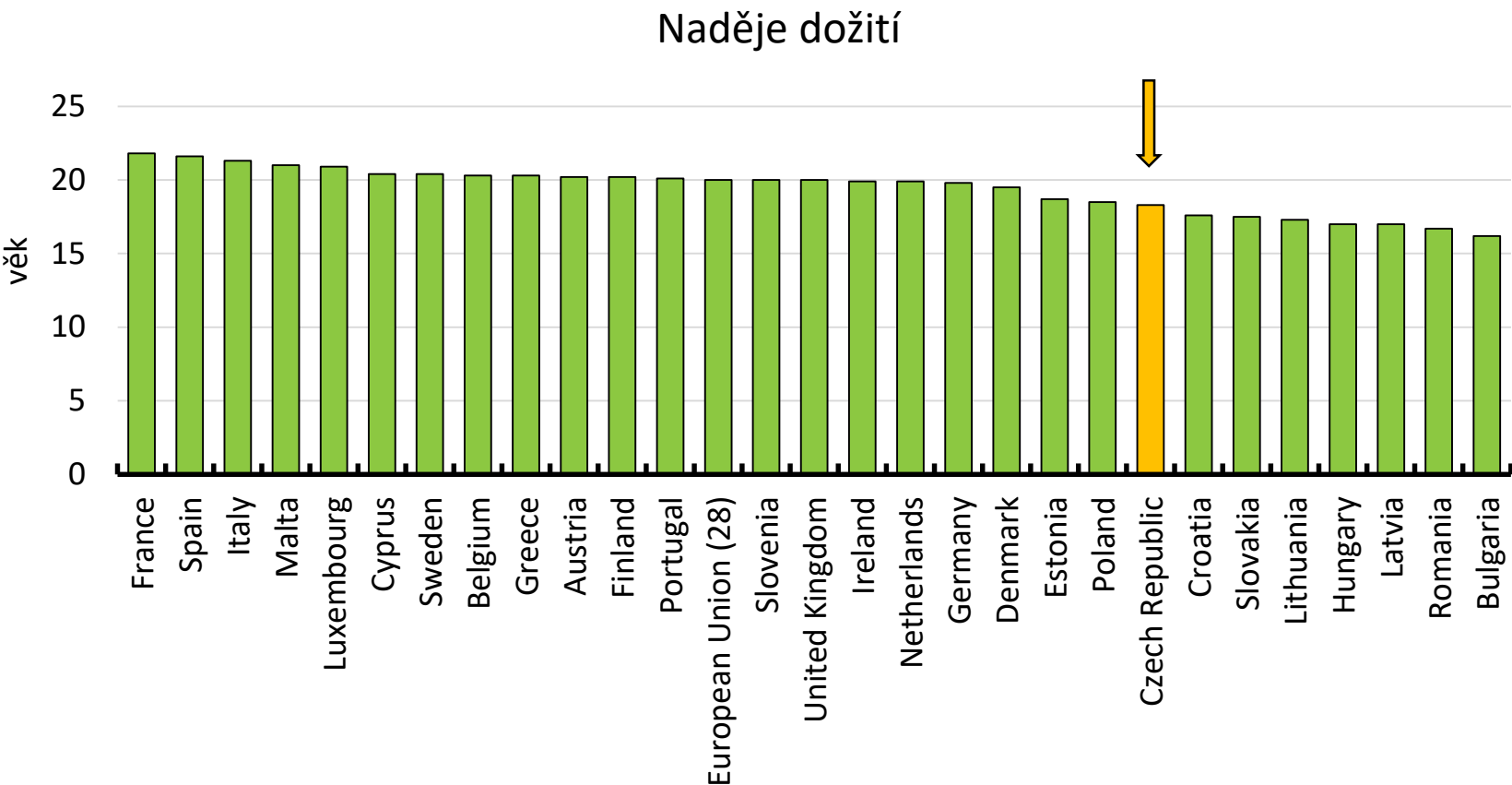
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	81	79
Pořadí	18	20

Naděje dožití v 65 letech (v letech)

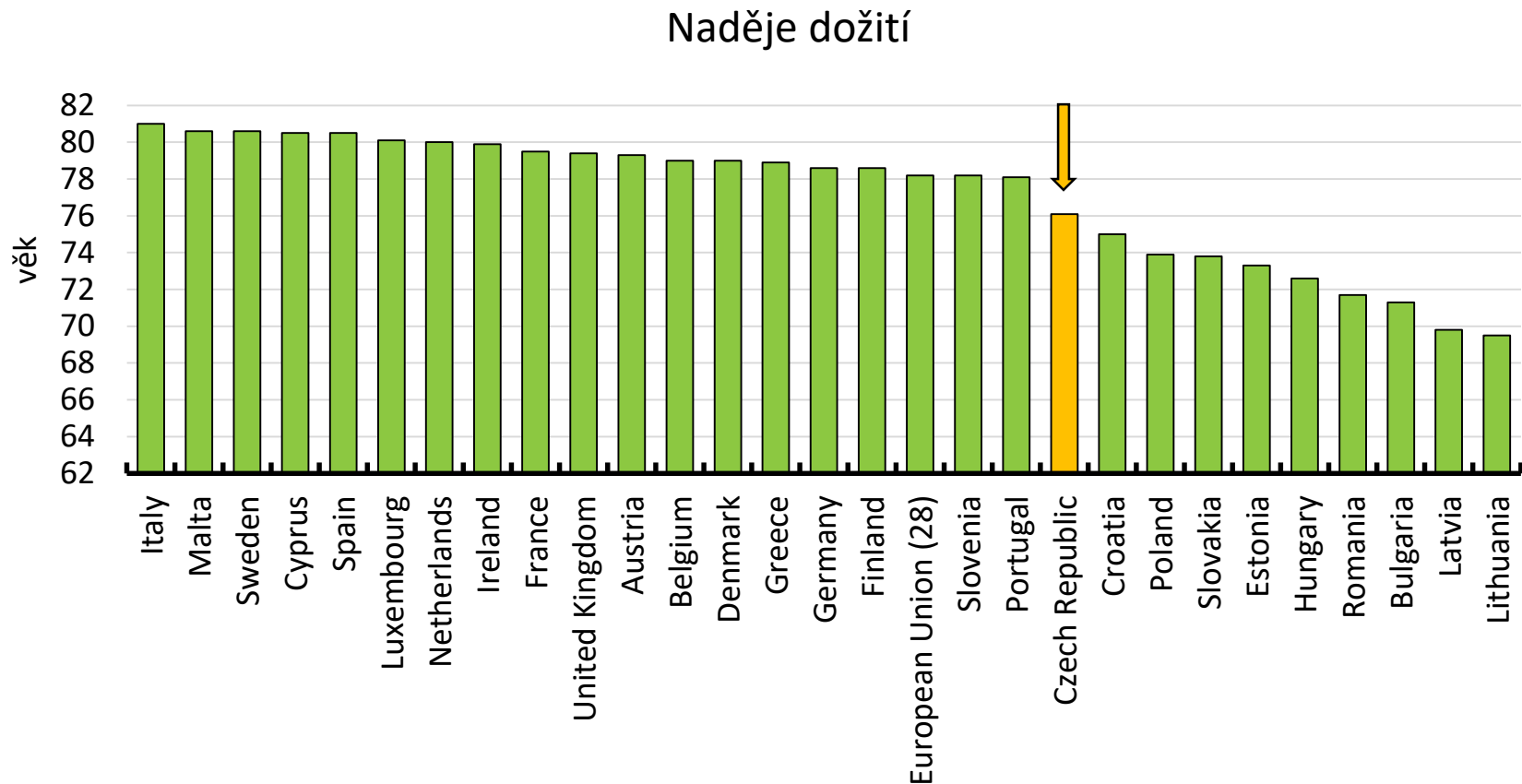
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	20	18
Pořadí	13	22

Naděje dožití při narození (v letech) – muži

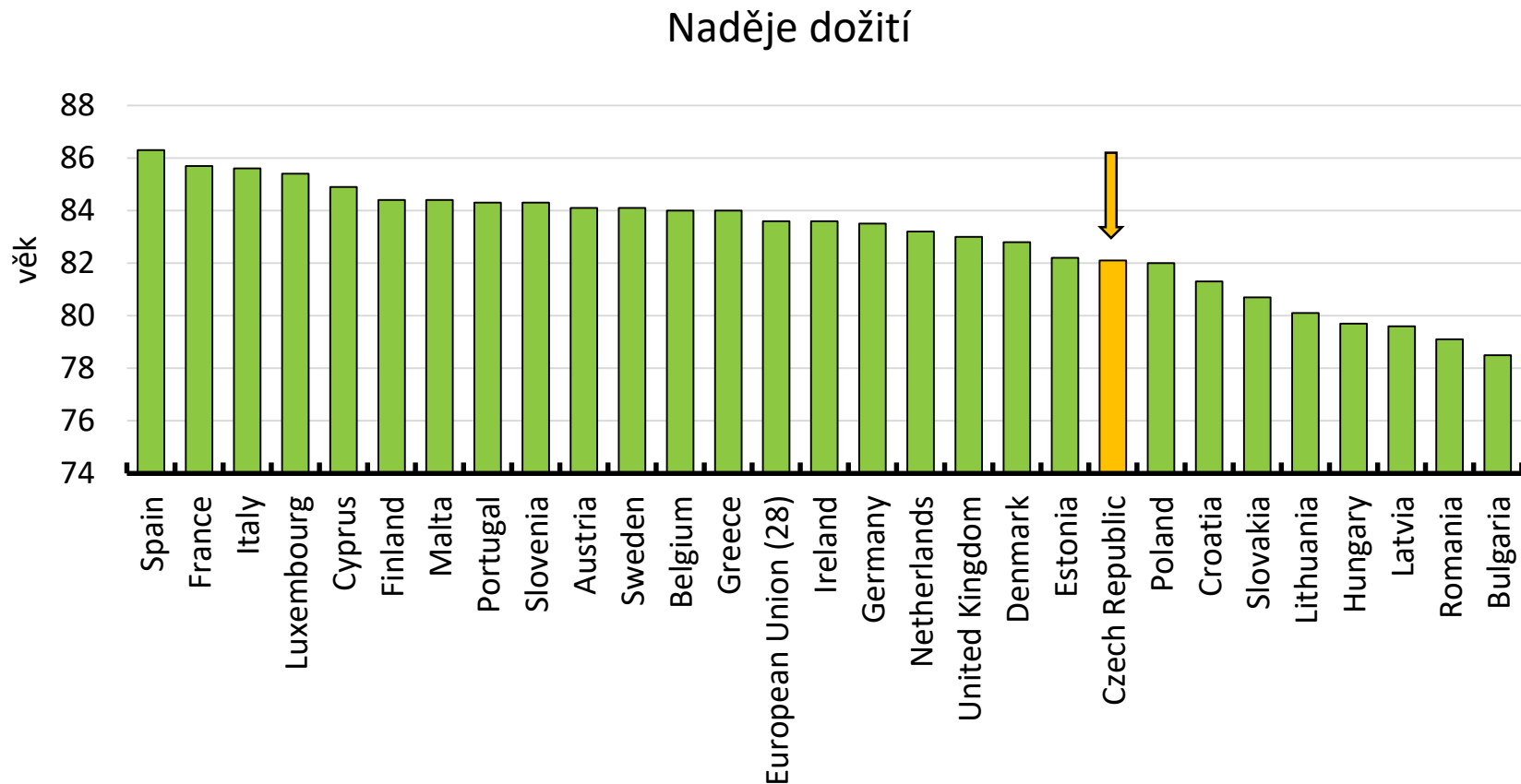
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	78	76
Pořadí	17	20

Naděje dožití při narození (v letech) – ženy

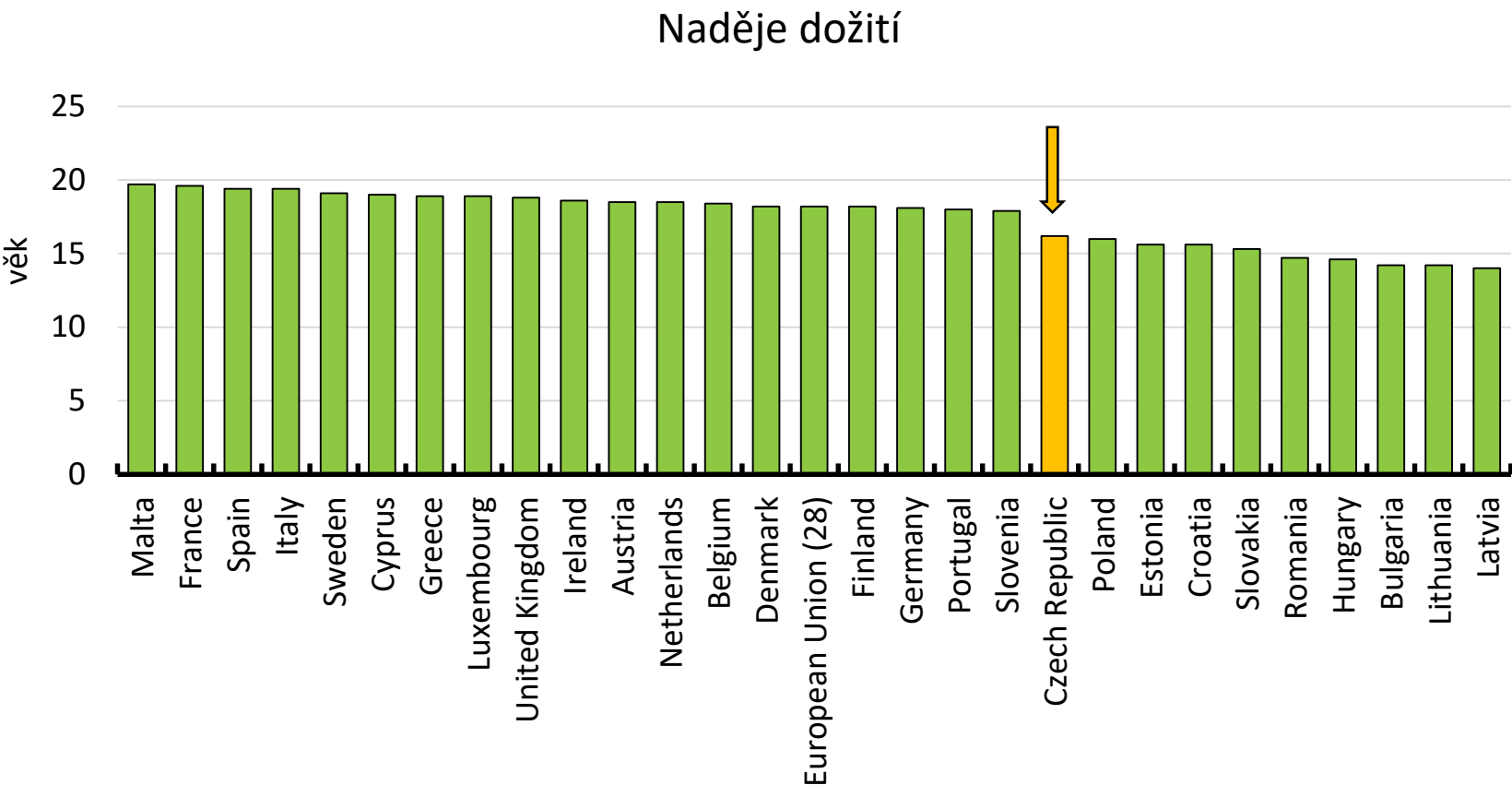
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	84	82
Pořadí	14	21

Naděje dožití ve věku 65+ let (v letech) – muži

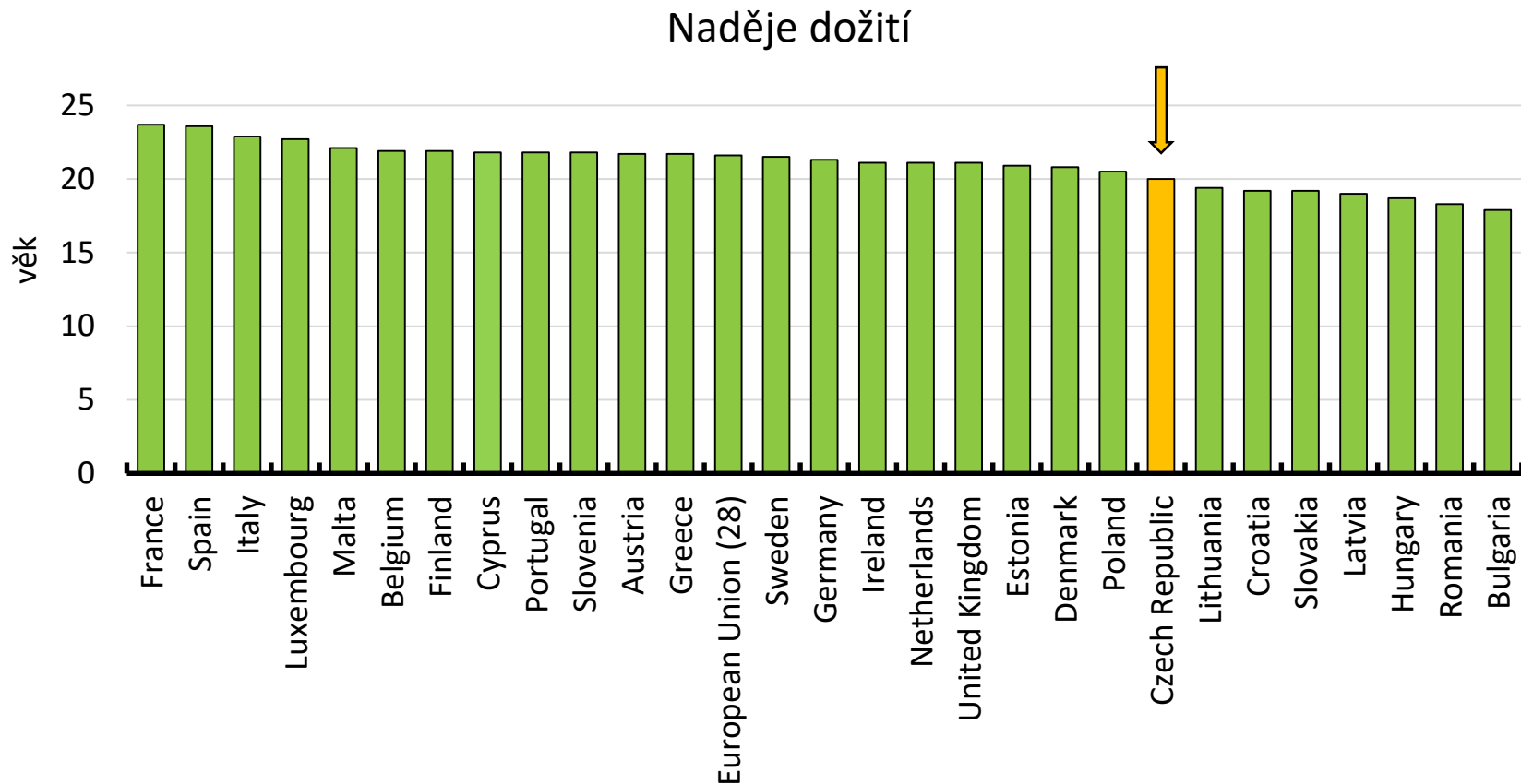
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	18	16
Pořadí	15	20

Naděje dožití ve věku 65+ let (v letech) – ženy

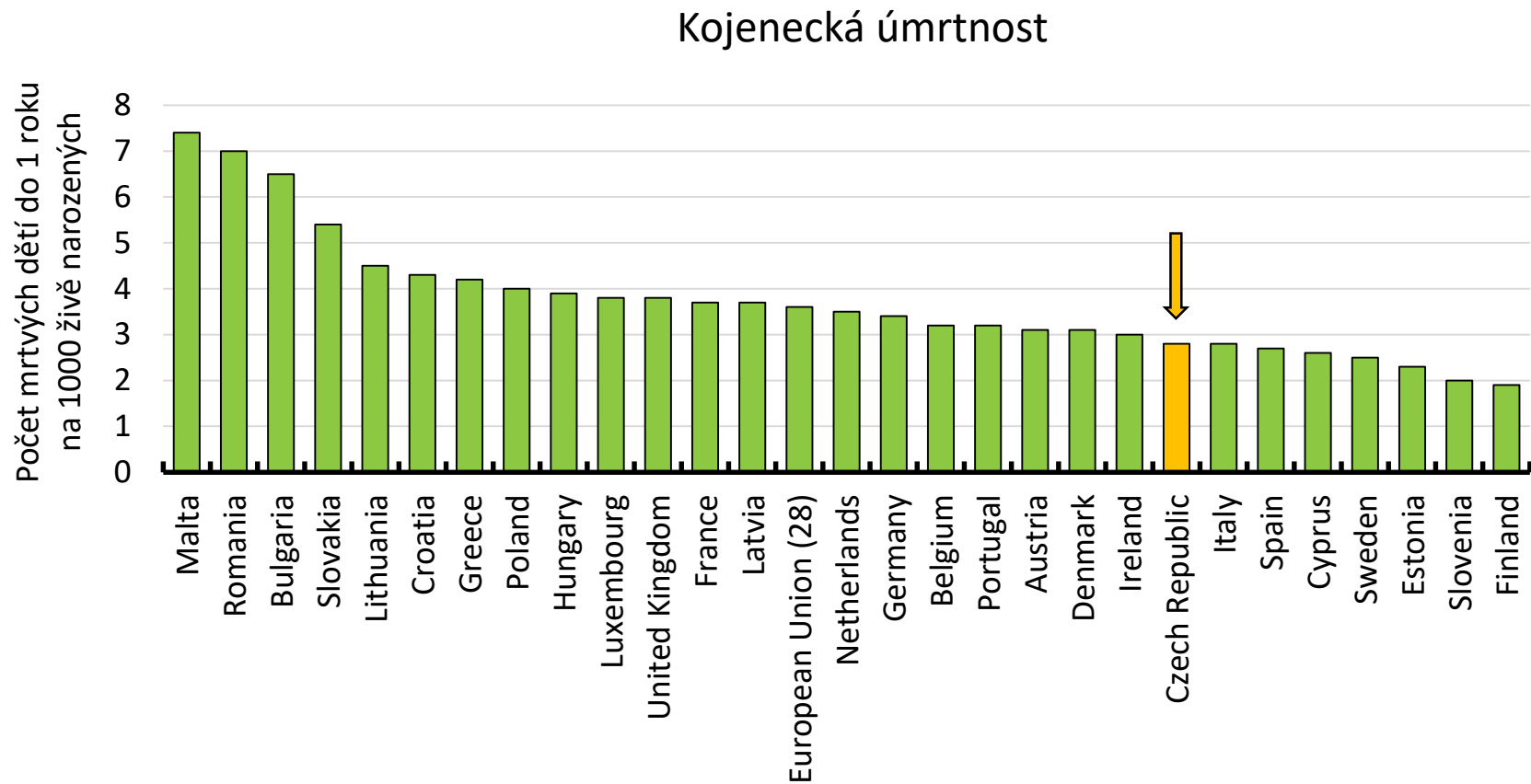
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	22	20
Pořadí	13	22

Kojenecká úmrtnost

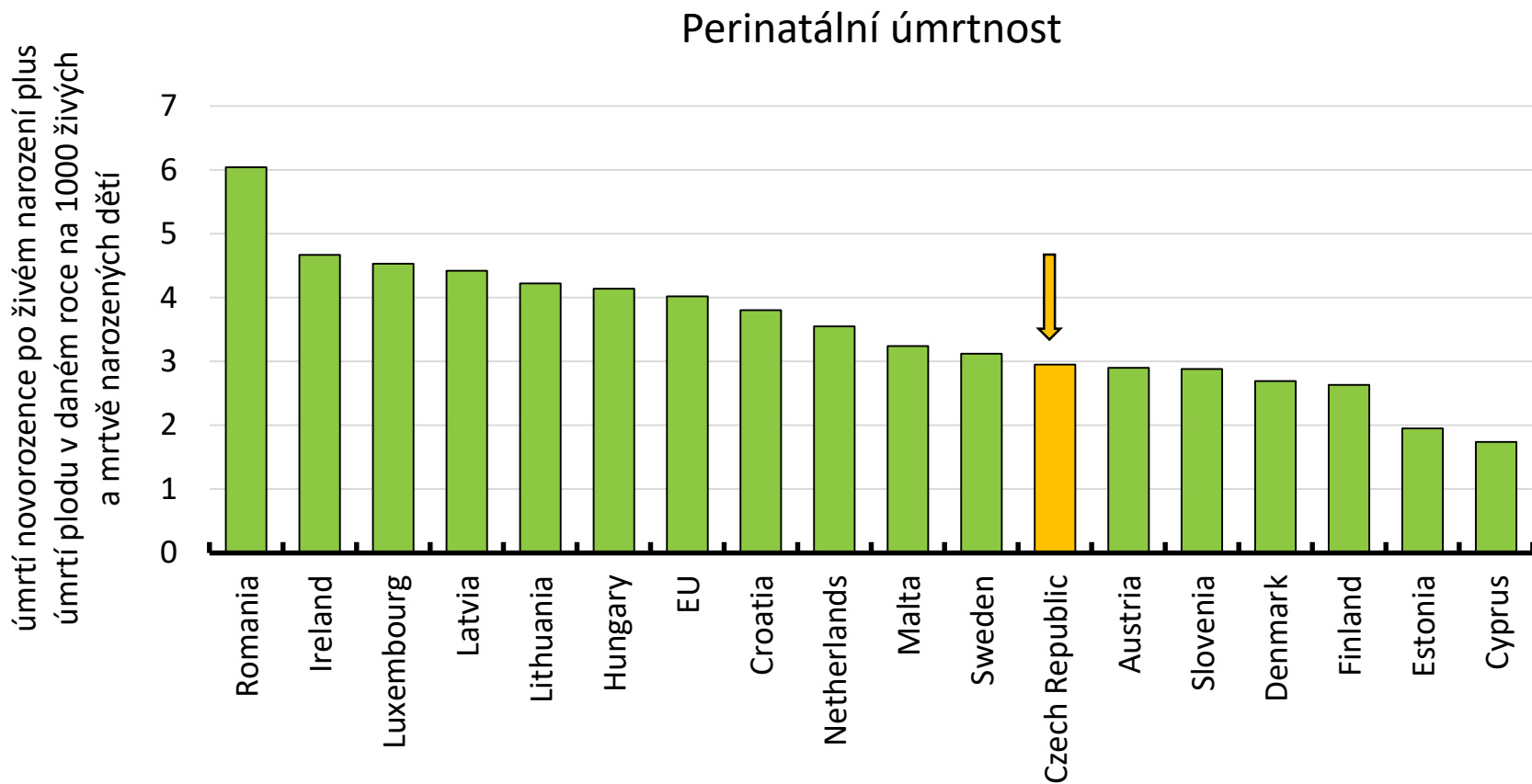
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	3,6	2,8
Pořadí	14	22

Perinatální úmrtnost

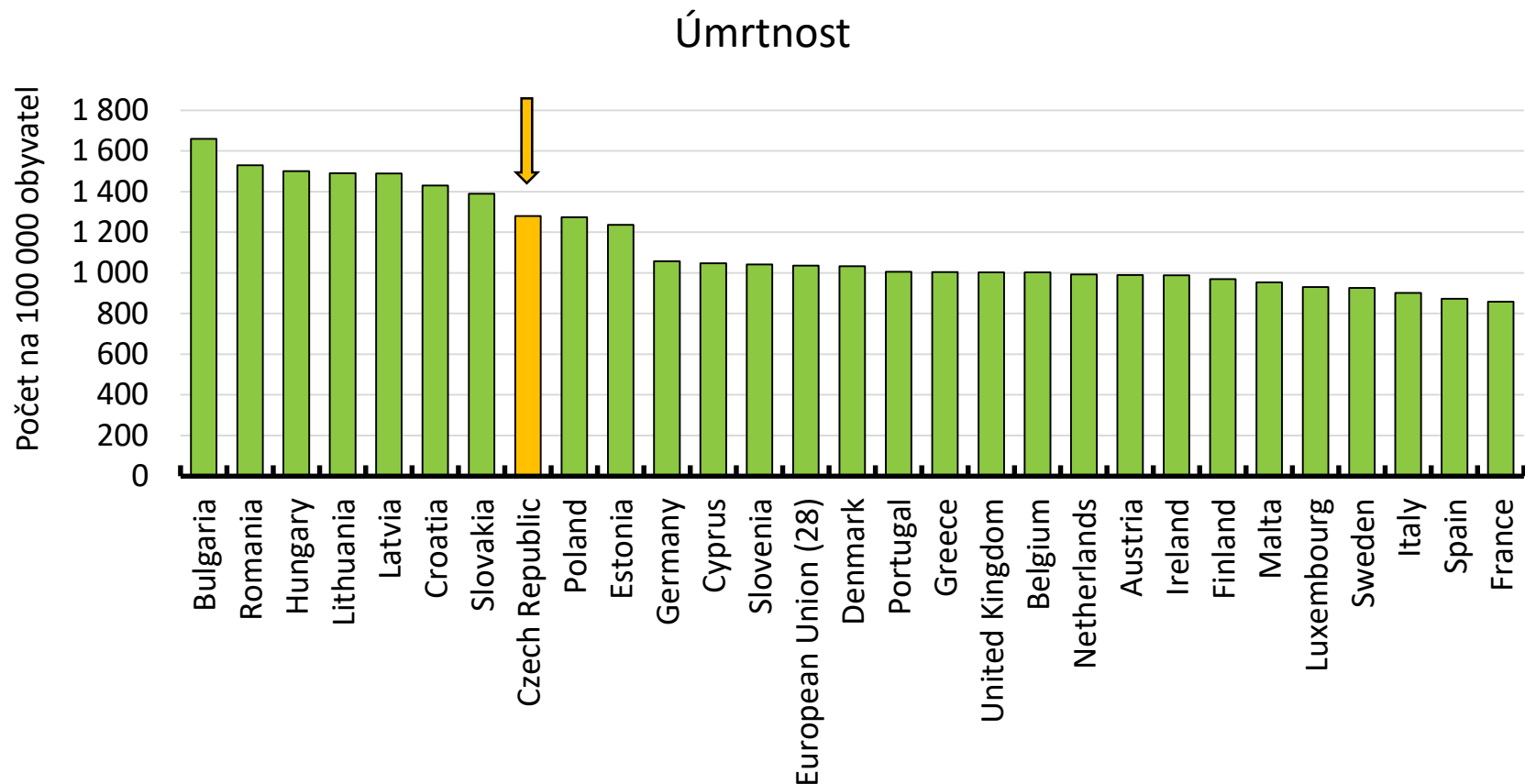
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	4,0	3,0
Pořadí	7	12

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: celkem

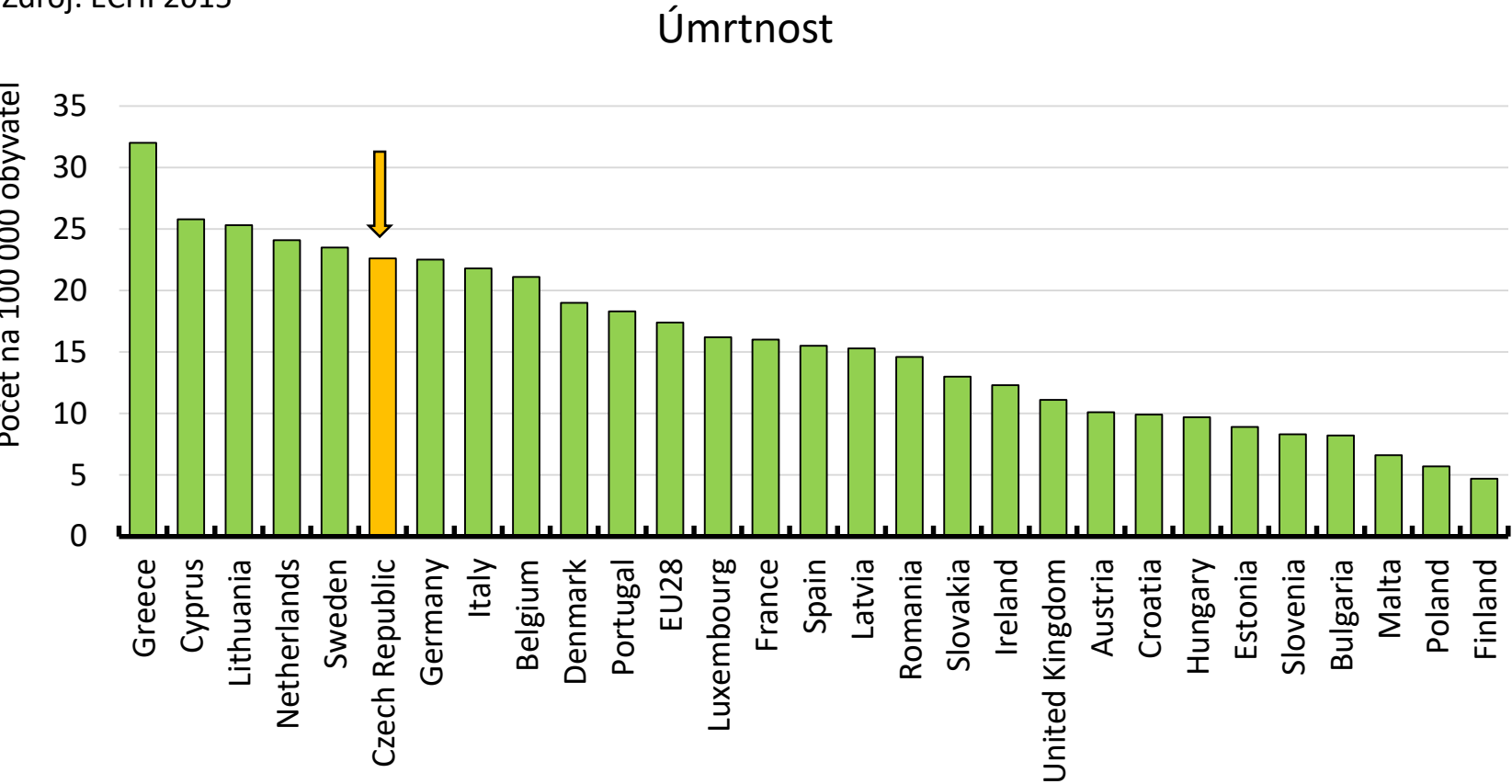
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	1036	1280
Pořadí	14	8

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Infekční a parazitické choroby

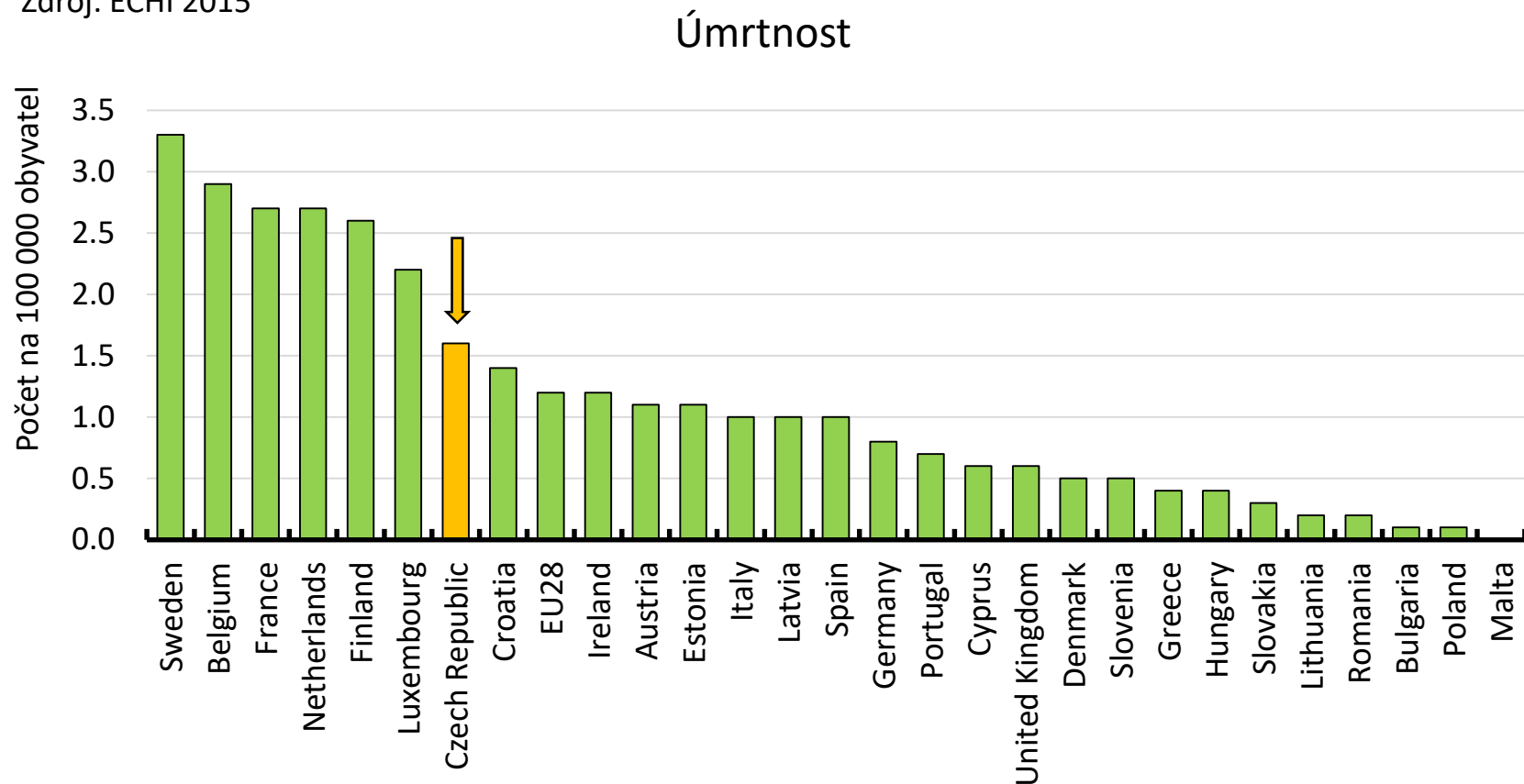
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	17	23
Pořadí	12	6

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Chřipka

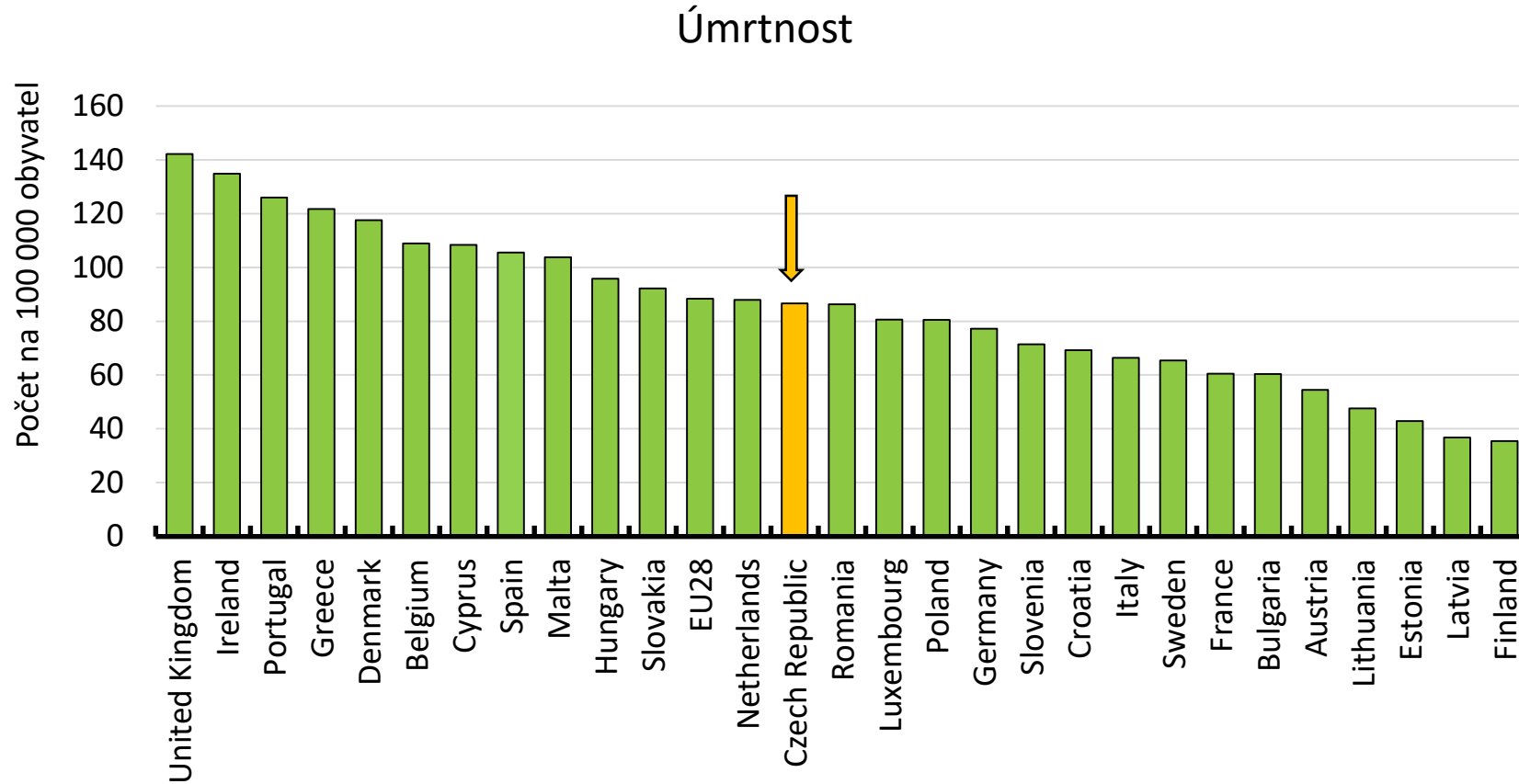
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	1,2	1,6
Pořadí	9	7

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Nemocí dýchací soustavy

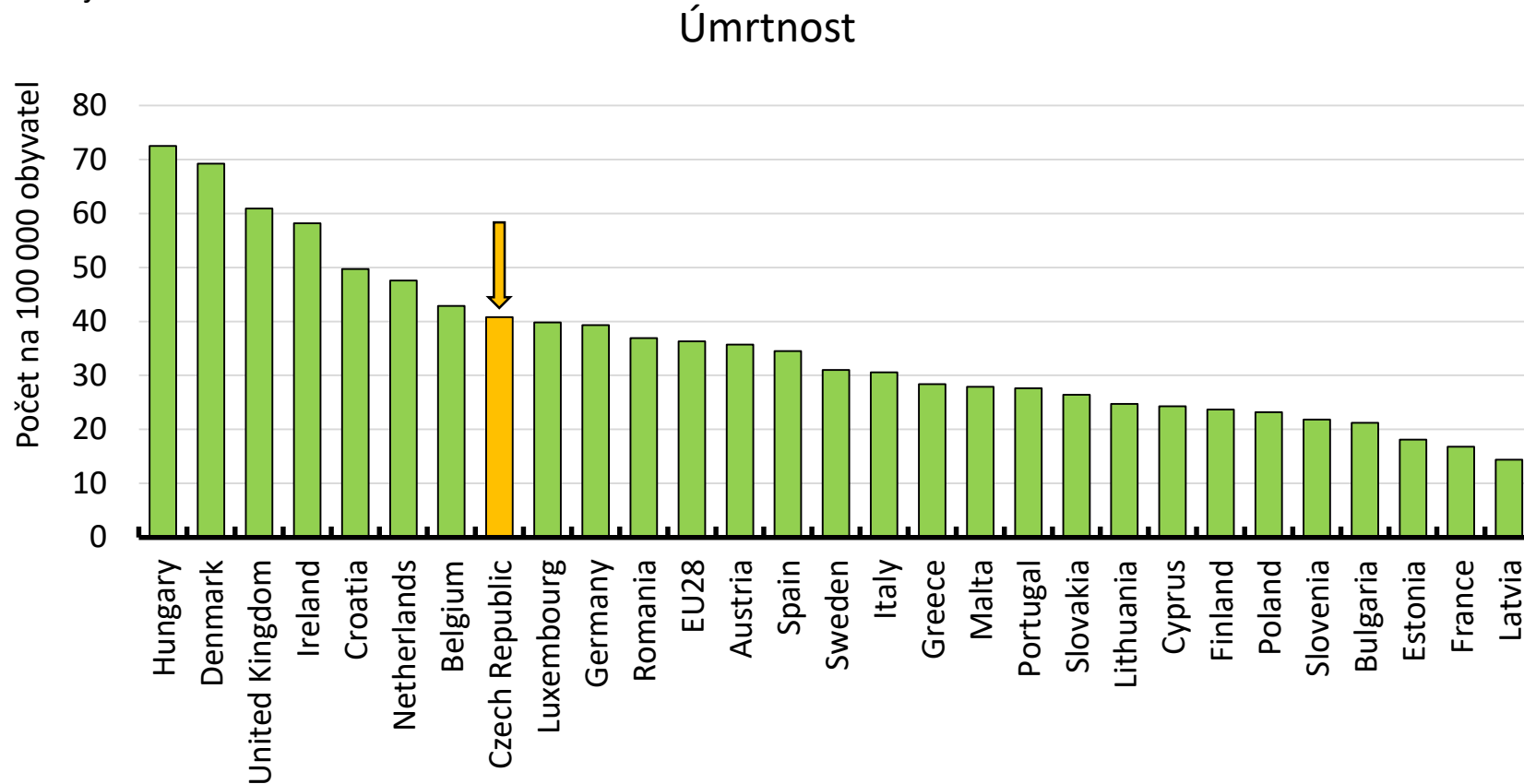
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	88	87
Pořadí	12	14

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Chronické nemoci dolních cest dýchacích

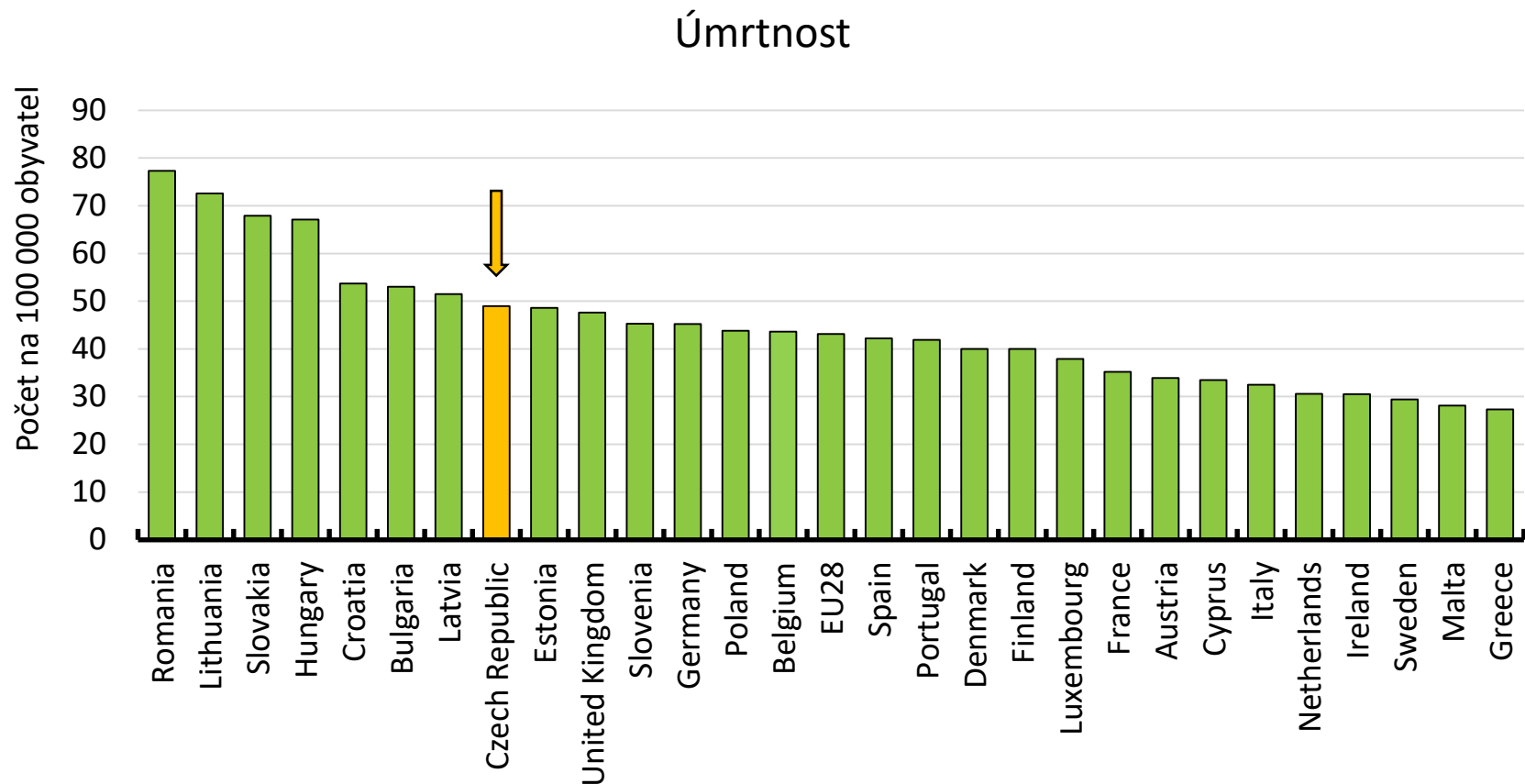
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	36	41
Pořadí	12	8

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Nemoci trávicí soustavy

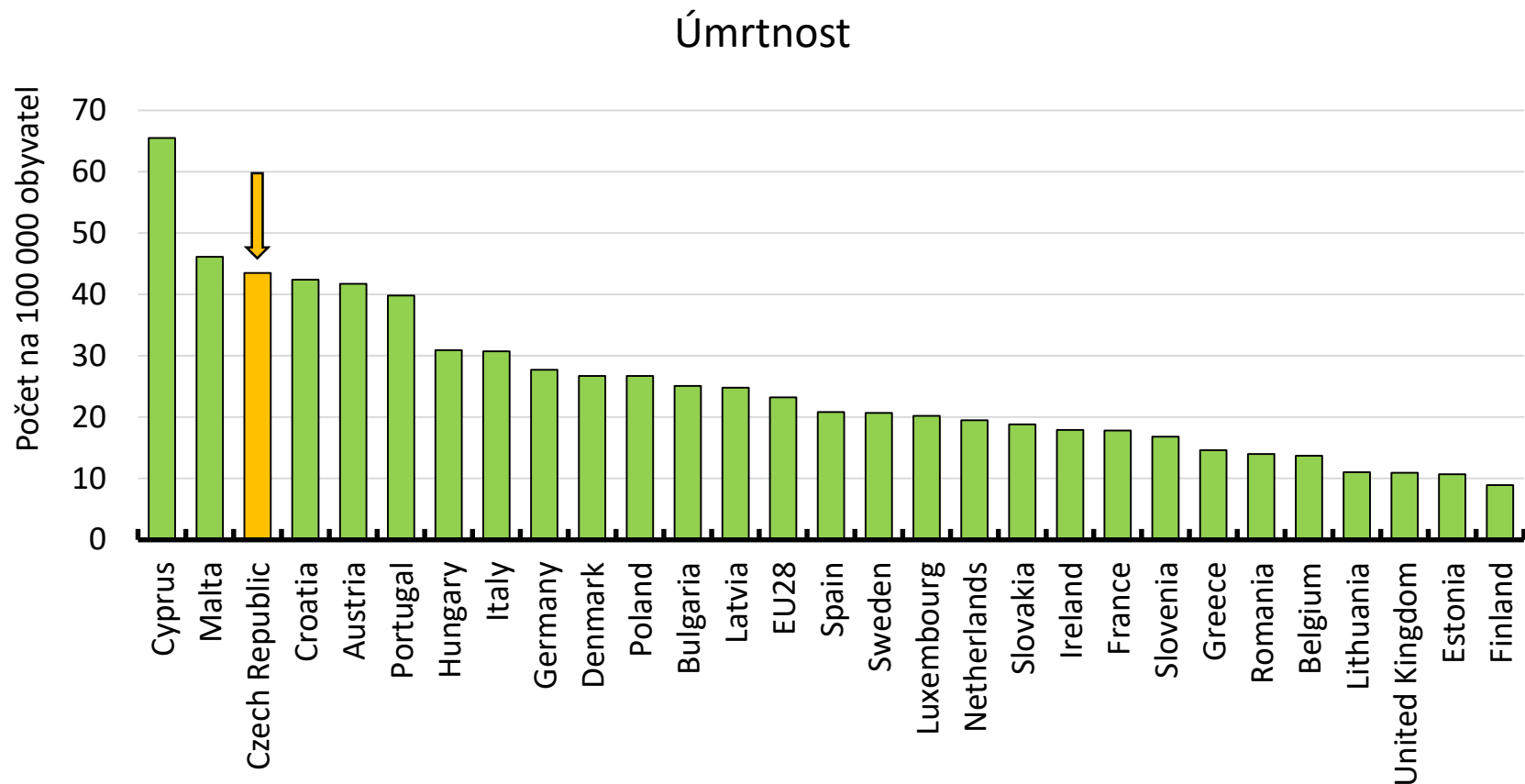
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	43	49
Pořadí	15	8

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Diabetes mellitus

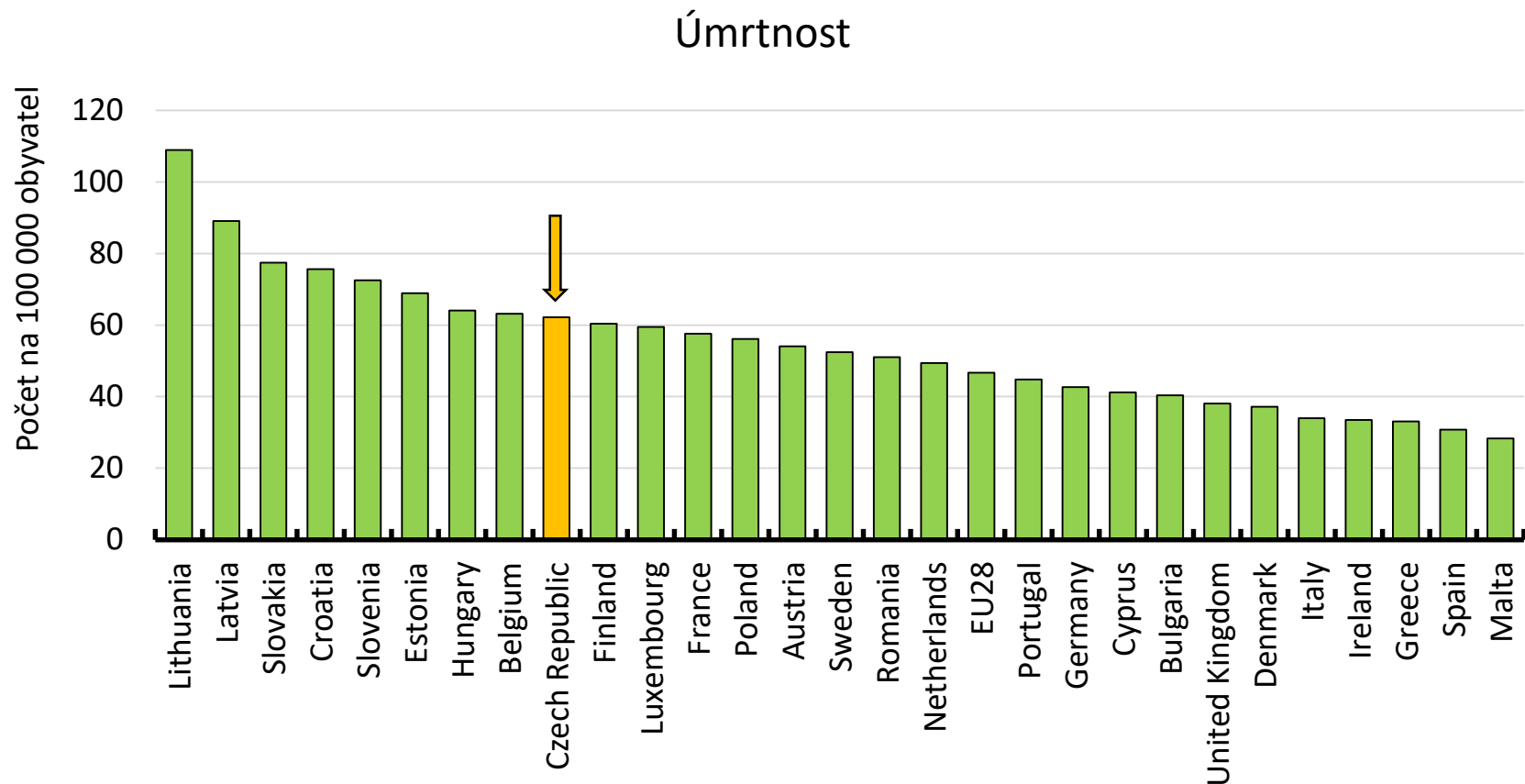
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	23	44
Pořadí	14	3

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Vnější příčiny

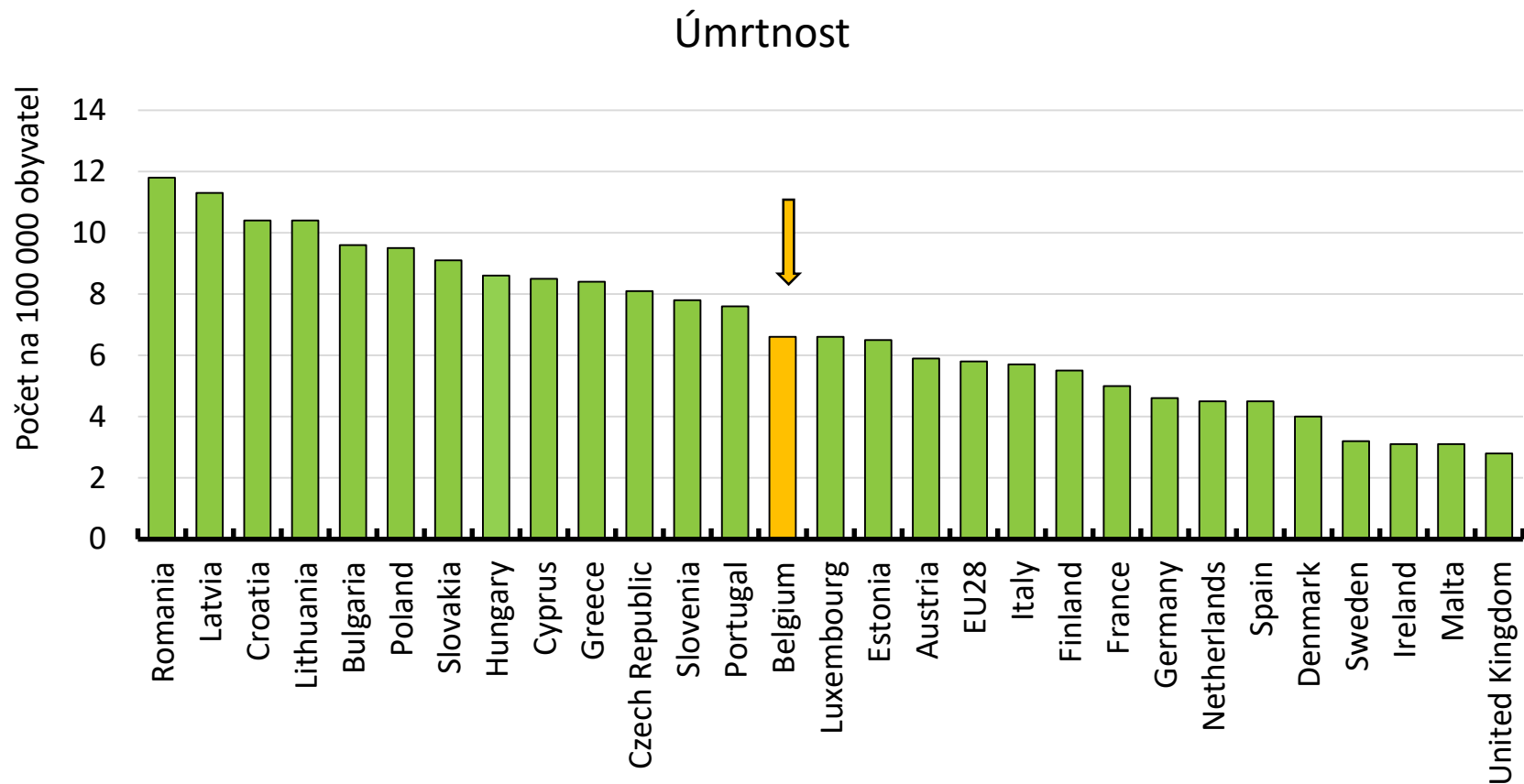
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	47	62
Pořadí	18	9

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Dopravní nehody

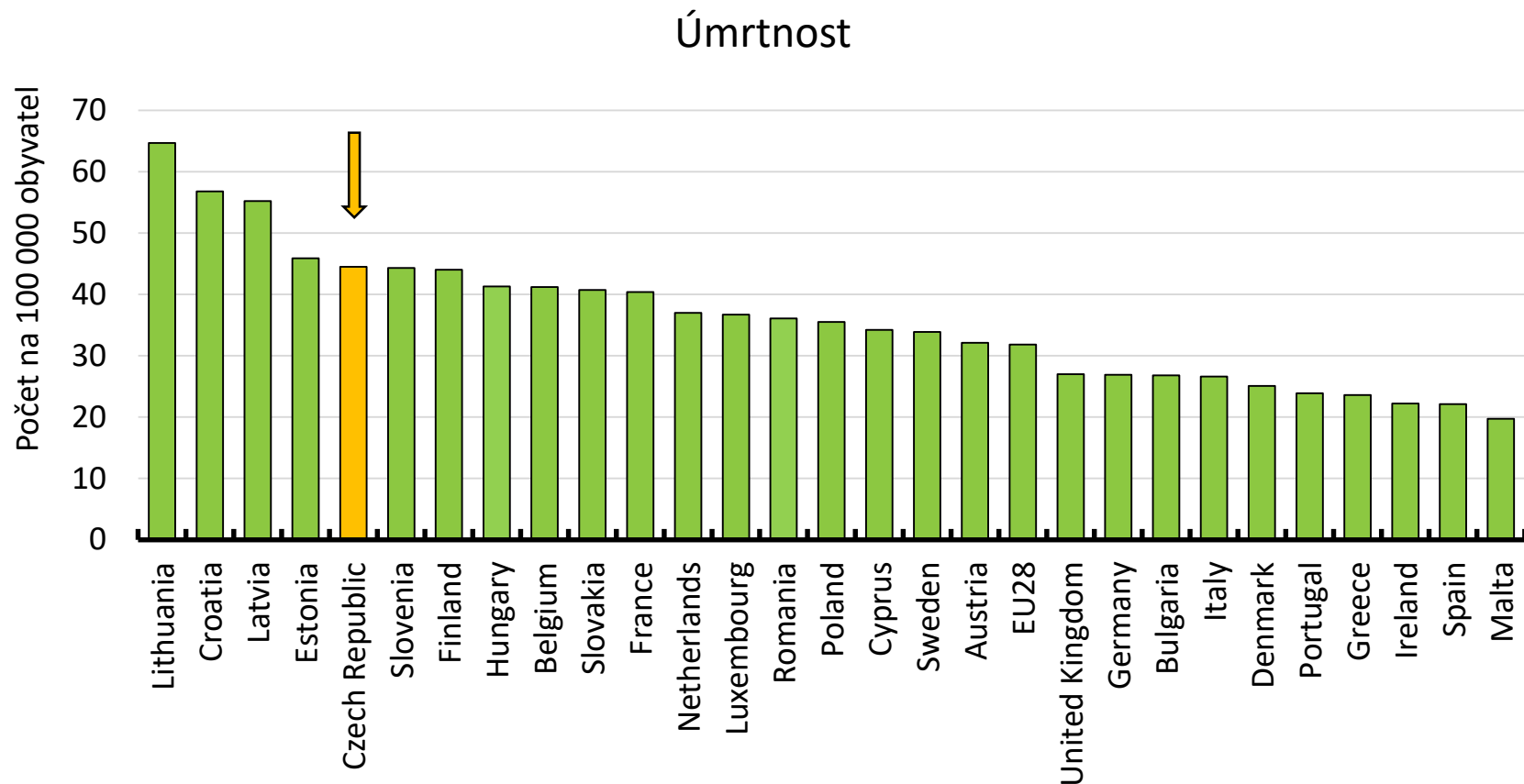
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	6	8
Pořadí	18	11

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Úrazy

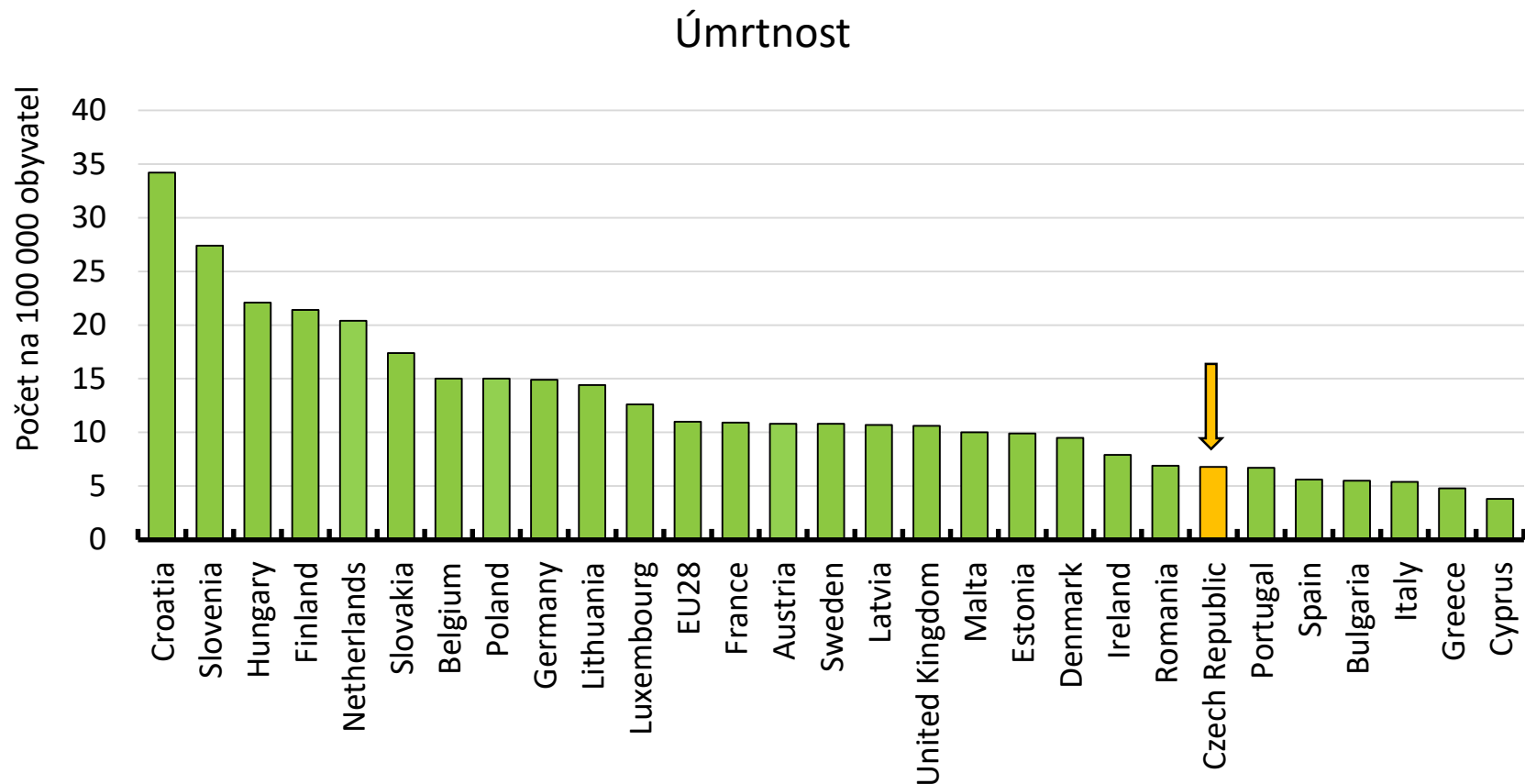
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	32	45
Pořadí	19	5

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Pády

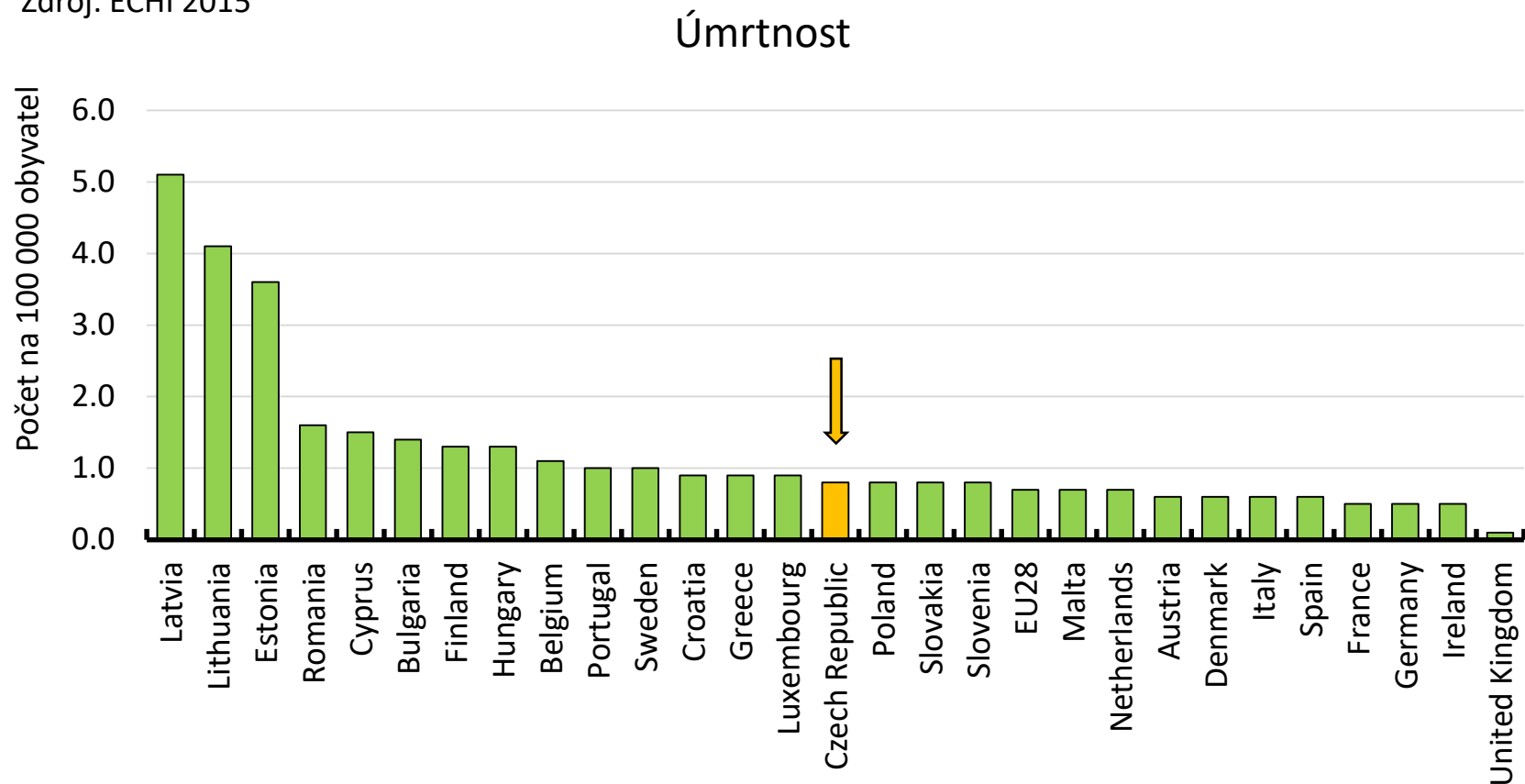
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	11	7
Pořadí	12	23

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Napadení

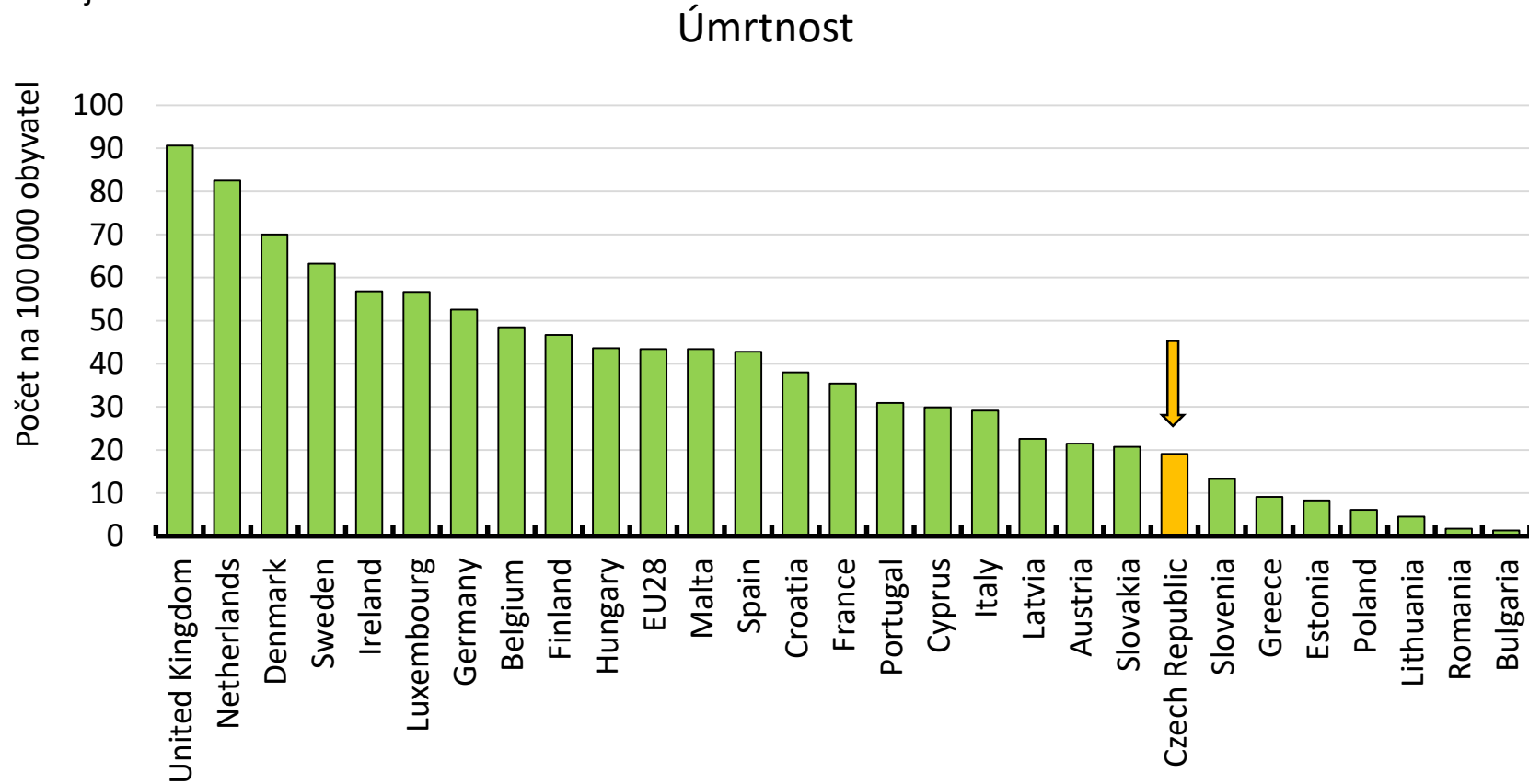
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	0,7	0,8
Pořadí	19	15

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Mentální a behaviorální choroby

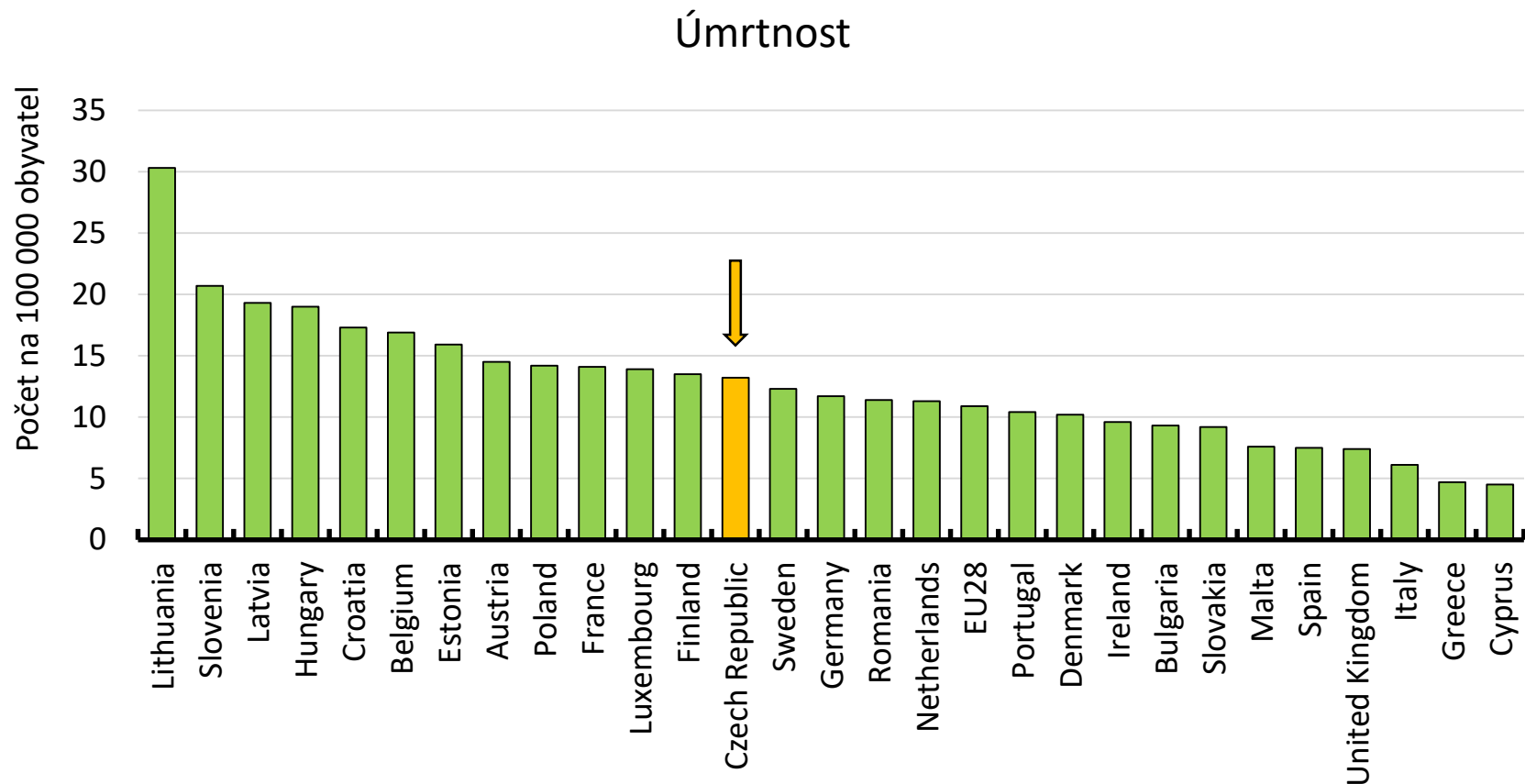
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	43	19
Pořadí	11	22

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Sebevraždy

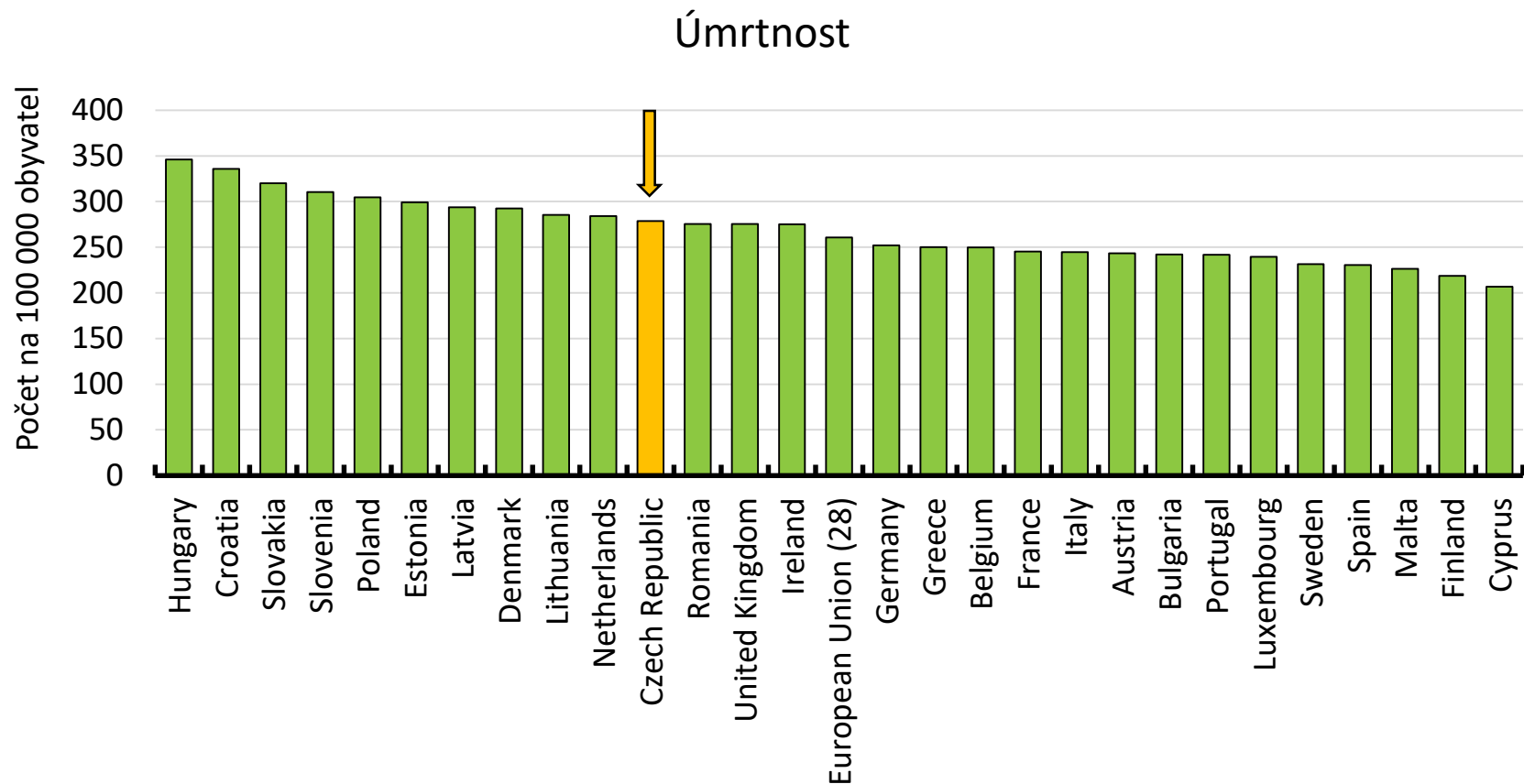
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	11	13
Pořadí	18	13

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Novotvary

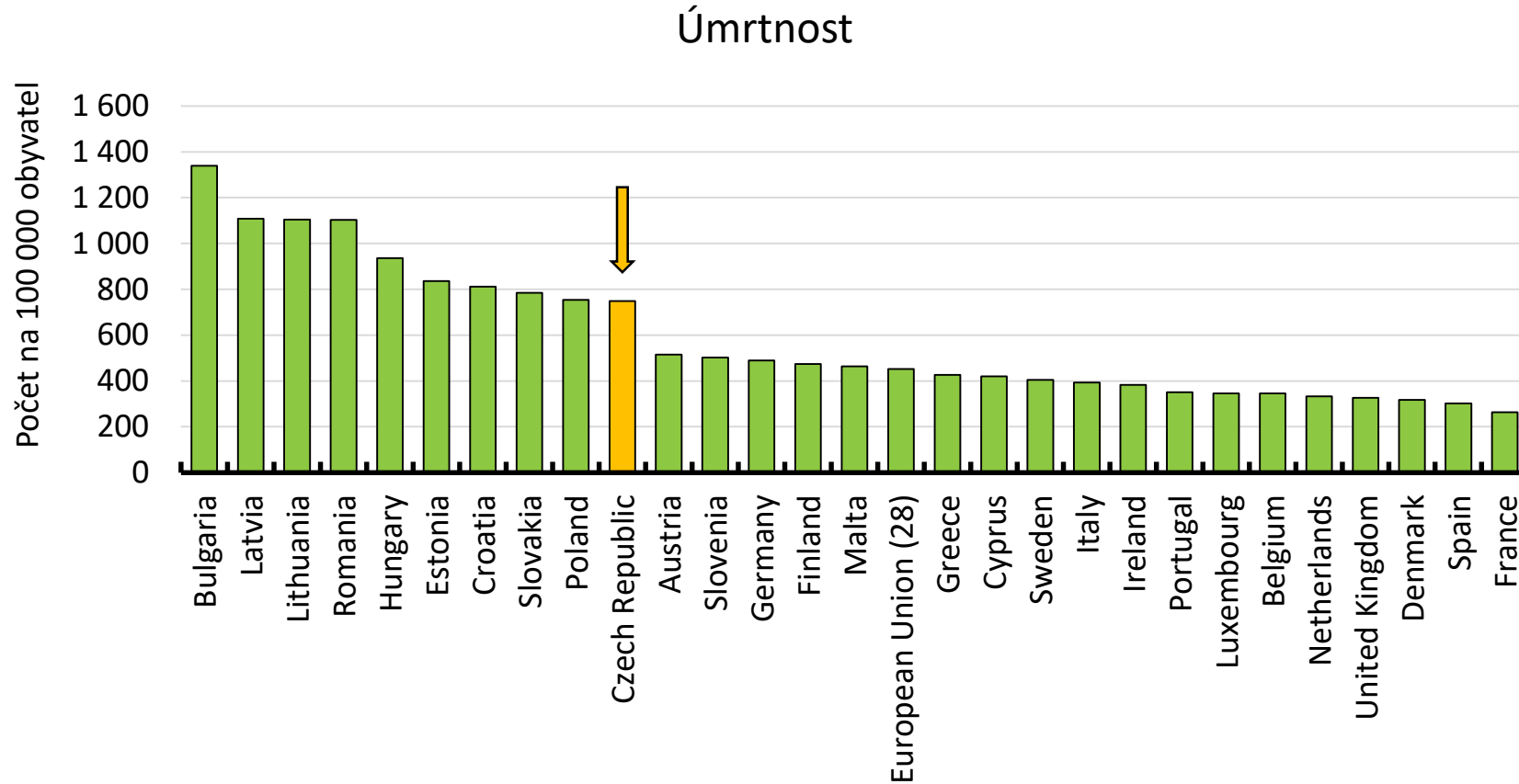
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	261	279
Pořadí	15	11

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Nemoci oběhové soustavy

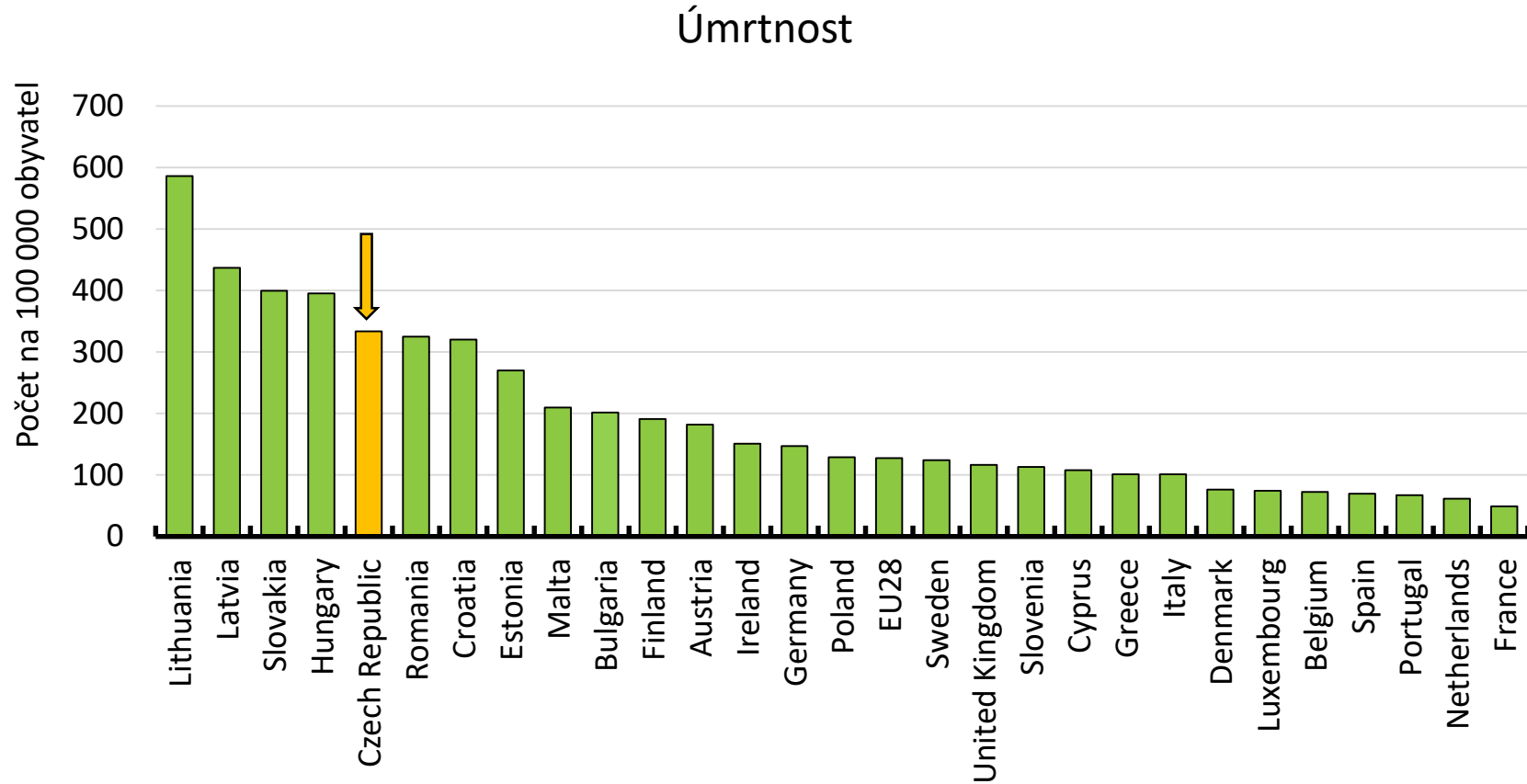
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	452	749
Pořadí	16	10

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Ischemické choroby srdeční

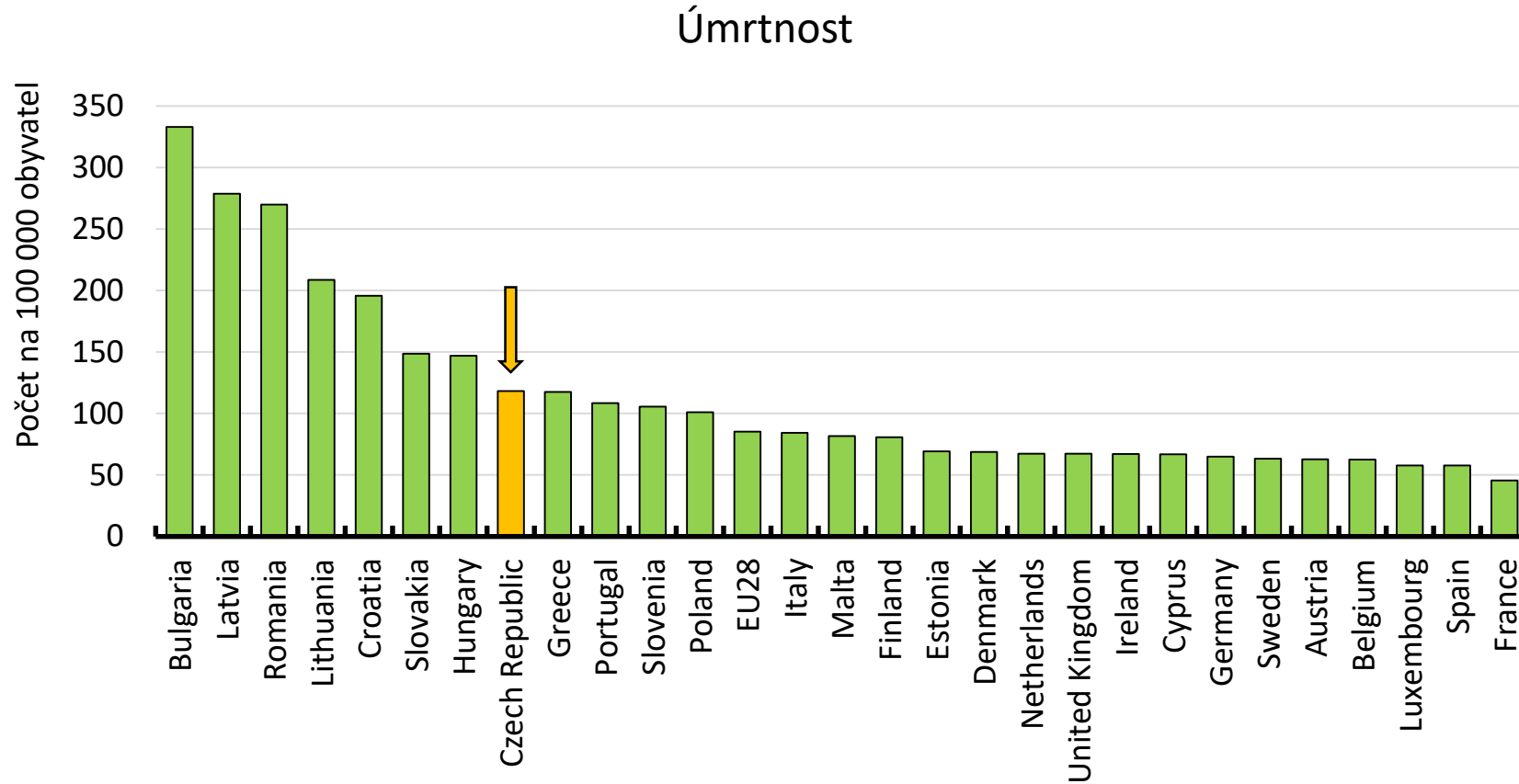
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	127	333
Pořadí	16	5

Úmrtnost dle příčin na 100 000 obyvatel: Cerebrovaskulární choroby

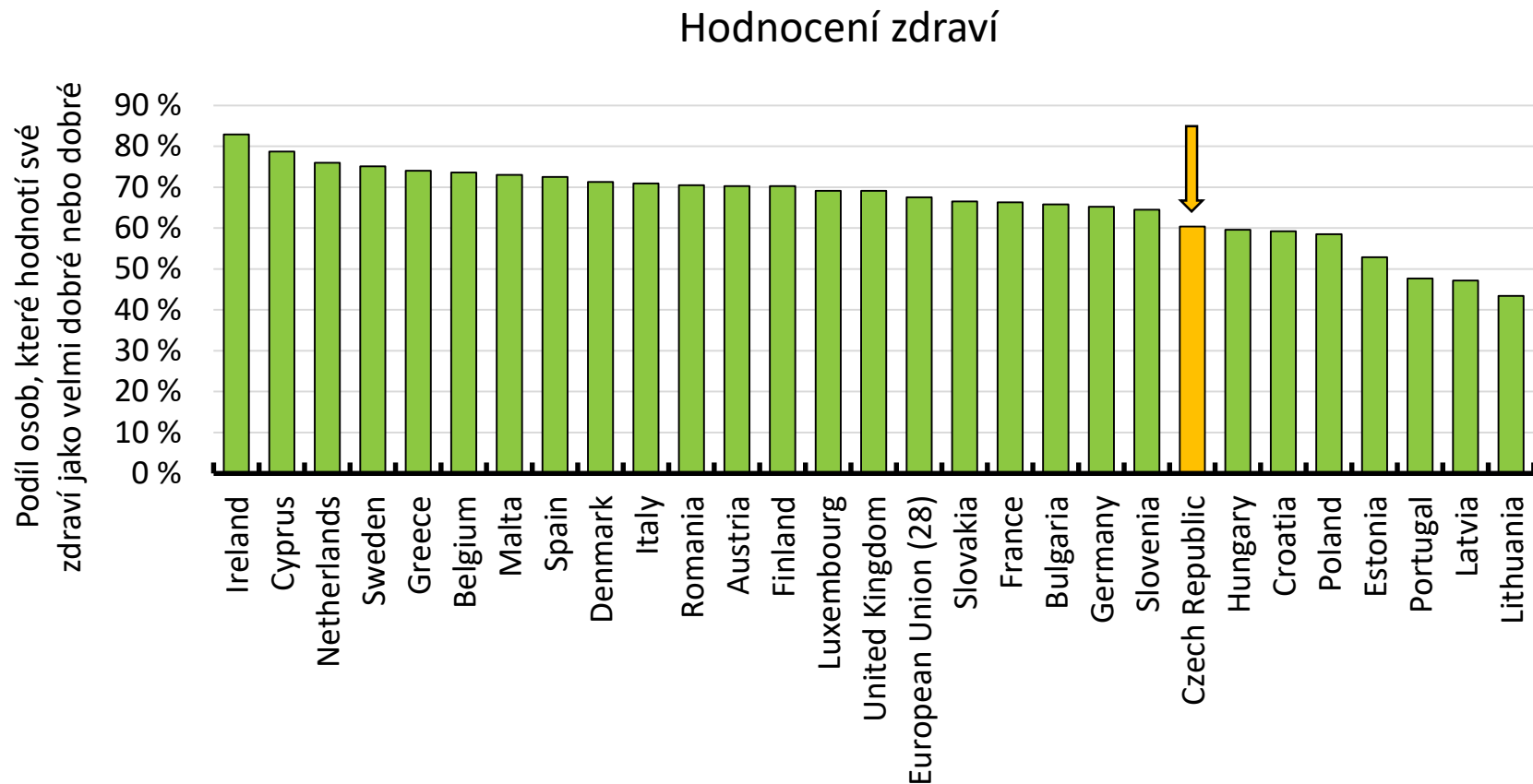
Zdroj: ECHI 2015

	EU 28	ČR
Hodnota	85	118
Pořadí	13	8

Subjektivní hodnocení zdraví

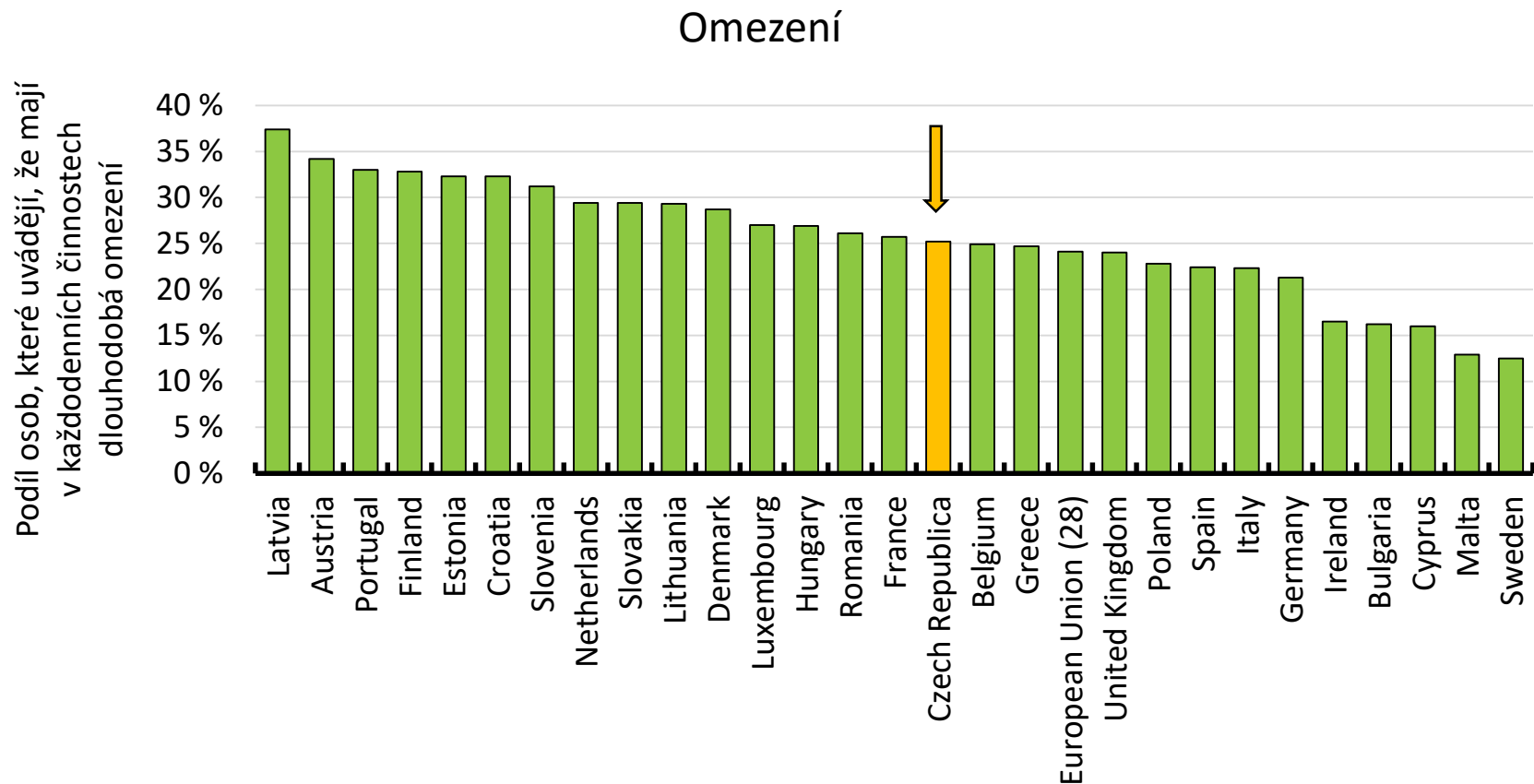
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	67,5 %	60,4 %
Pořadí	16	22

Dlouhodobá omezení

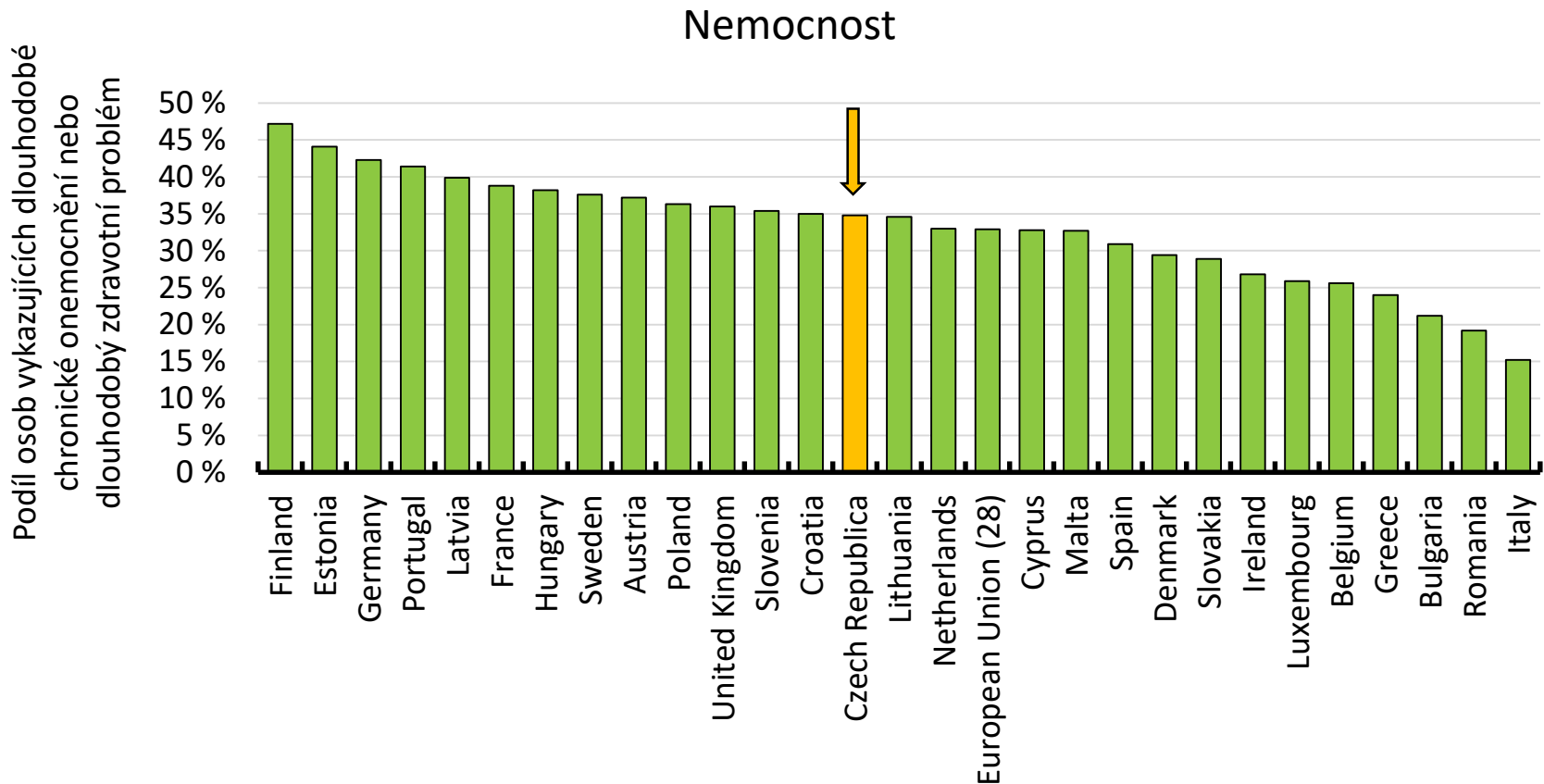
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	24,1 %	25,2 %
Pořadí	19	16

Chronická nemocnost

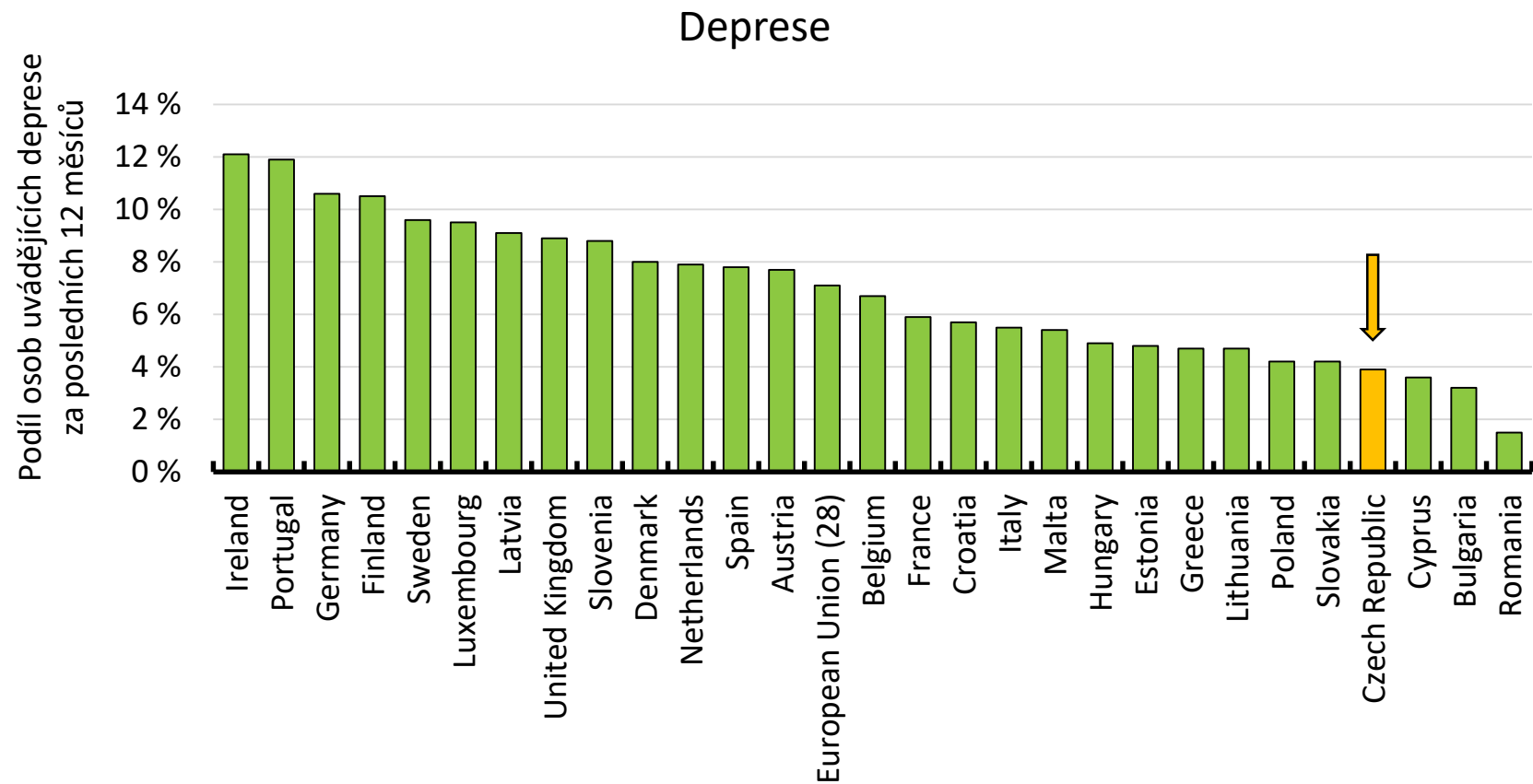
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	32,9 %	34,8 %
Pořadí	17	14

Deprese

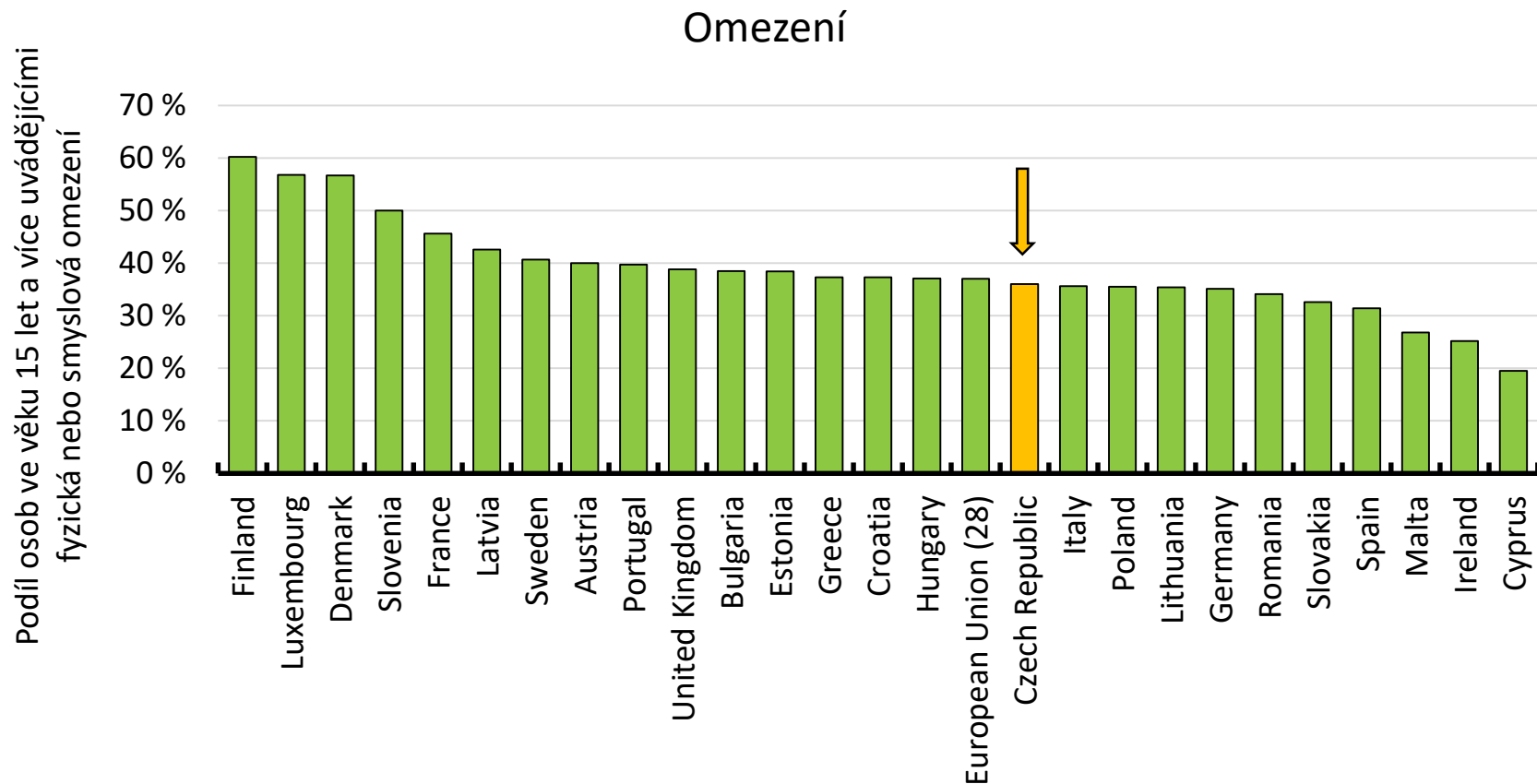
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	7,1 %	3,9 %
Pořadí	14	26

Smyslová omezení

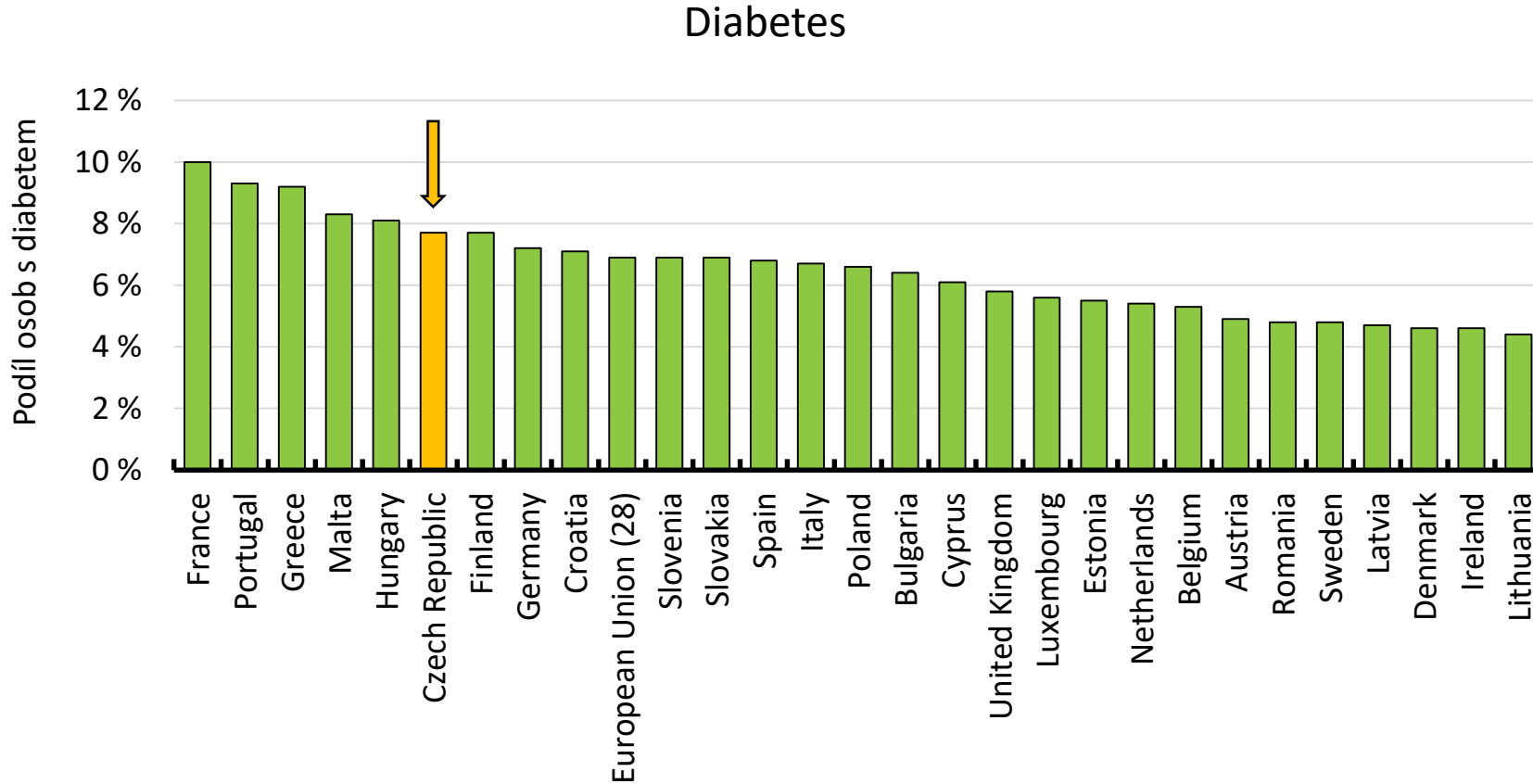
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	37,0 %	36,0 %
Pořadí	16	17

Podíl nemocných s diabetem (self reported)

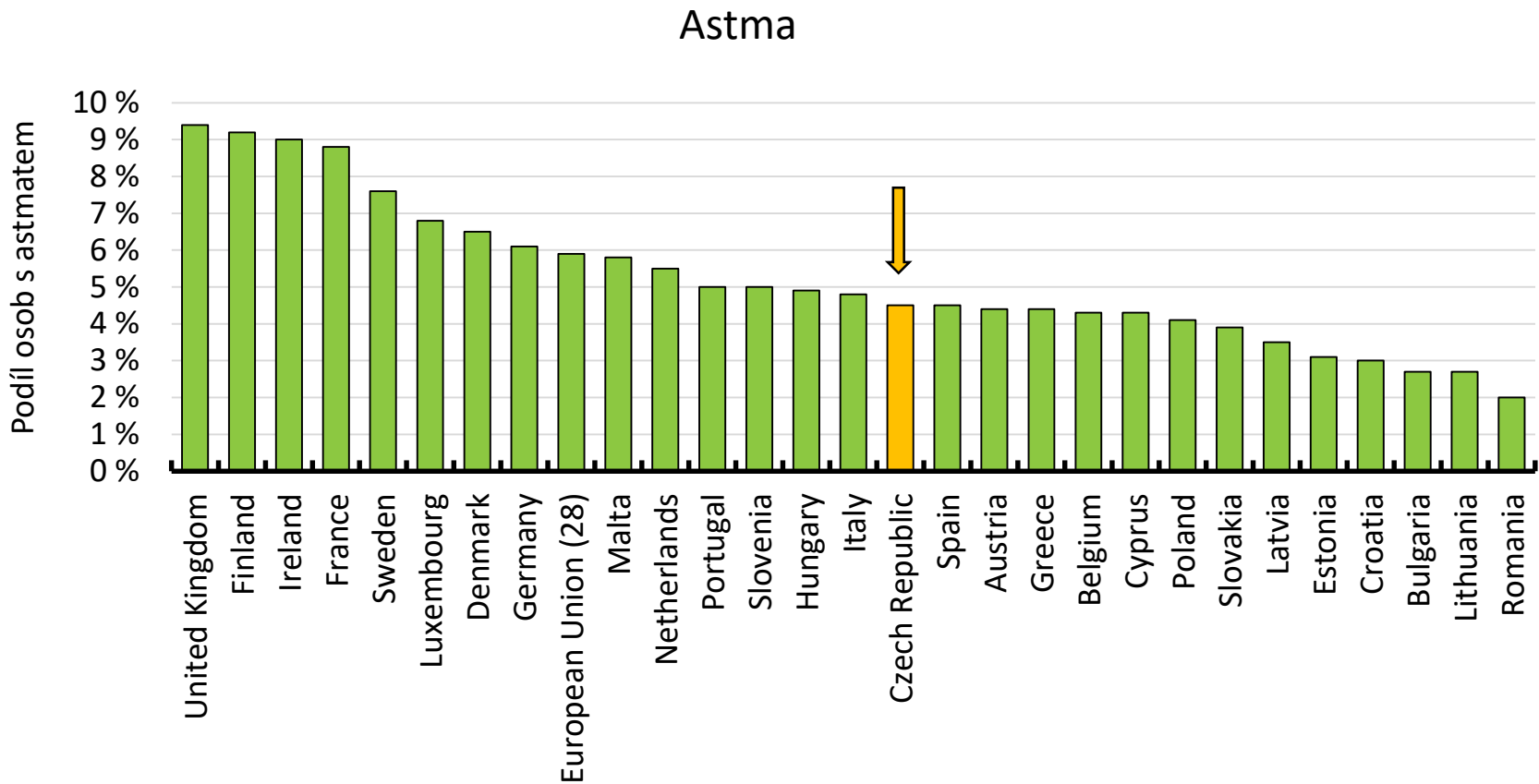
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	6,9 %	7,7 %
Pořadí	10	6

Podíl nemocných s astmatem (self reported)

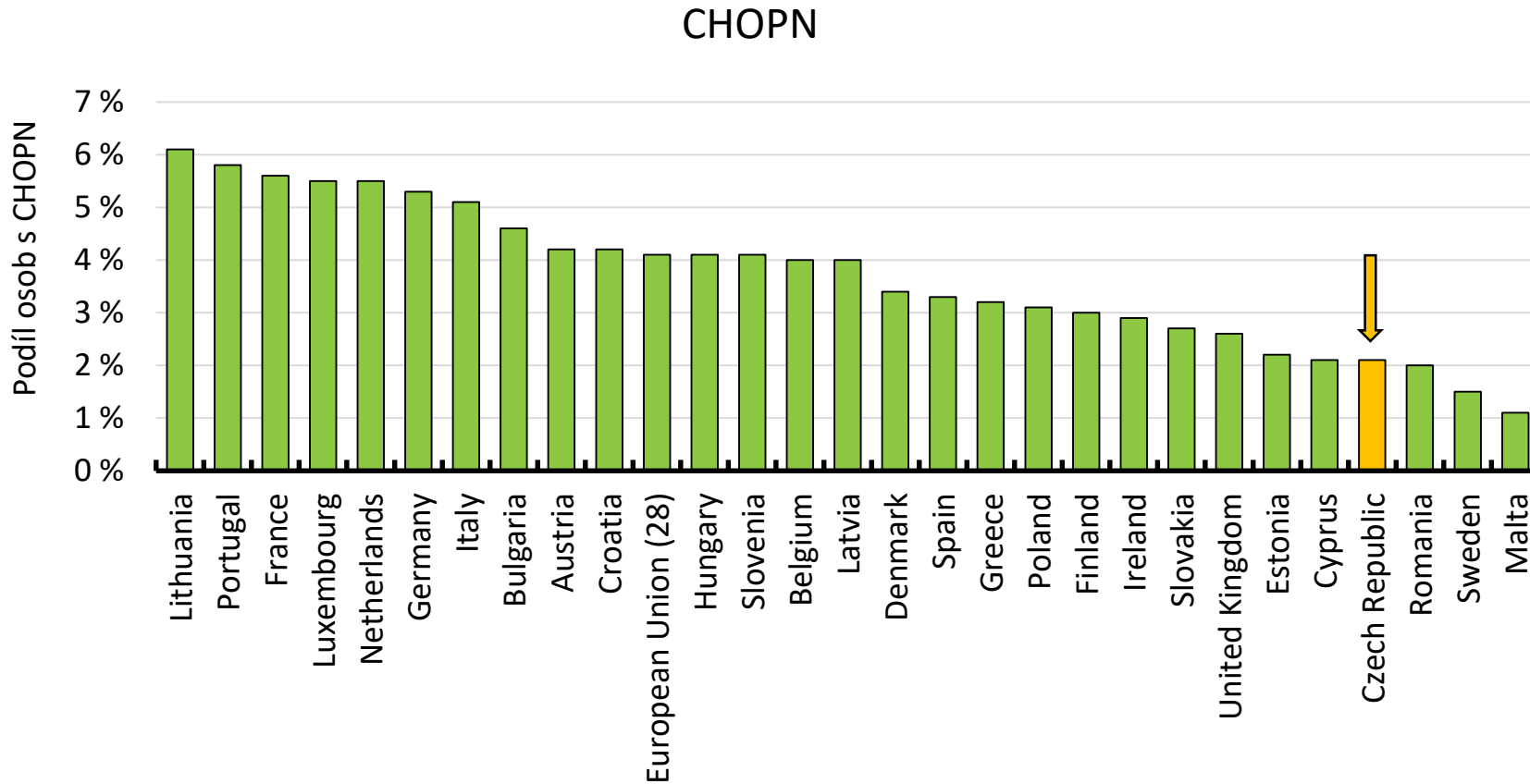
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	5,9 %	4,5 %
Pořadí	9	16

Podíl nemocných s CHOPN (self reported)

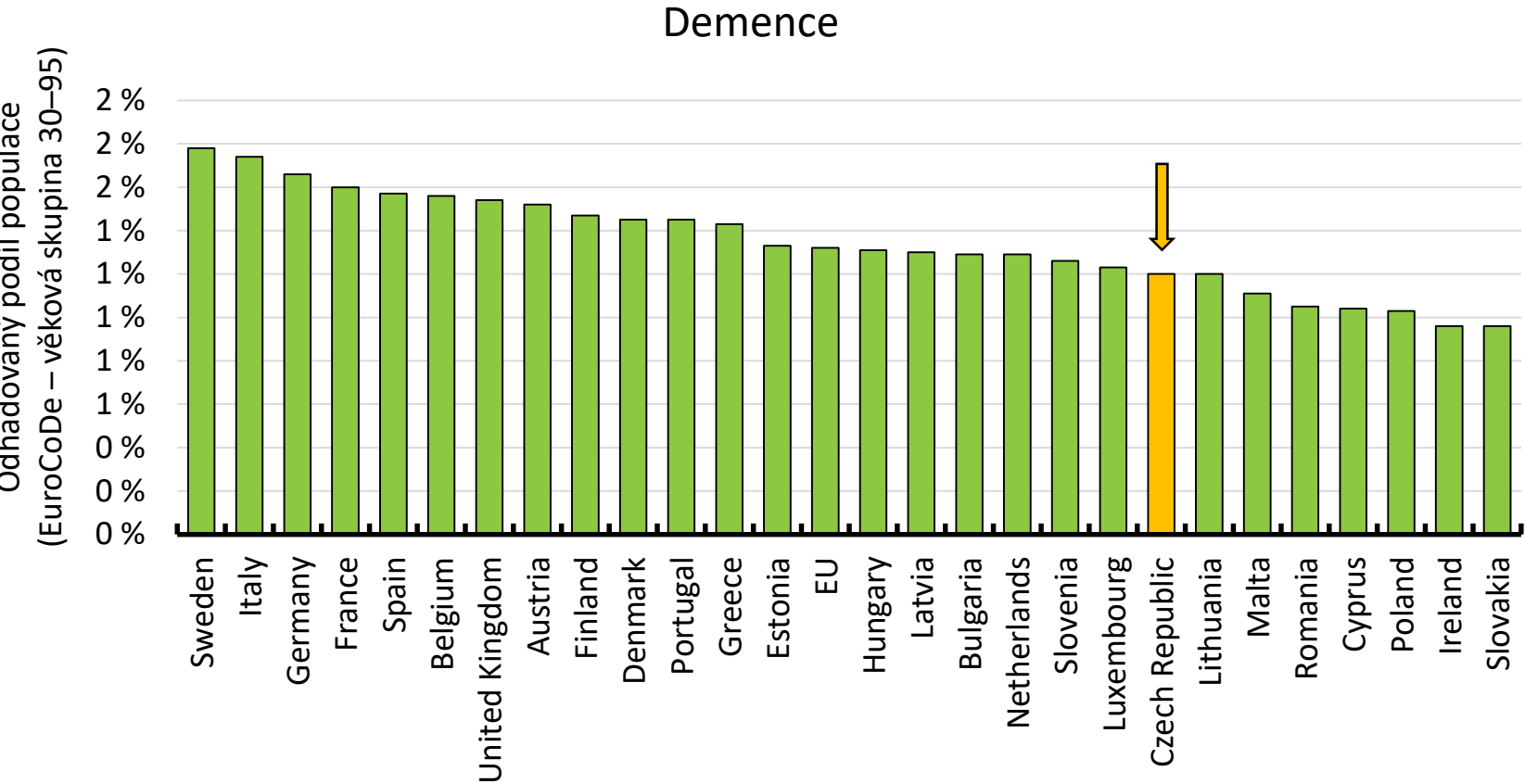
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	4,1 %	2,1 %
Pořadí	11	26

Alzheimerova nemoc/demence

Zdroj: ECHI 2006

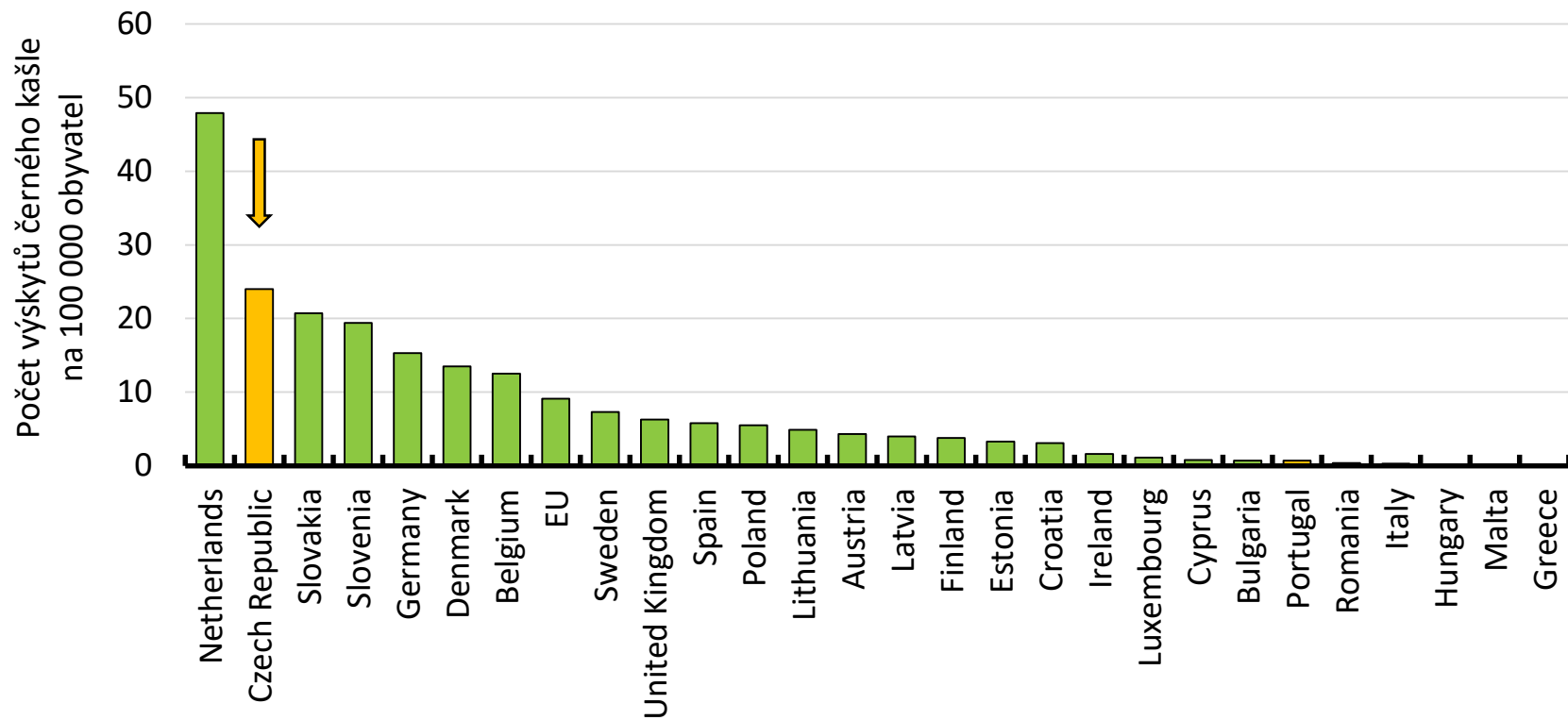

	EU 28	ČR
Hodnota	1,3 %	1,2 %
Pořadí	14	21

Černý kašel

Zdroj: ECHI 2014

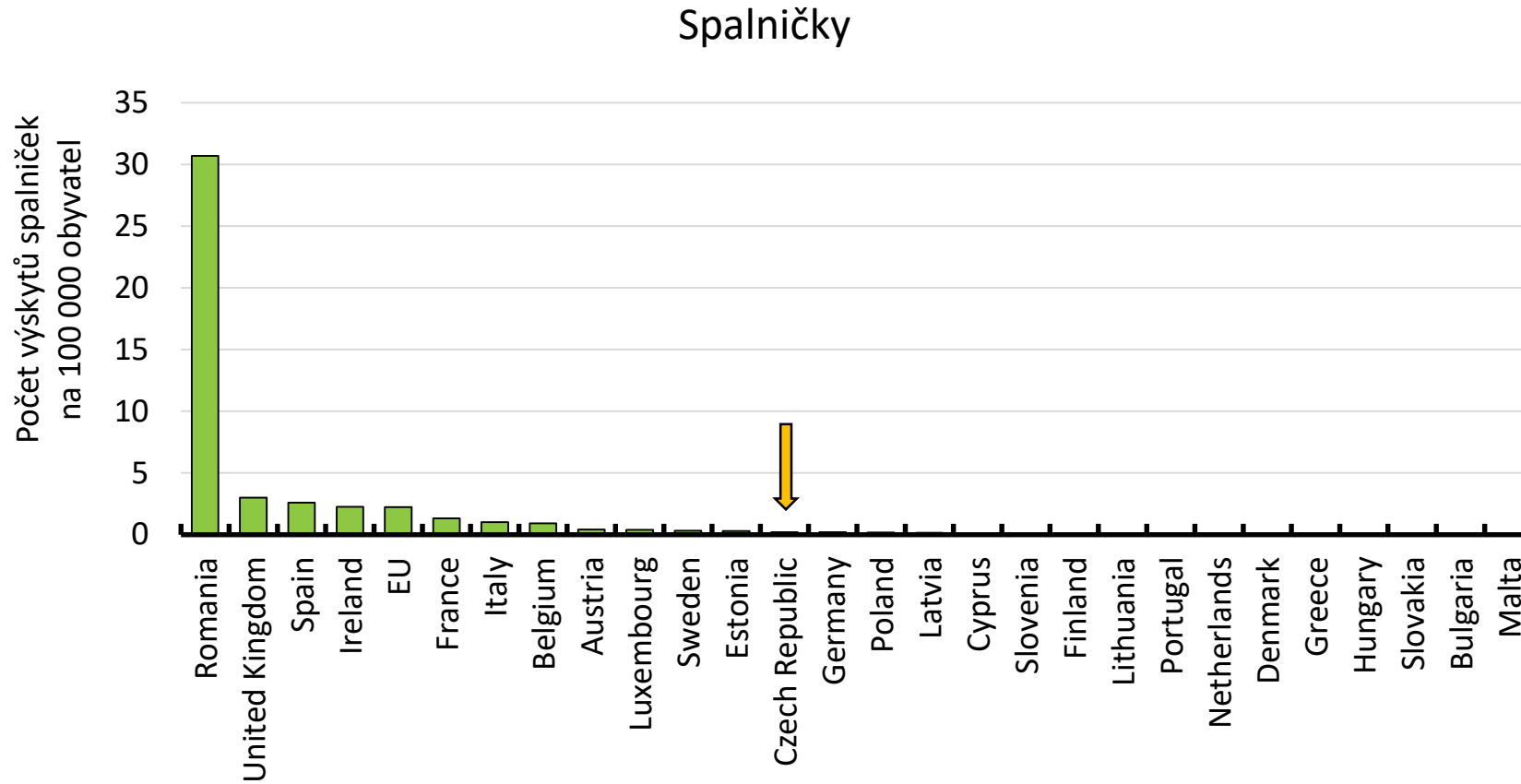
Černý kašel

	EU 28	ČR
Hodnota	9	24
Pořadí	8	2

Spalničky

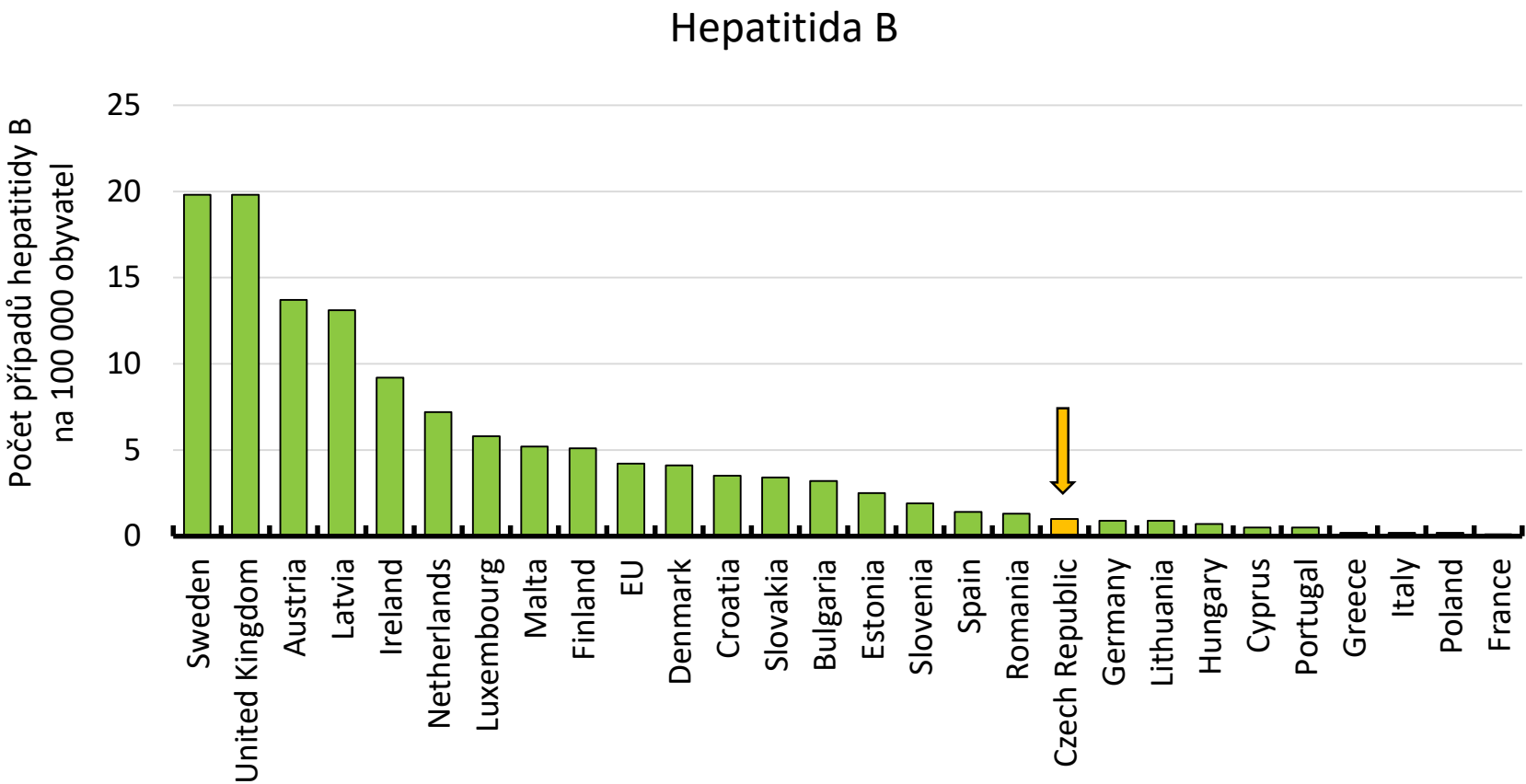
Zdroj: ECHI 2012

	EU 28	ČR
Hodnota	2,2	0,2
Pořadí	5	13

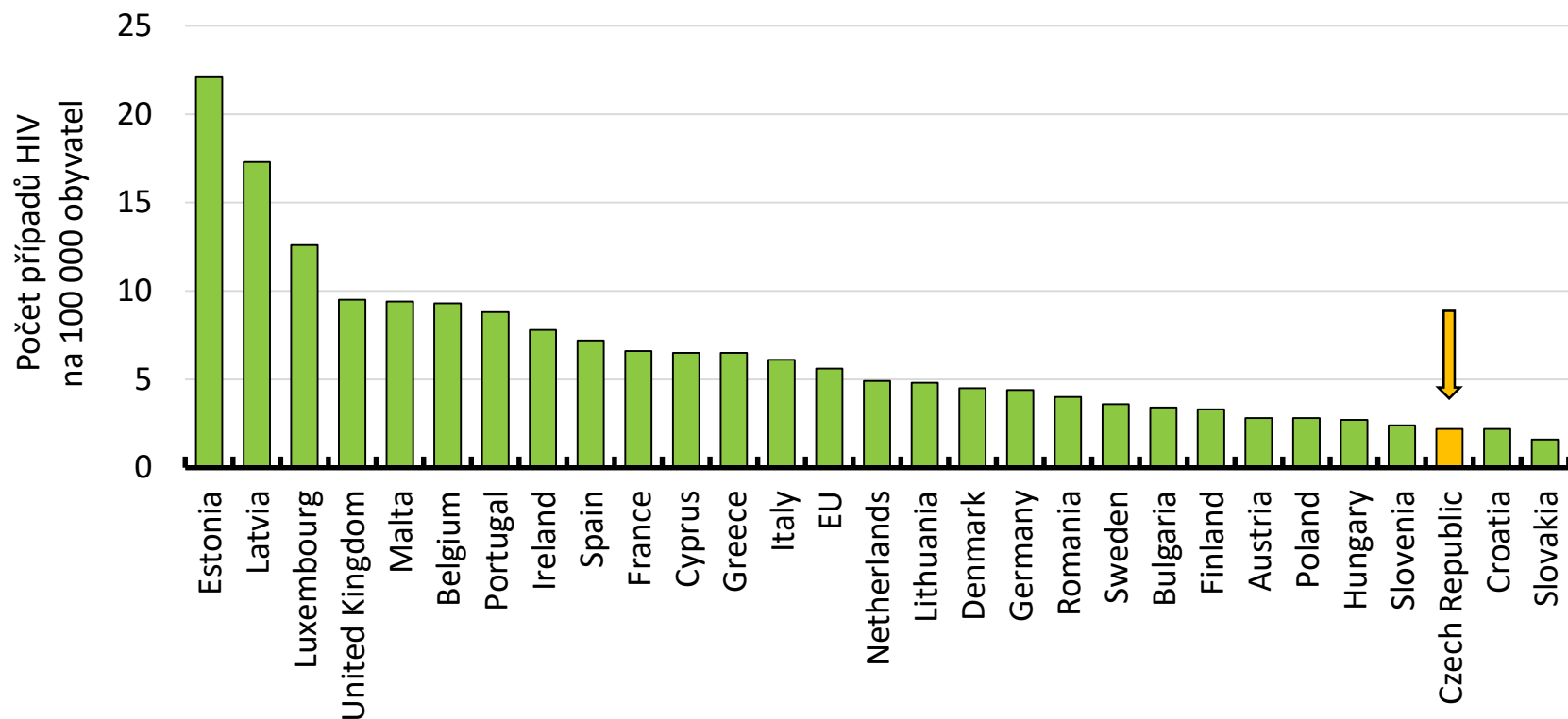
Hepatitida B

Zdroj: ECHI 2014

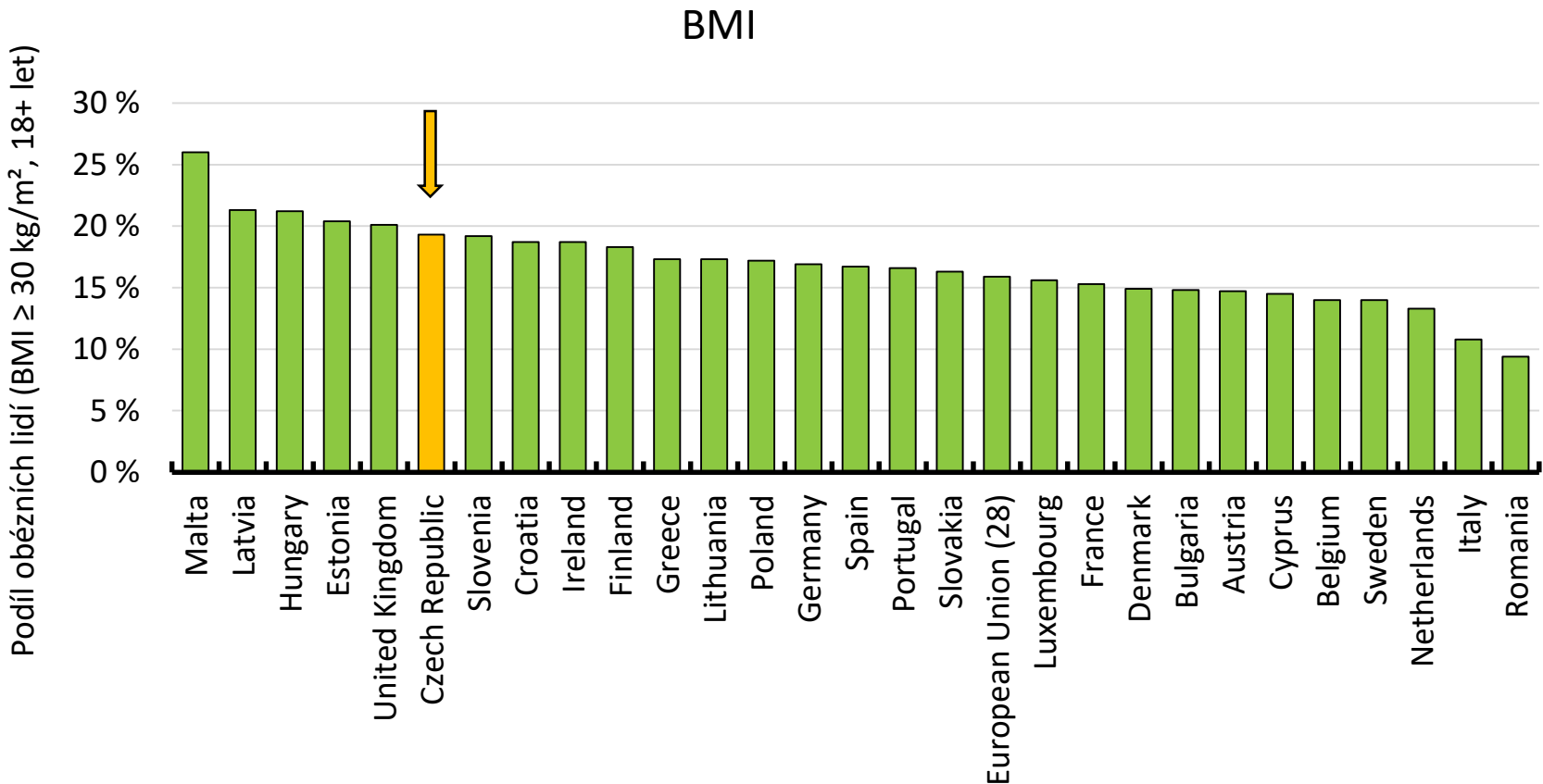

	EU 28	ČR
Hodnota	4,2	1,0
Pořadí	10	19

HIV

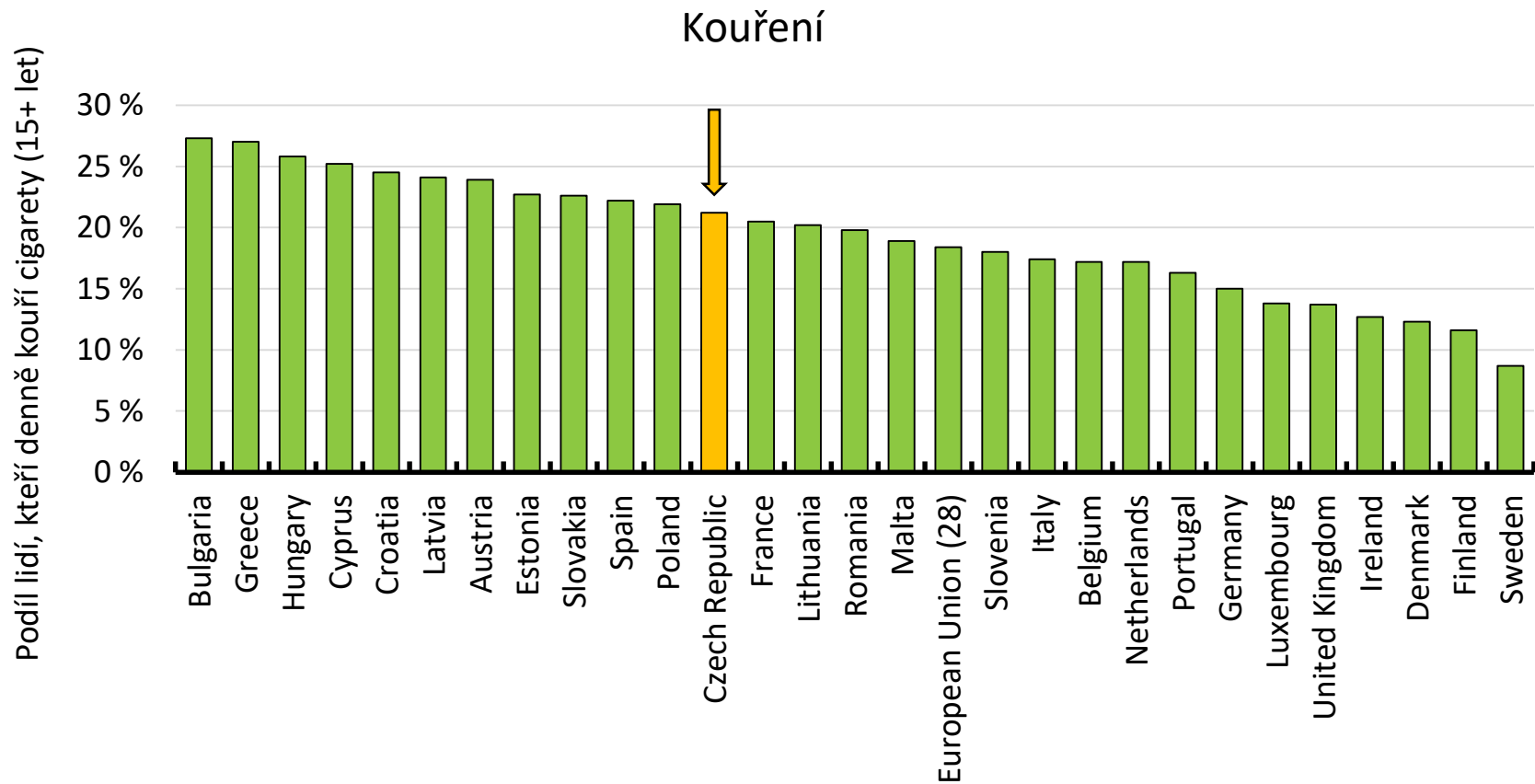
	EU 28	ČR
Hodnota	5,6	2,2
Pořadí	14	27

	EU 28	ČR
Hodnota	15,9 %	19,3 %
Pořadí	18	6

Kouření

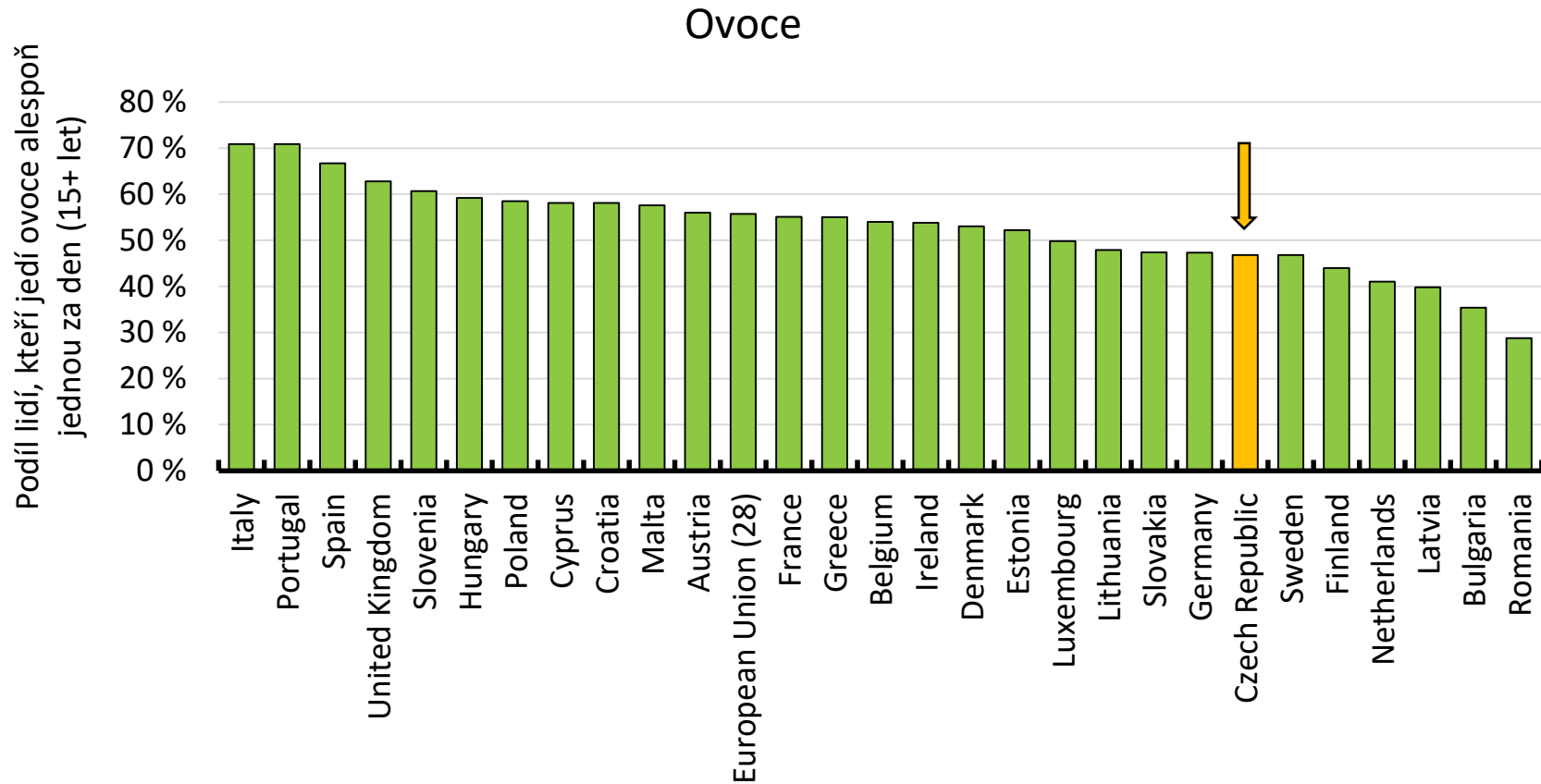
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	18,4 %	21,2 %
Pořadí	17	12

Konzumace ovoce

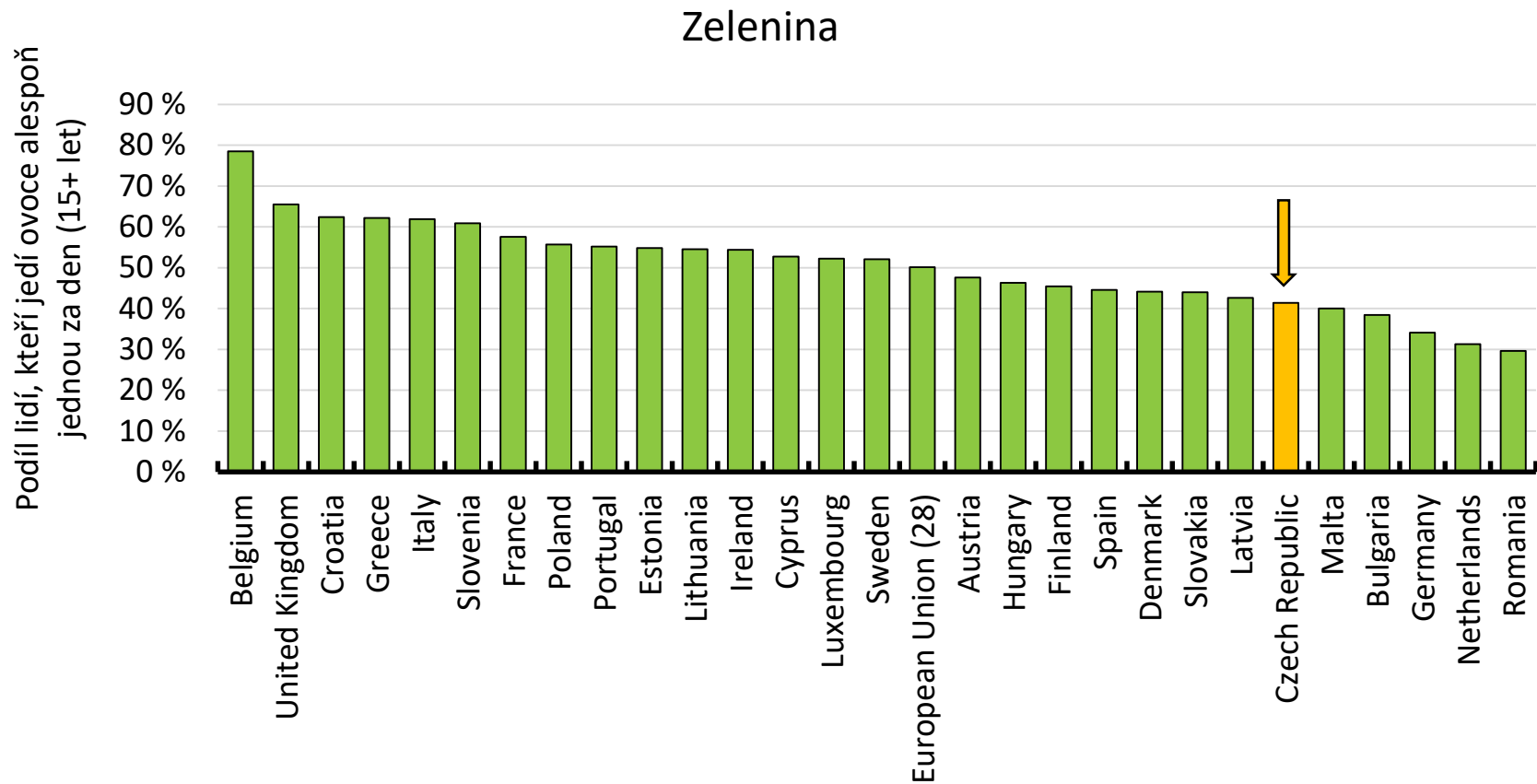
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	55,7 %	46,8 %
Pořadí	12	23

Konzumace zeleniny

Zdroj: ECHI 2014

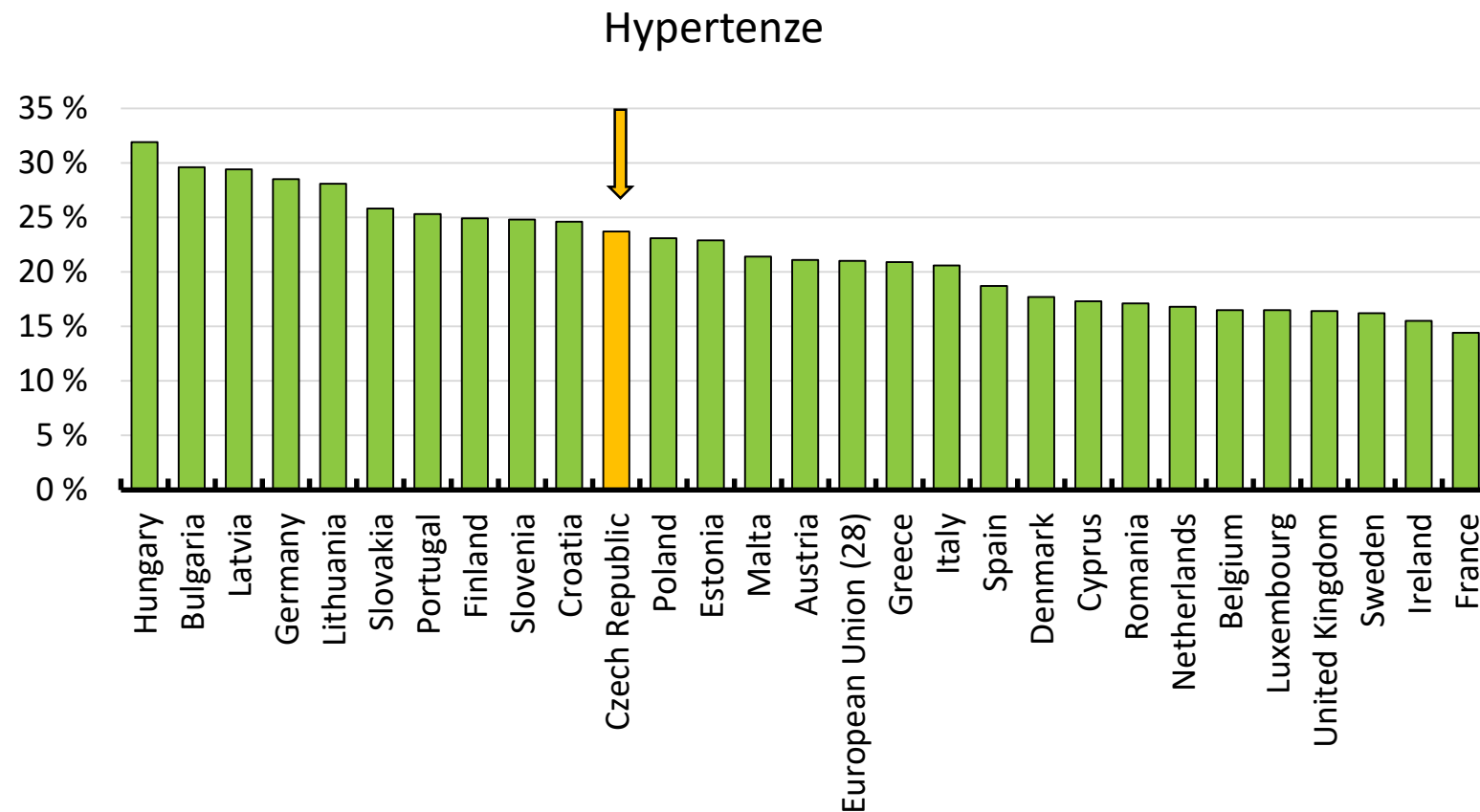

	EU 28	ČR
Hodnota	50,1 %	41,4 %
Pořadí	16	24

Vysoký krevní tlak

Zdroj: ECHI 2014

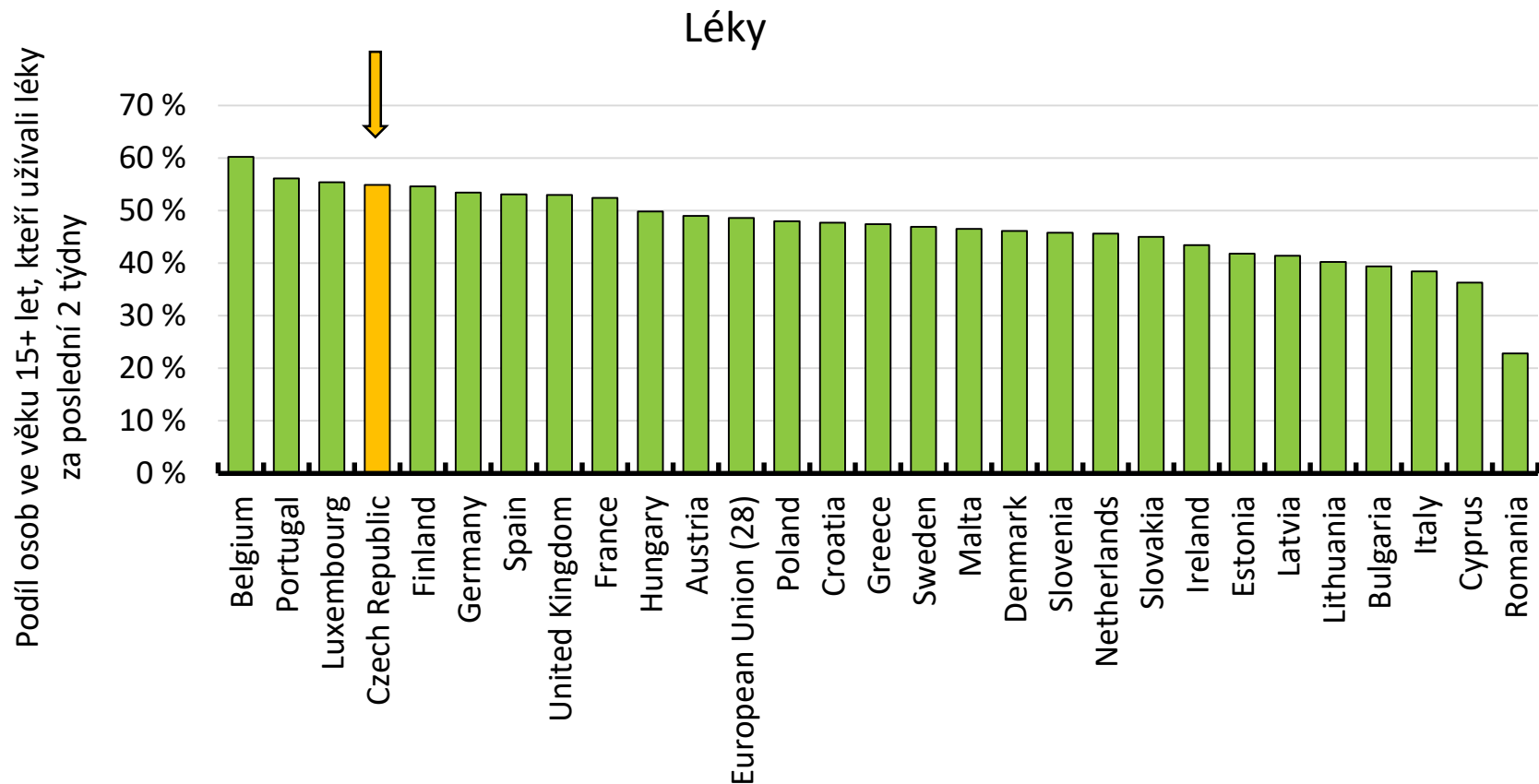
Podíl lidí, kteří vykazovali vysoký krevní tlak
v posledních 12 měsících

	EU 28	ČR
Hodnota	21,0 %	23,7 %
Pořadí	16	11

Užívání léků

Zdroj: ECHI 2014

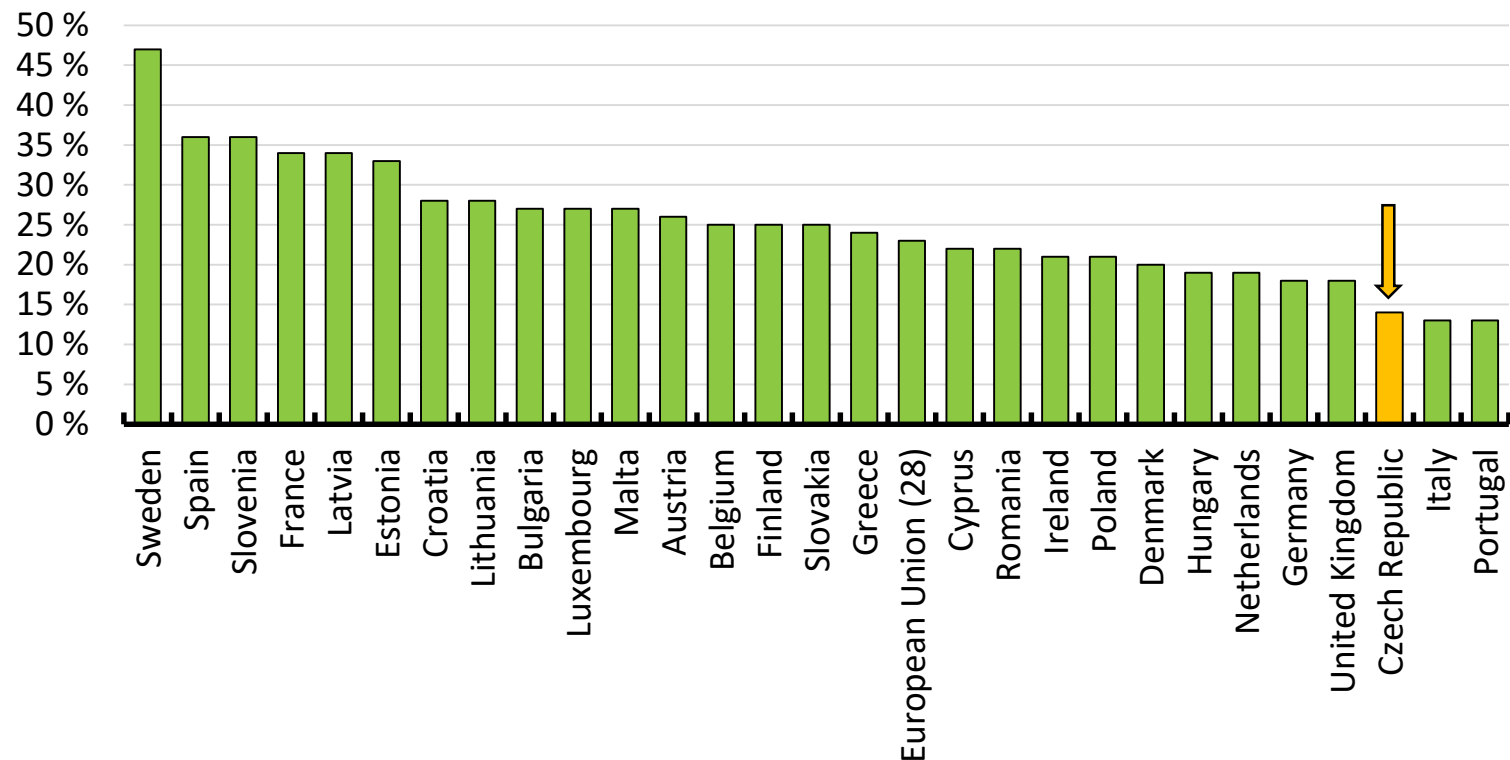
	EU 28	ČR
Hodnota	48,6 %	54,9 %
Pořadí	12	4

Zdravotní rizika související s prací

Zdroj: ECHI 2014

Podíl zaměstnanců, kteří se domnívají,
že jejich zdraví nebo
bezpečnost je v ohrožení díky práci

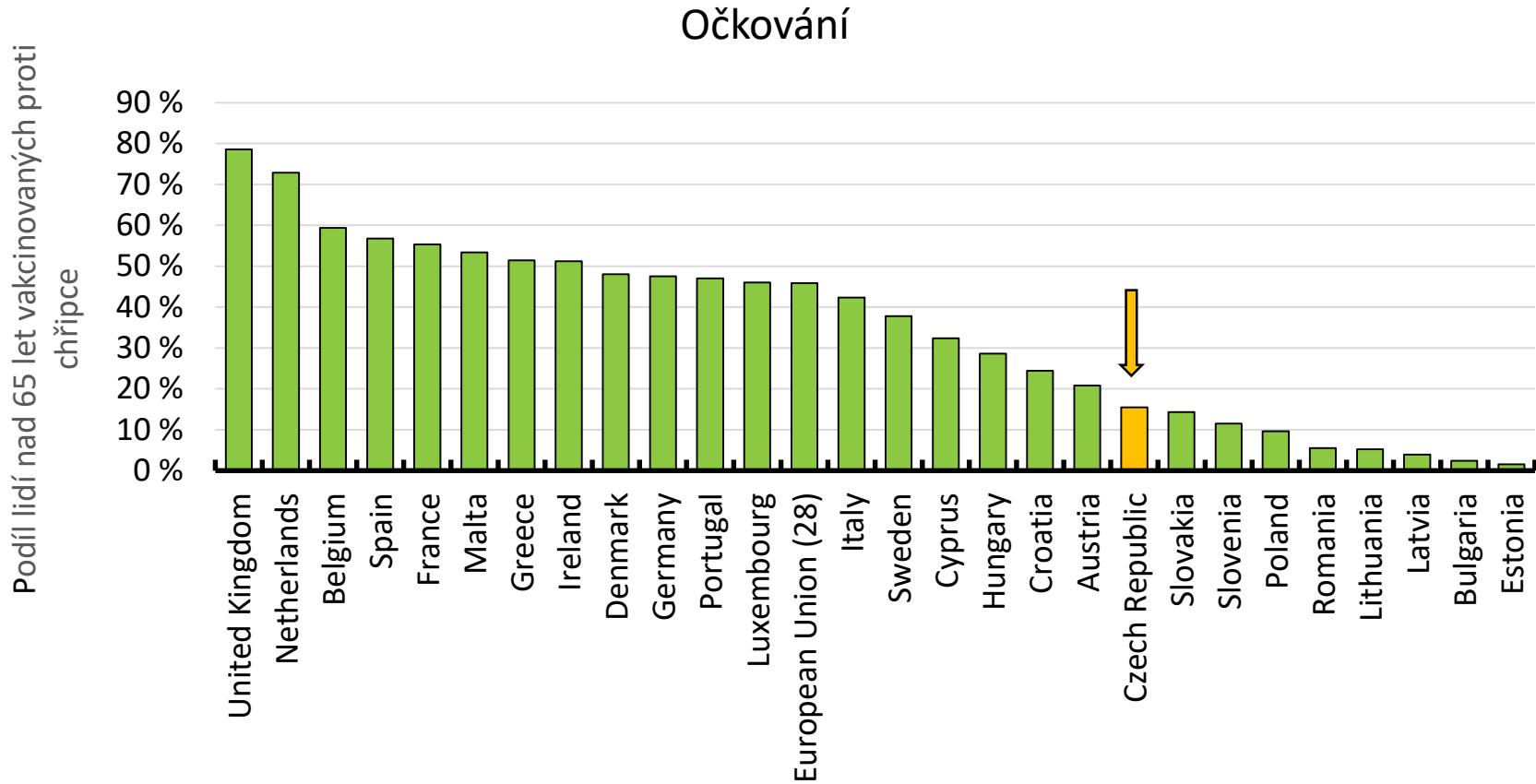
Zdravotní rizika

	EU 28	ČR
Hodnota	23,0 %	14,0 %
Pořadí	17	27

Očkování proti chřipce

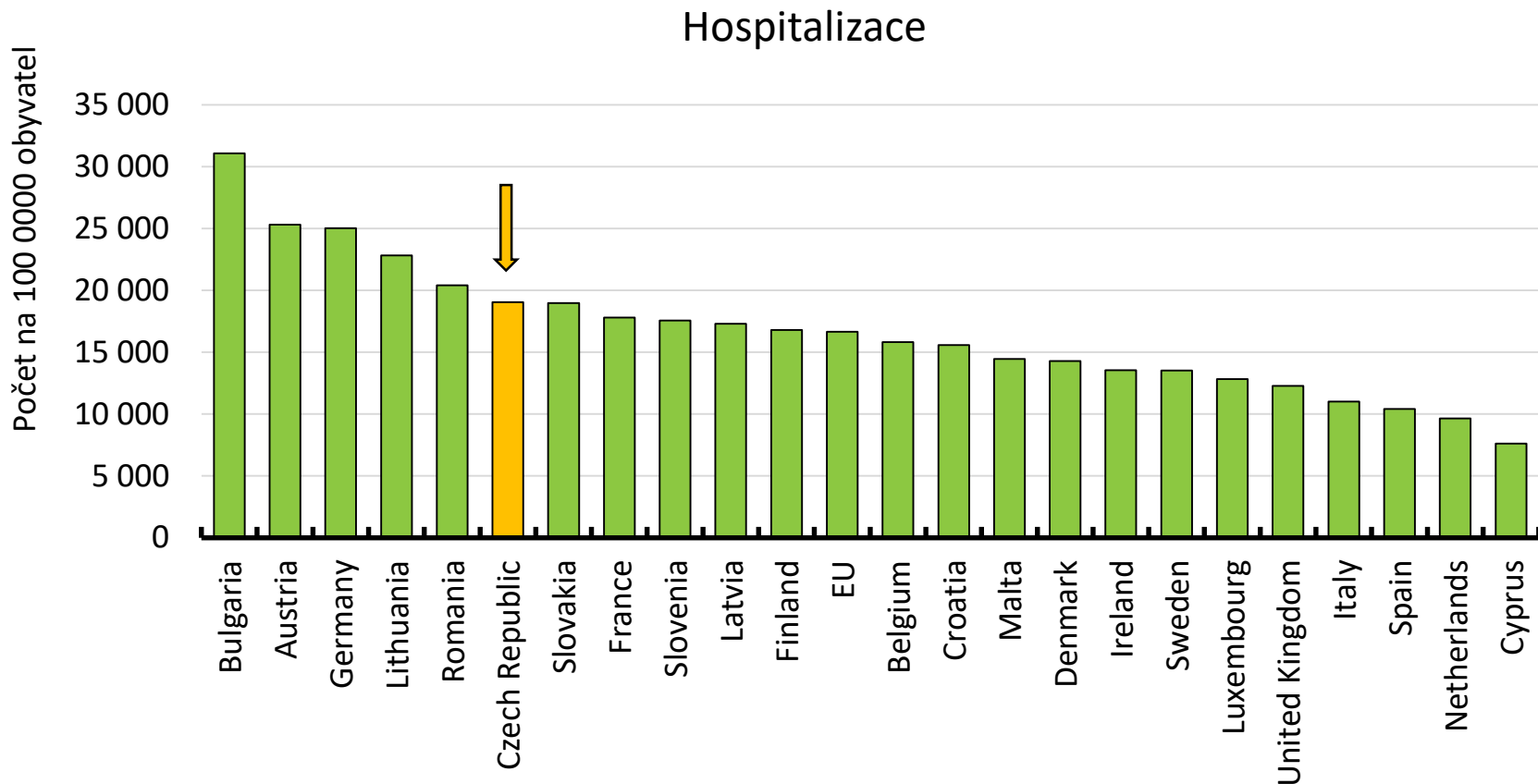
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	45,9 %	15,5 %
Pořadí	13	20

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: celkem

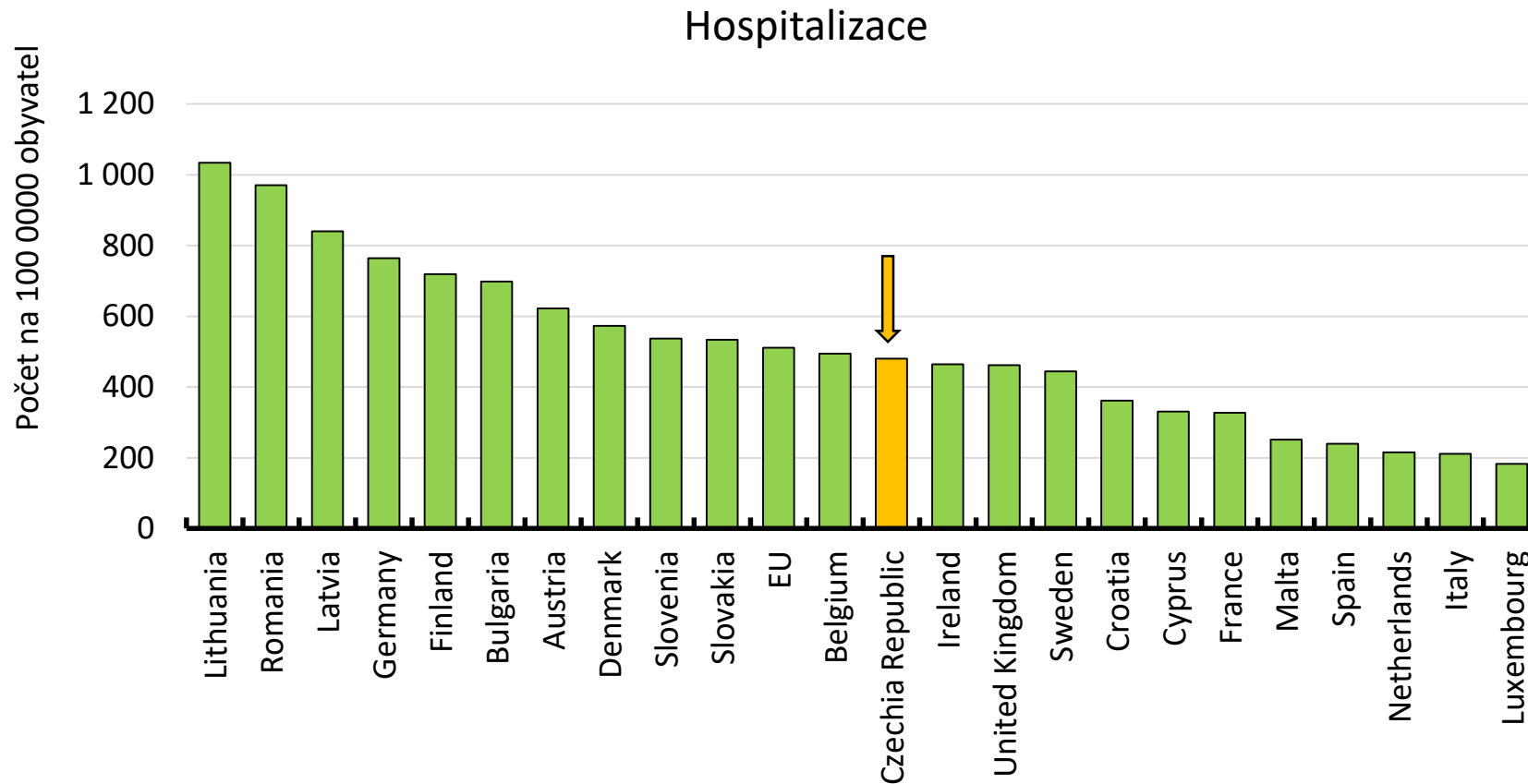
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	16 656	19 054
Pořadí	12	6

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Infekční a parazitické choroby

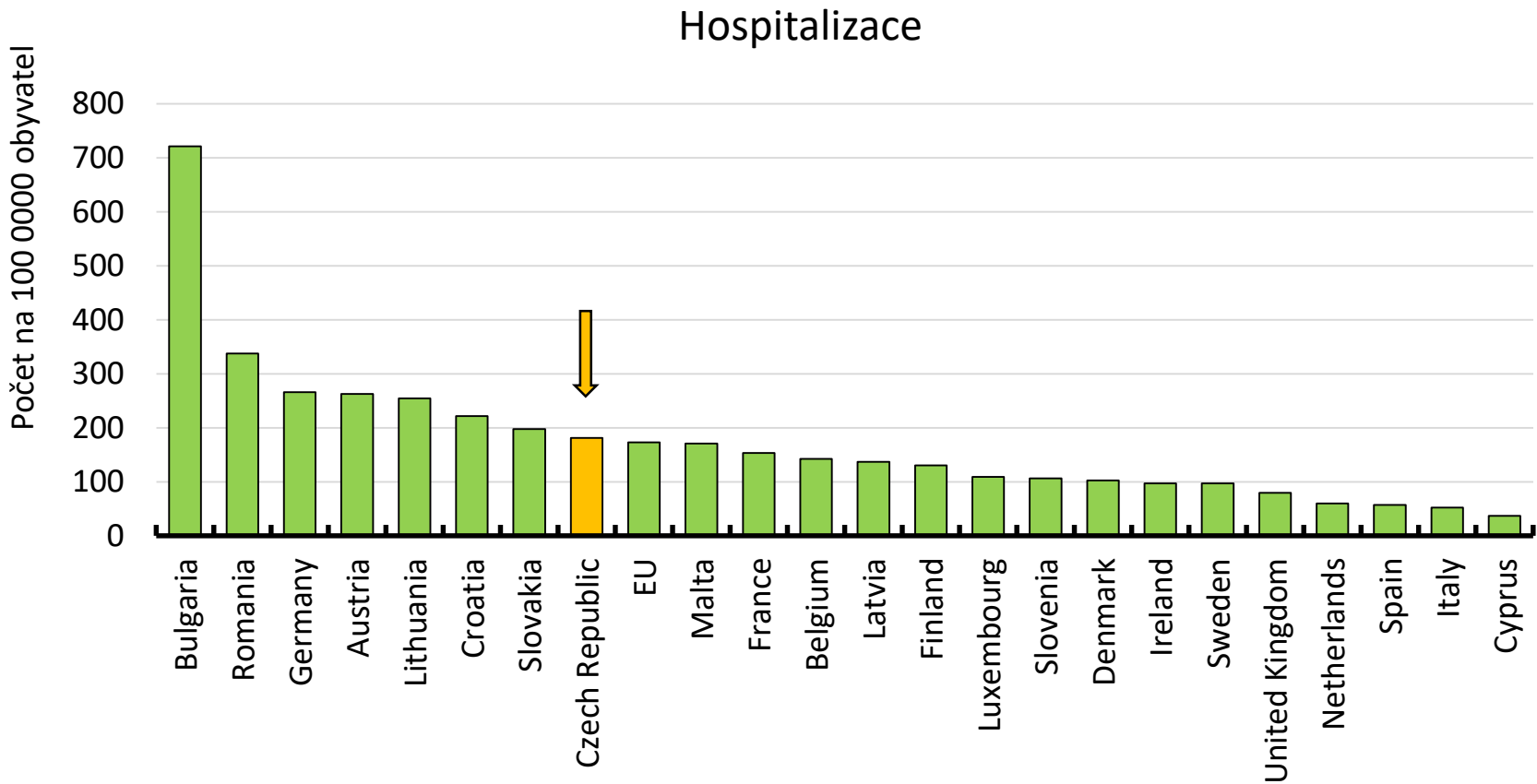
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	511	480
Pořadí	11	13

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Diabetes mellitus

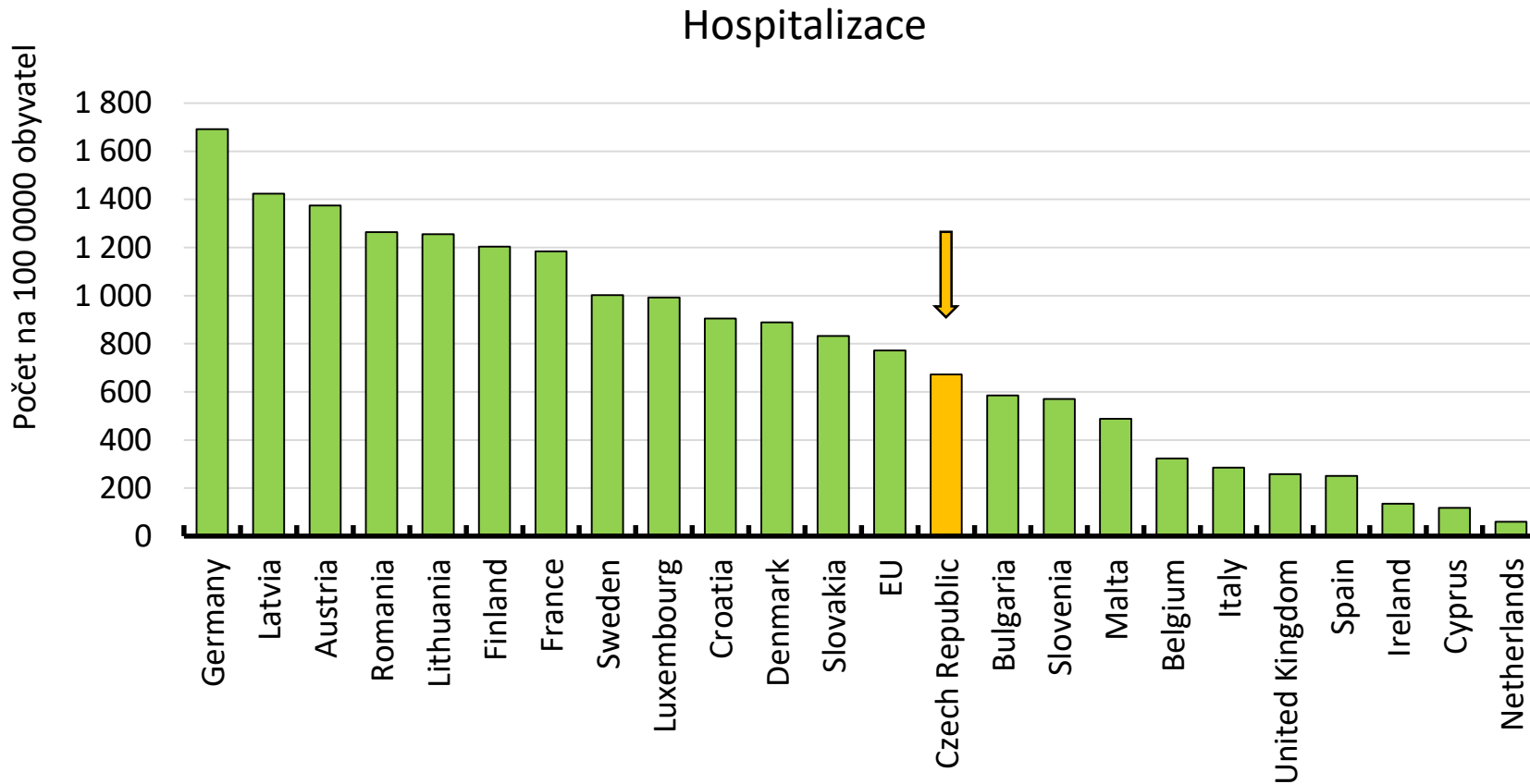
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	173	181
Pořadí	9	8

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Mentální a behaviorální choroby

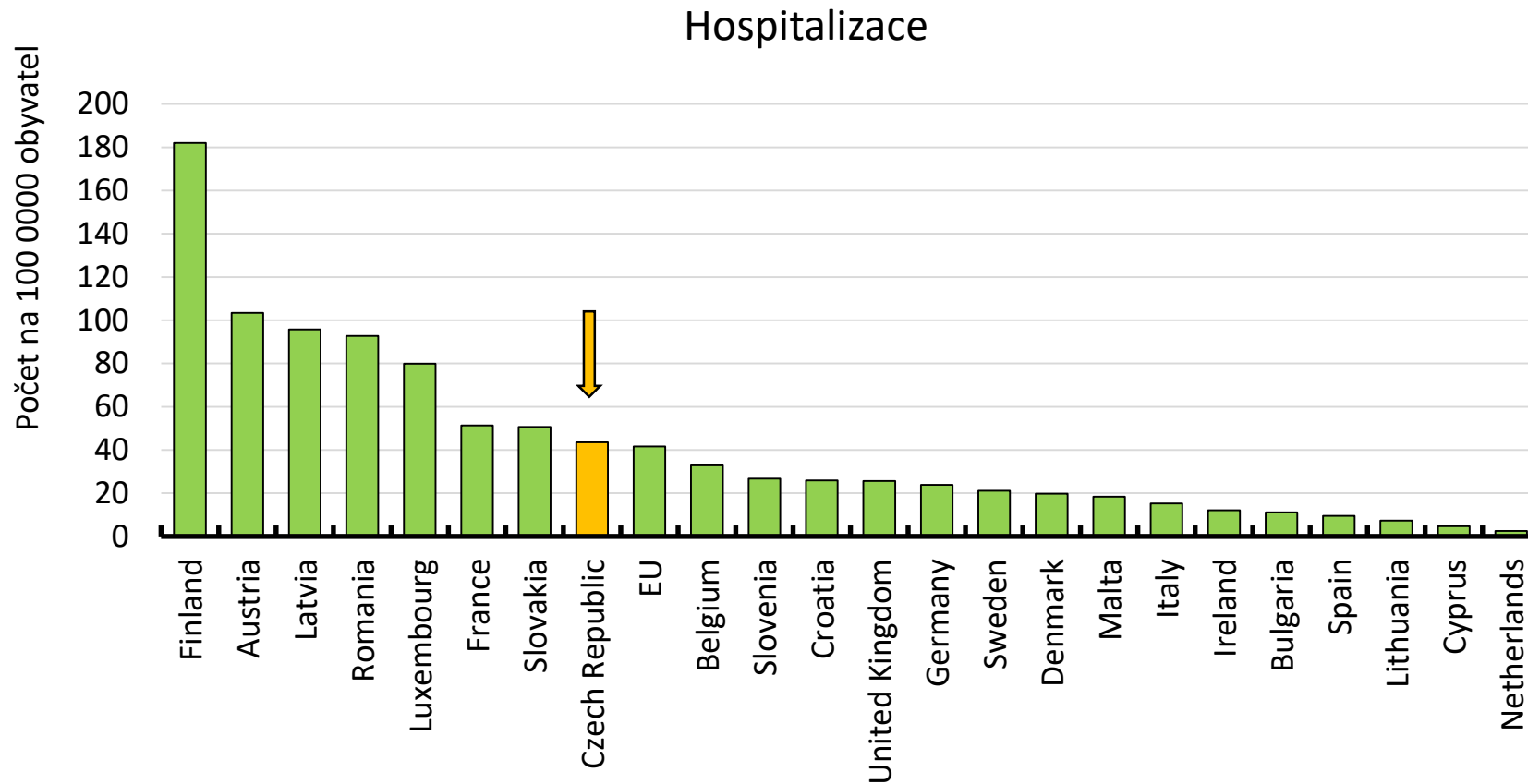
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	772	672
Pořadí	13	14

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Demence

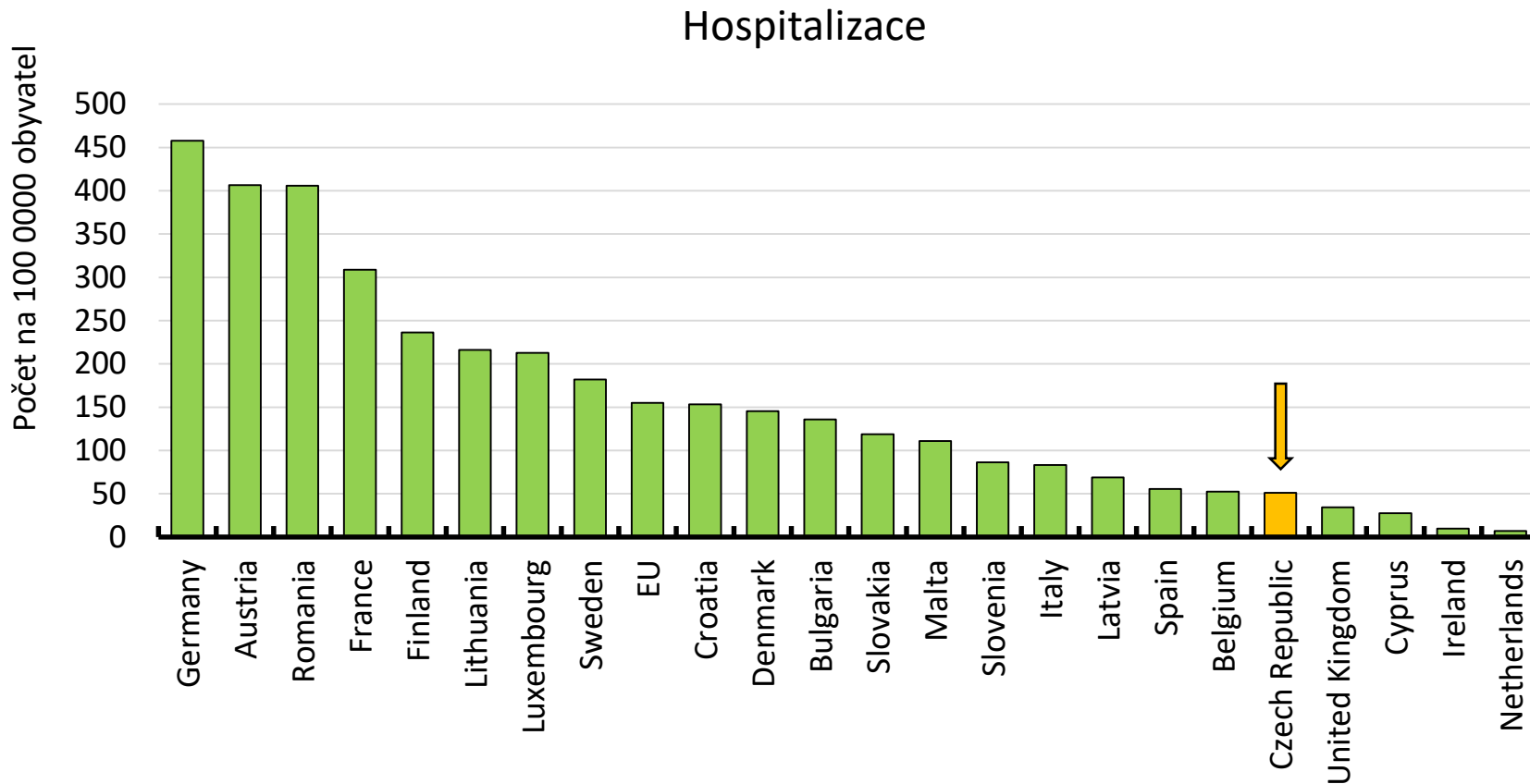
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	42	44
Pořadí	9	8

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Afektivní nálada

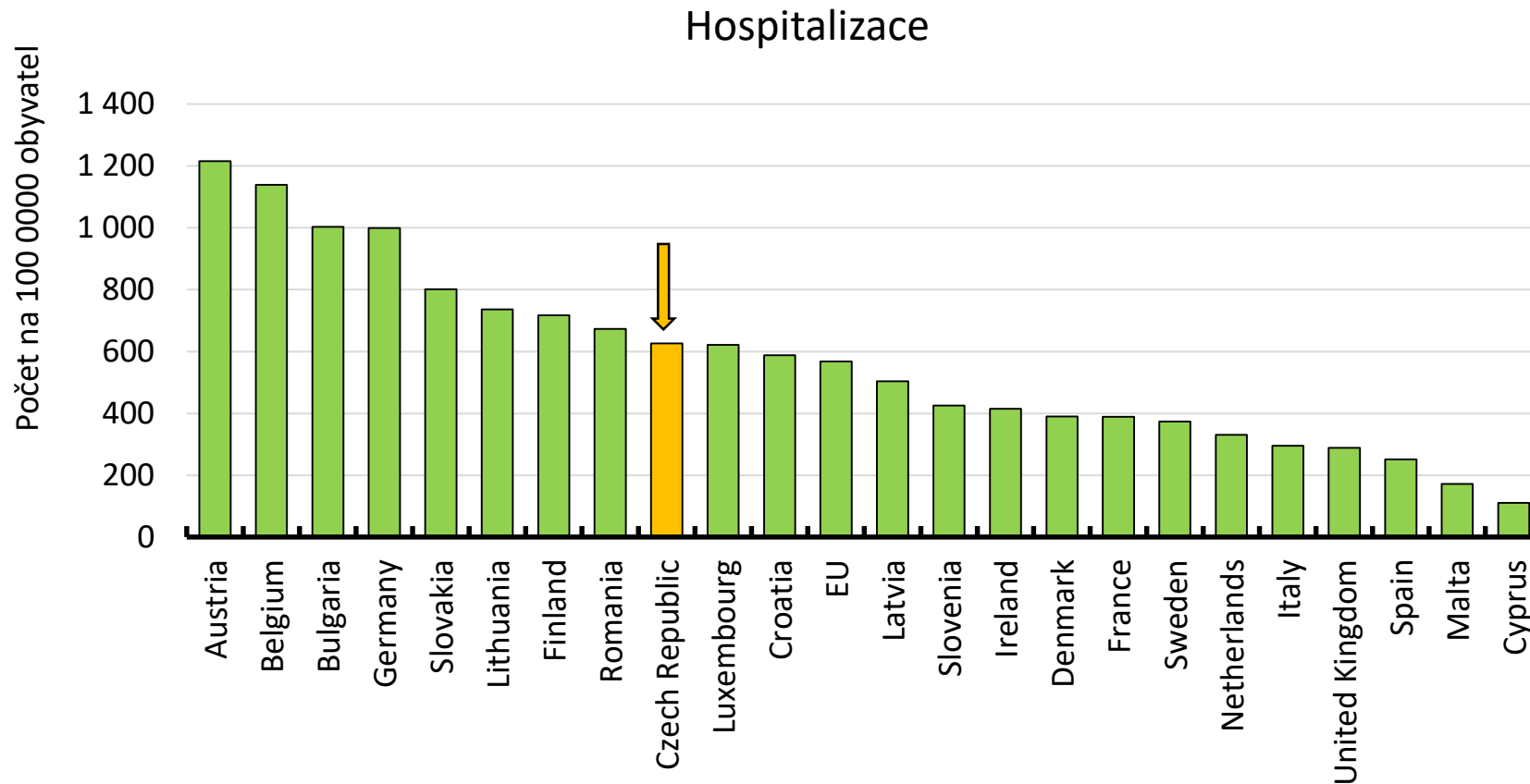
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	155	51
Pořadí	9	20

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci nervového systému

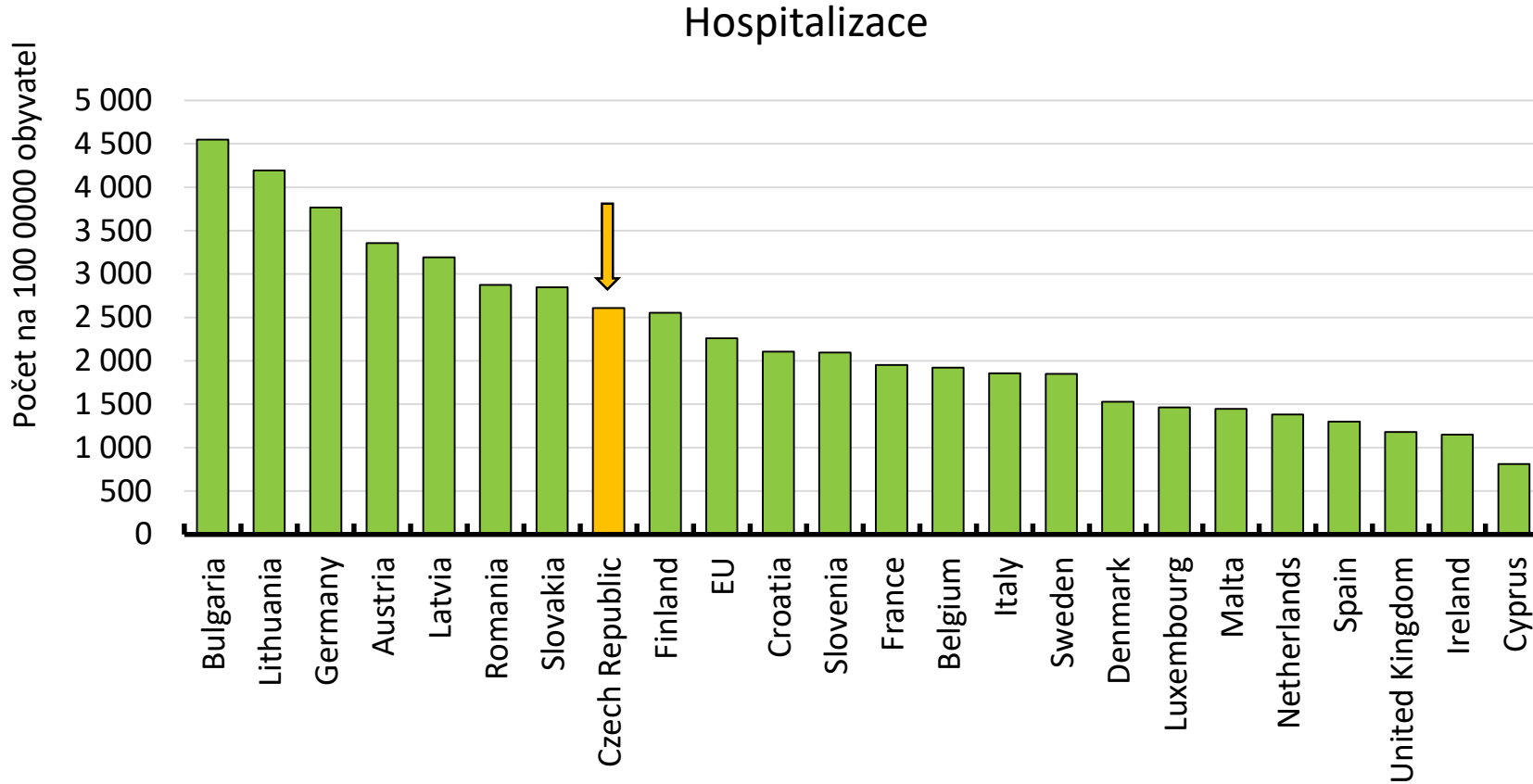
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	568	626
Pořadí	12	9

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Oběhová soustava

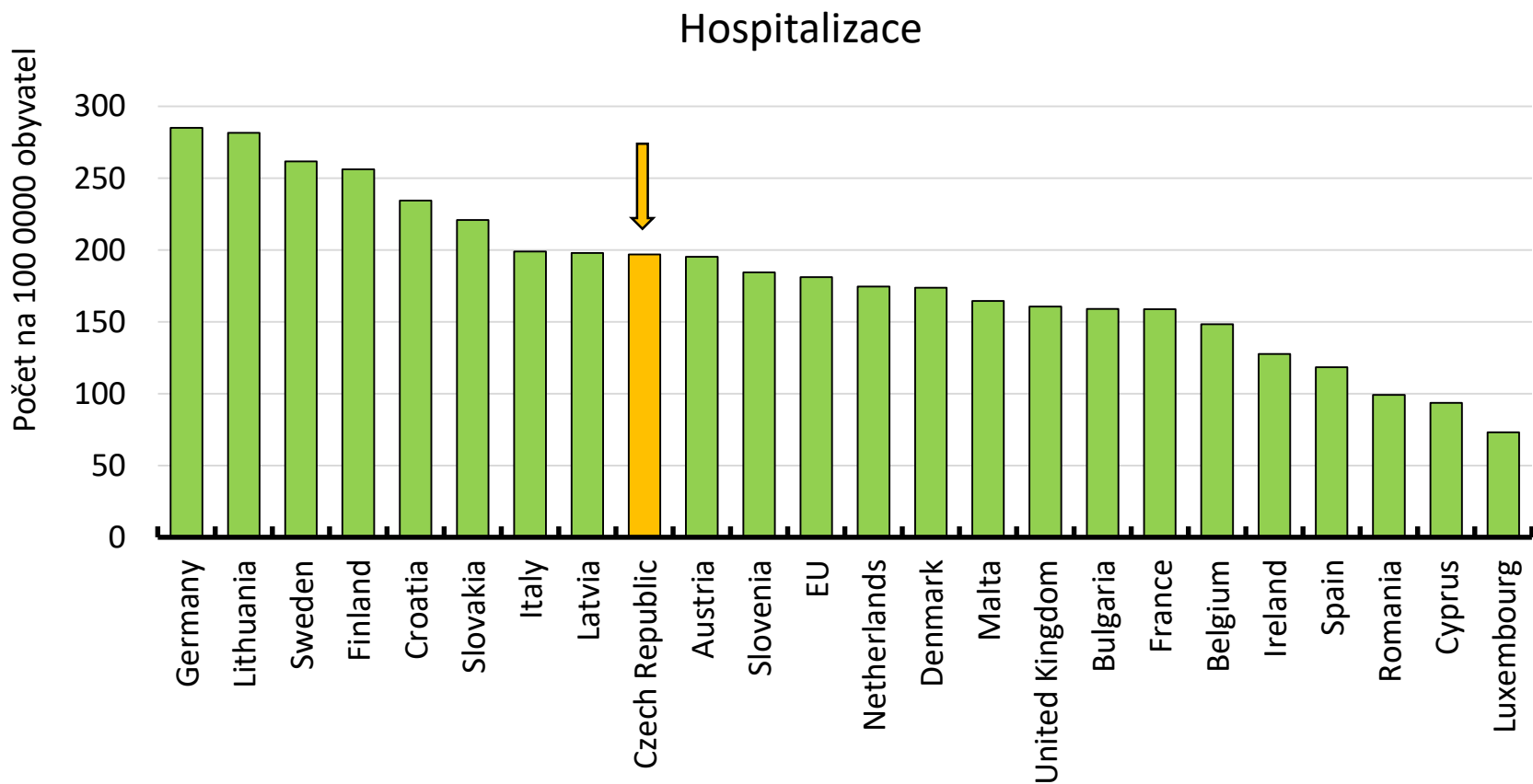
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	2 259	2 608
Pořadí	10	8

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Akutní infarkt myokardu

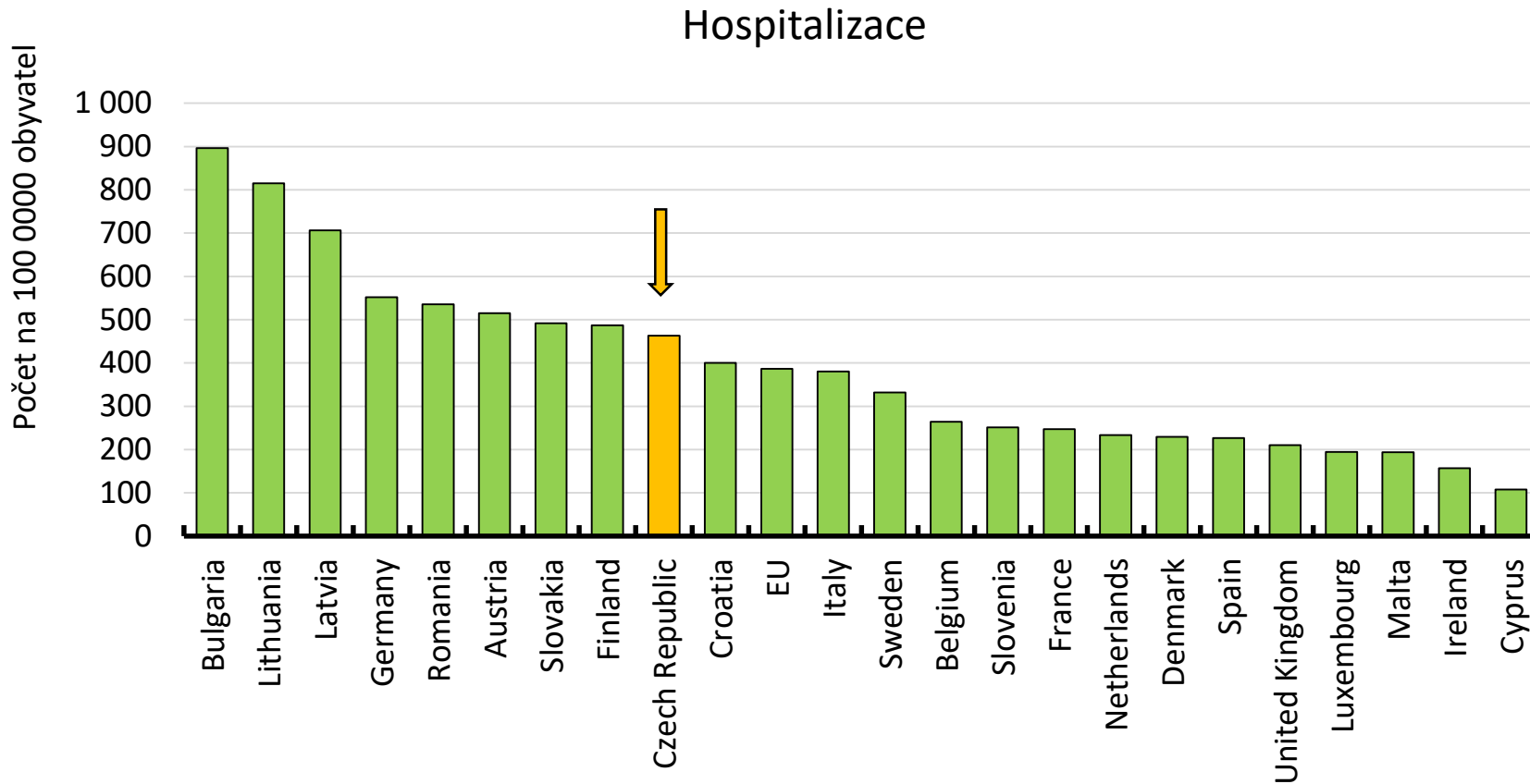
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	181	197
Pořadí	12	9

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Cerebrovaskulární choroby

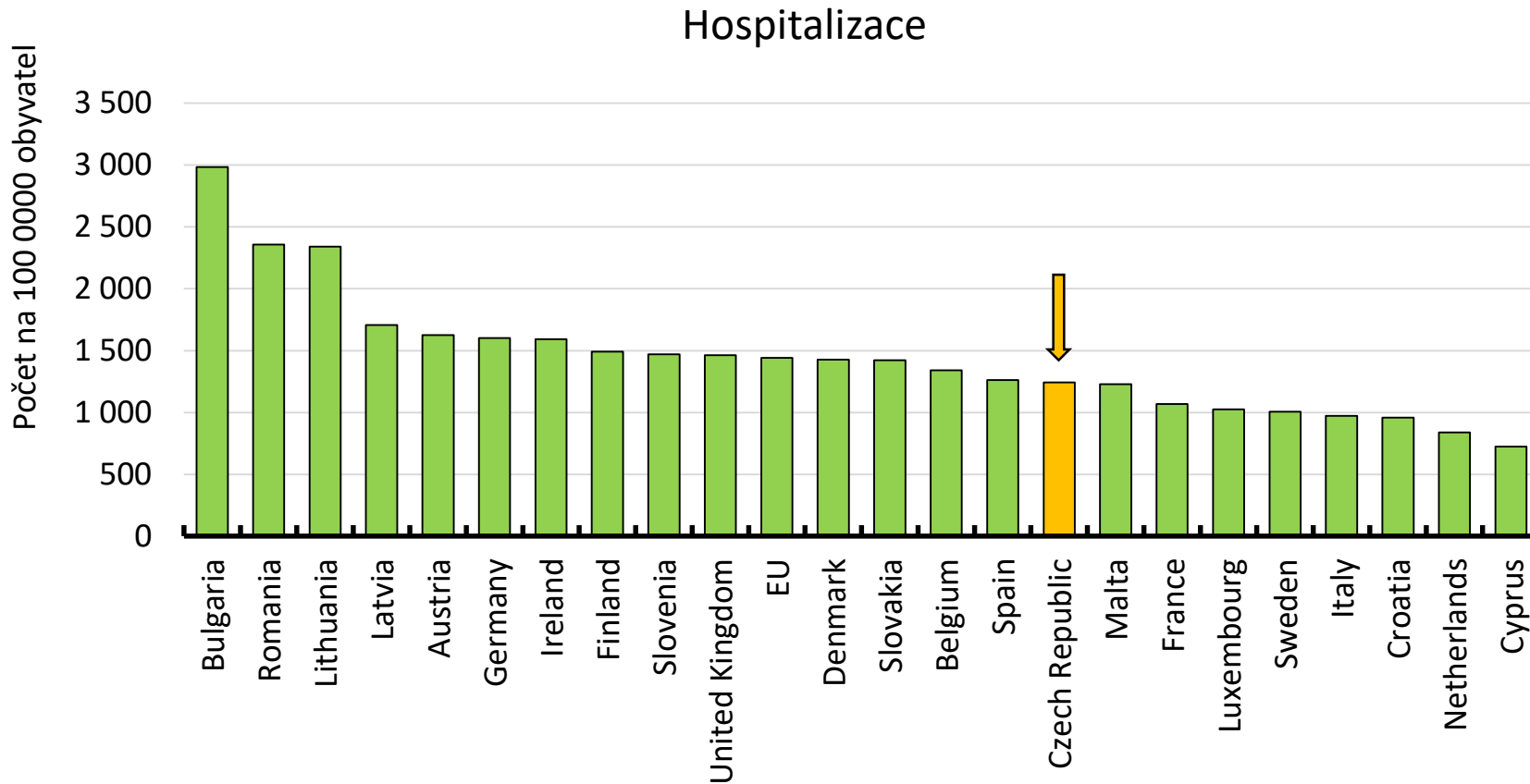
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	387	463
Pořadí	11	9

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci dýchací soustavy

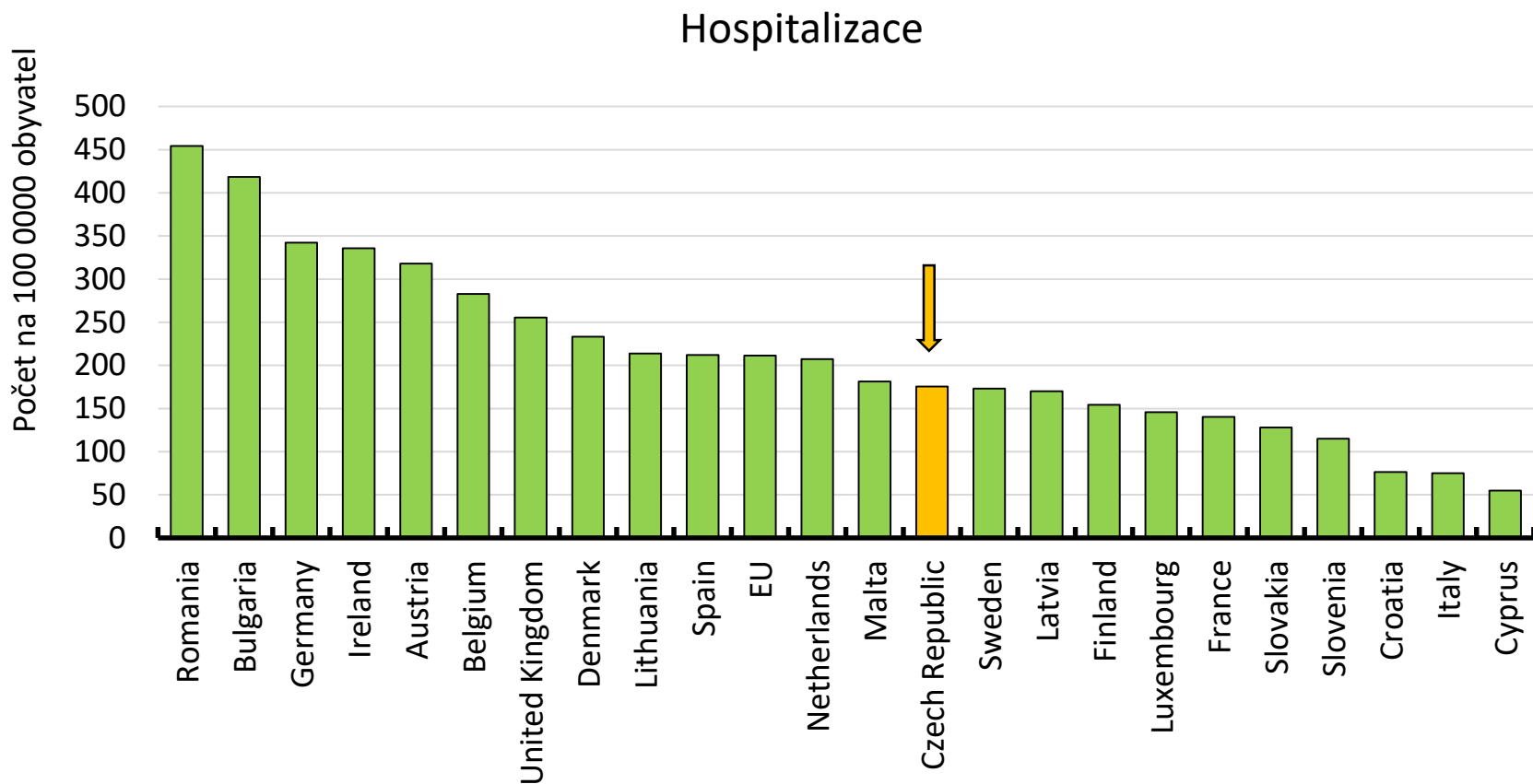
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1 442	1 244
Pořadí	11	16

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: CHOPN

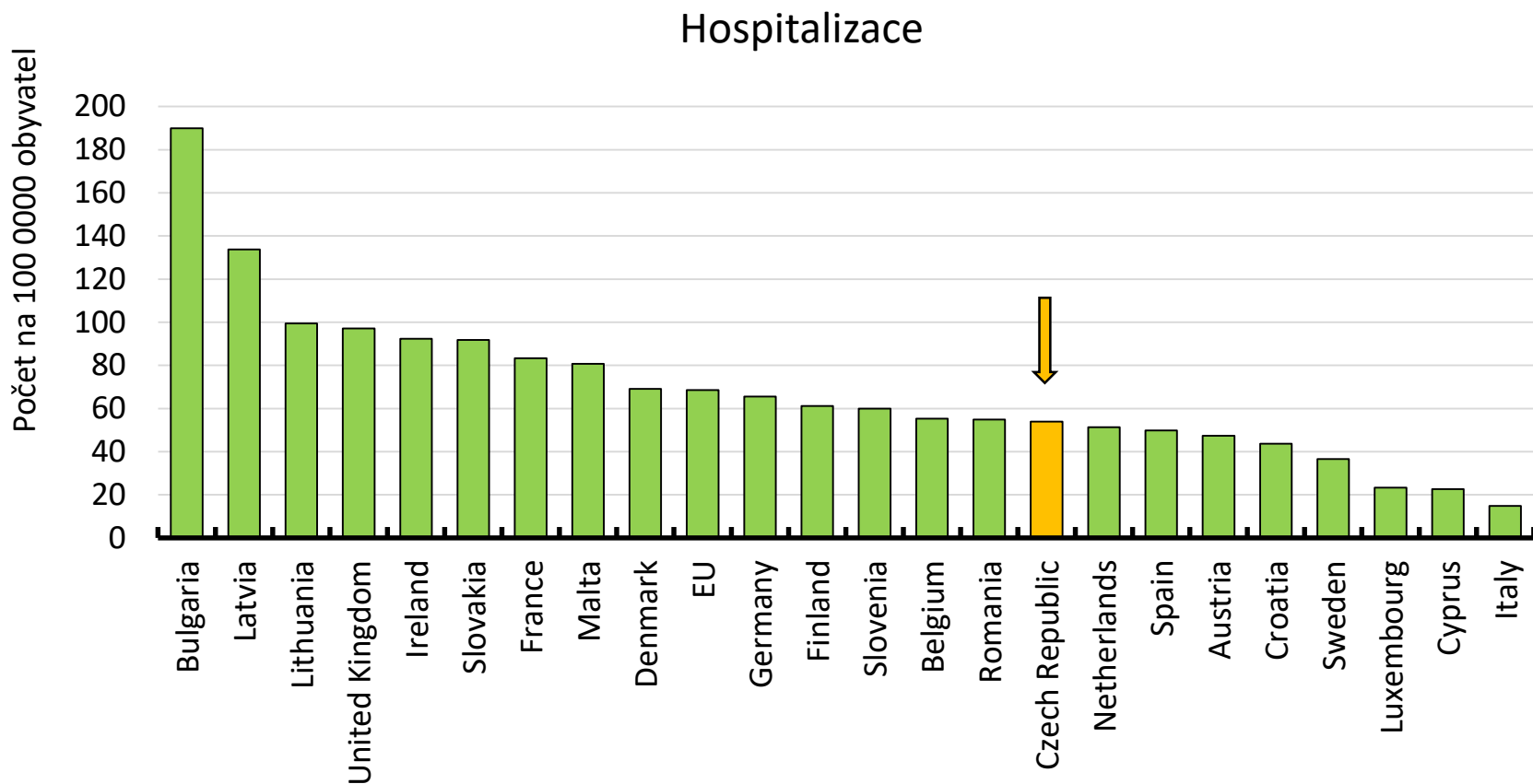
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	211	176
Pořadí	11	14

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Astma

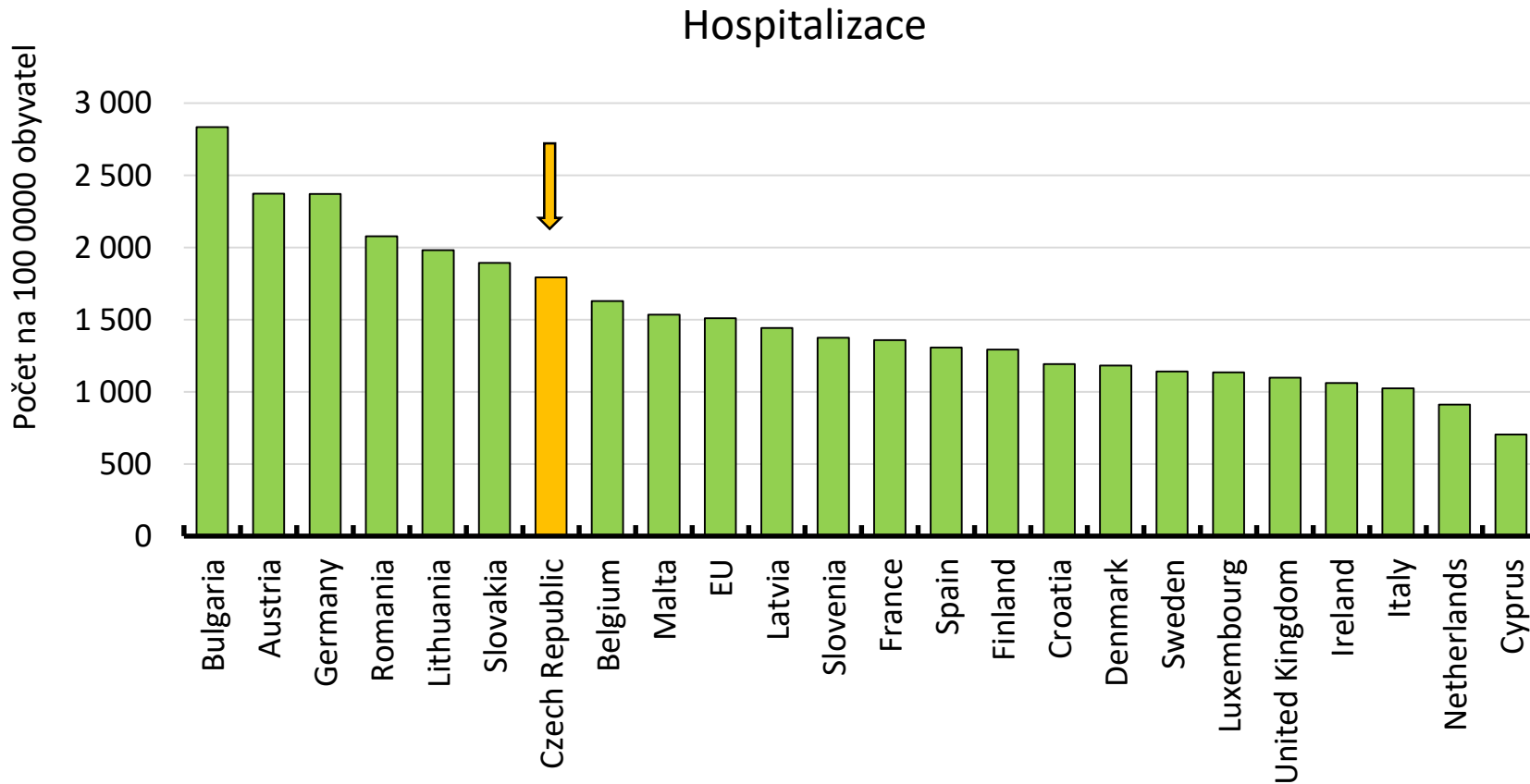
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	69	54
Pořadí	10	16

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci trávicí soustavy

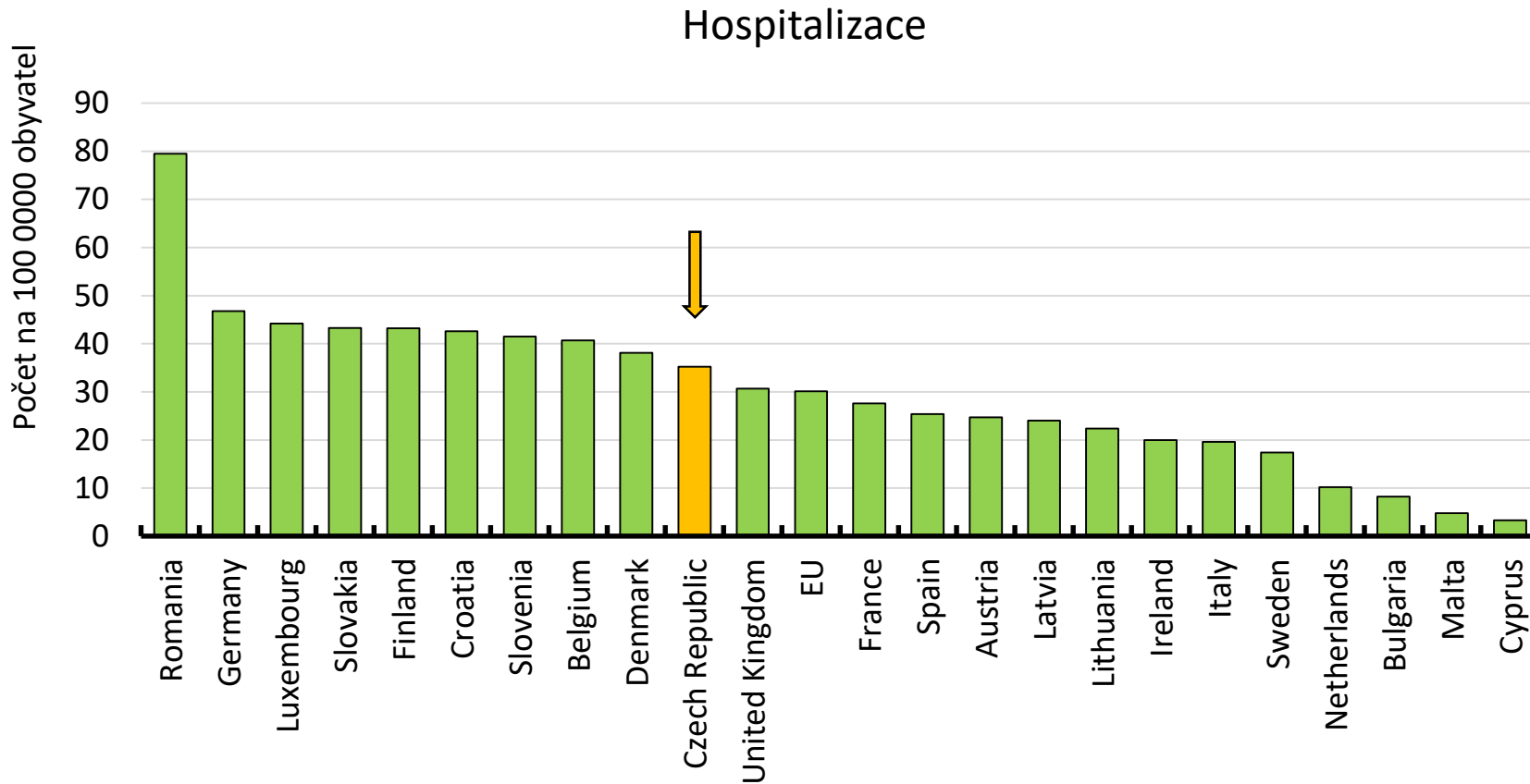
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1 510	1 793
Pořadí	10	7

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Alkoholické nemoci jater

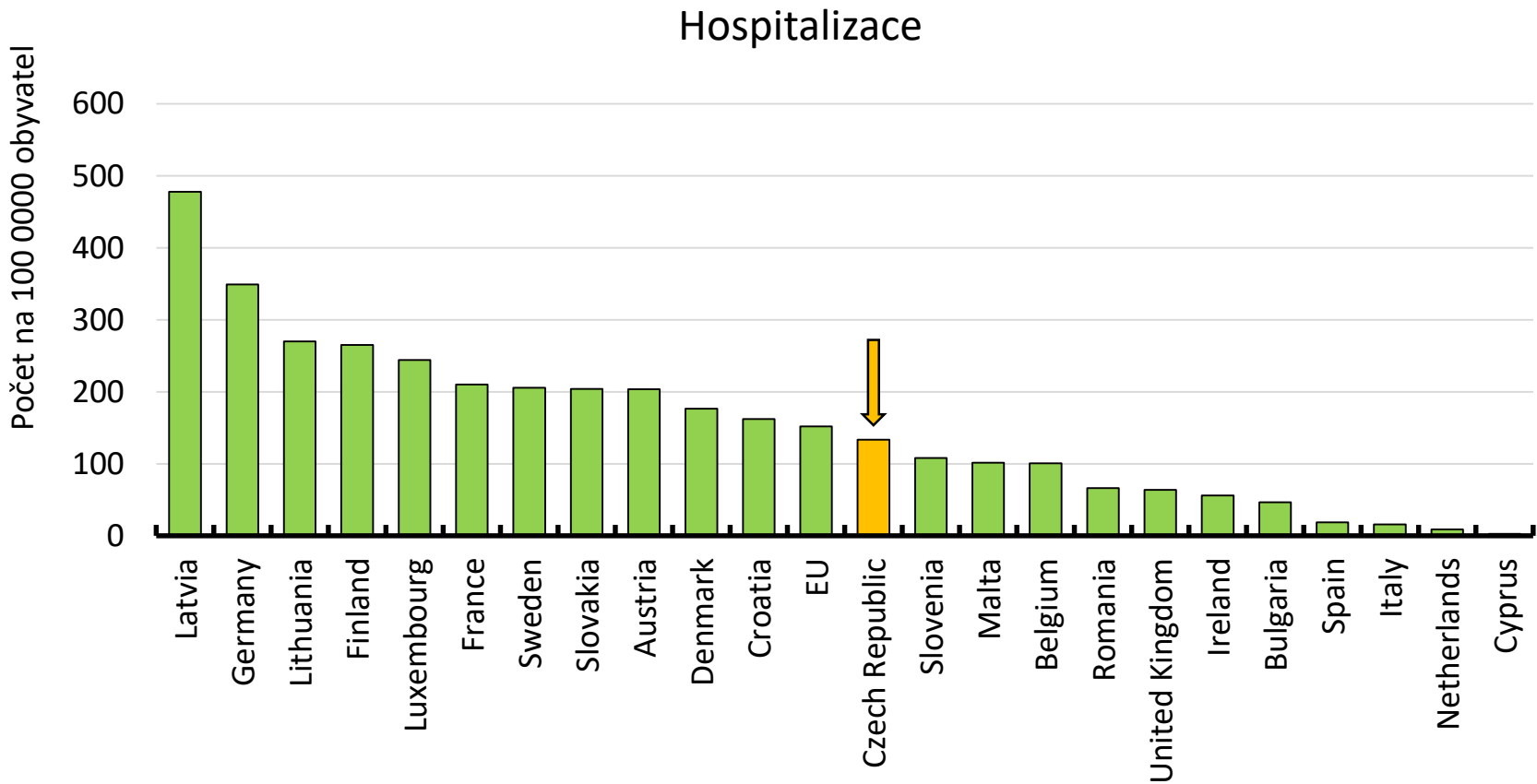
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	30	35
Pořadí	12	10

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Mentální a behaviorální choroby kvůli alkoholu

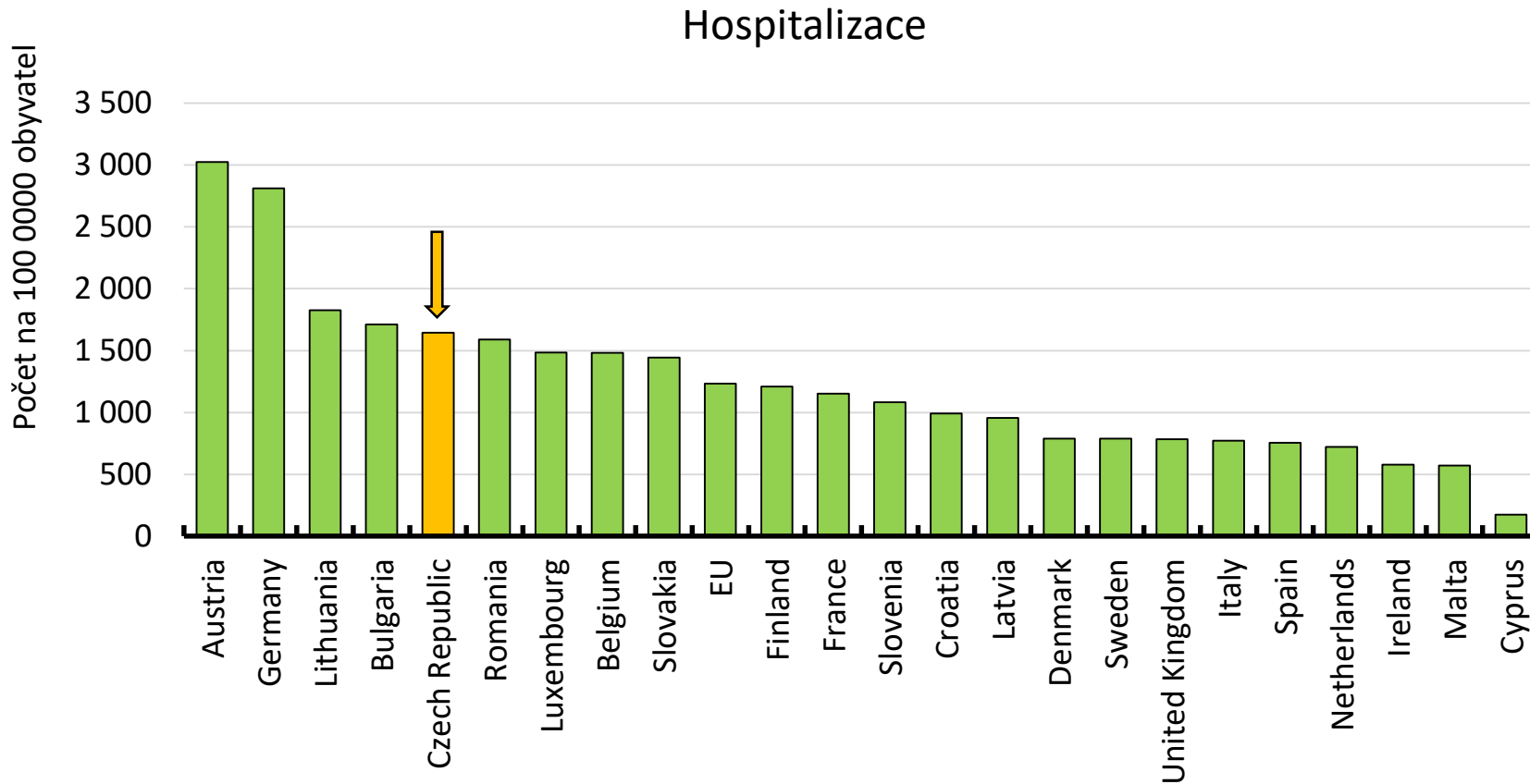
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	152	134
Pořadí	12	13

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci pohybového aparátu a pojivové tkáně

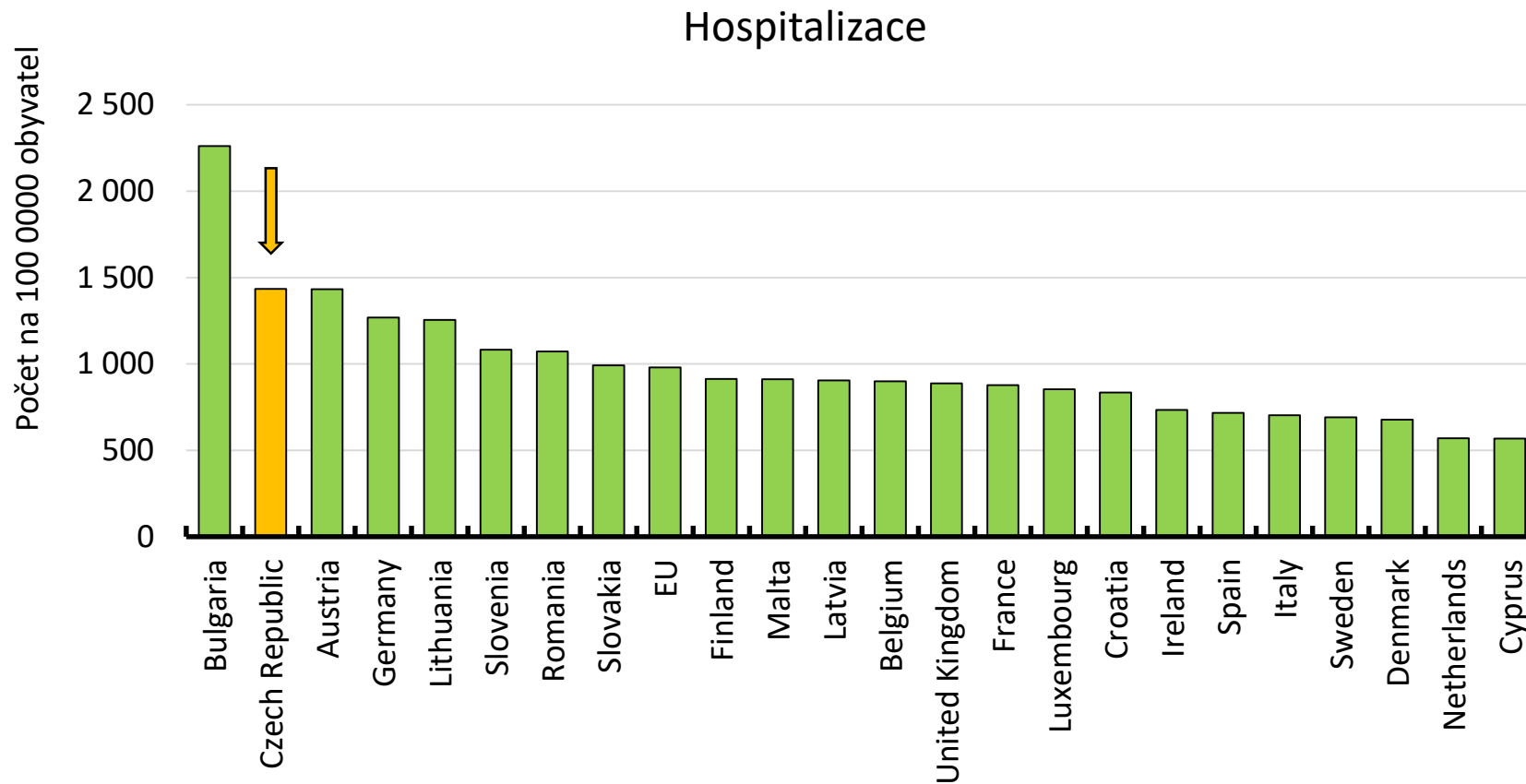
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1 233	1 645
Pořadí	10	5

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci močopohlavní soustavy

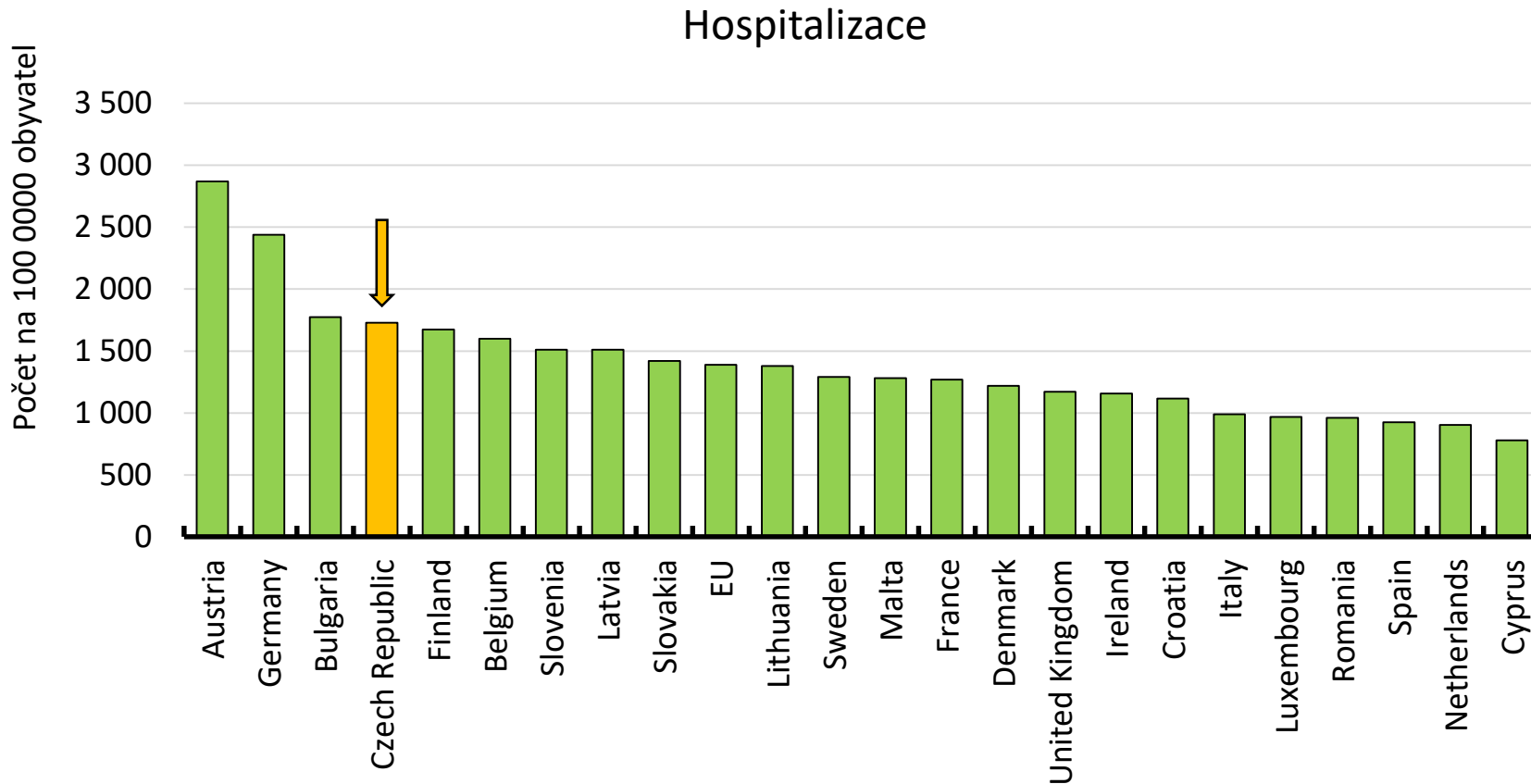
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	980	1 435
Pořadí	9	2

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nemoci zranění, otravy a některé další důsledky vnějších příčin

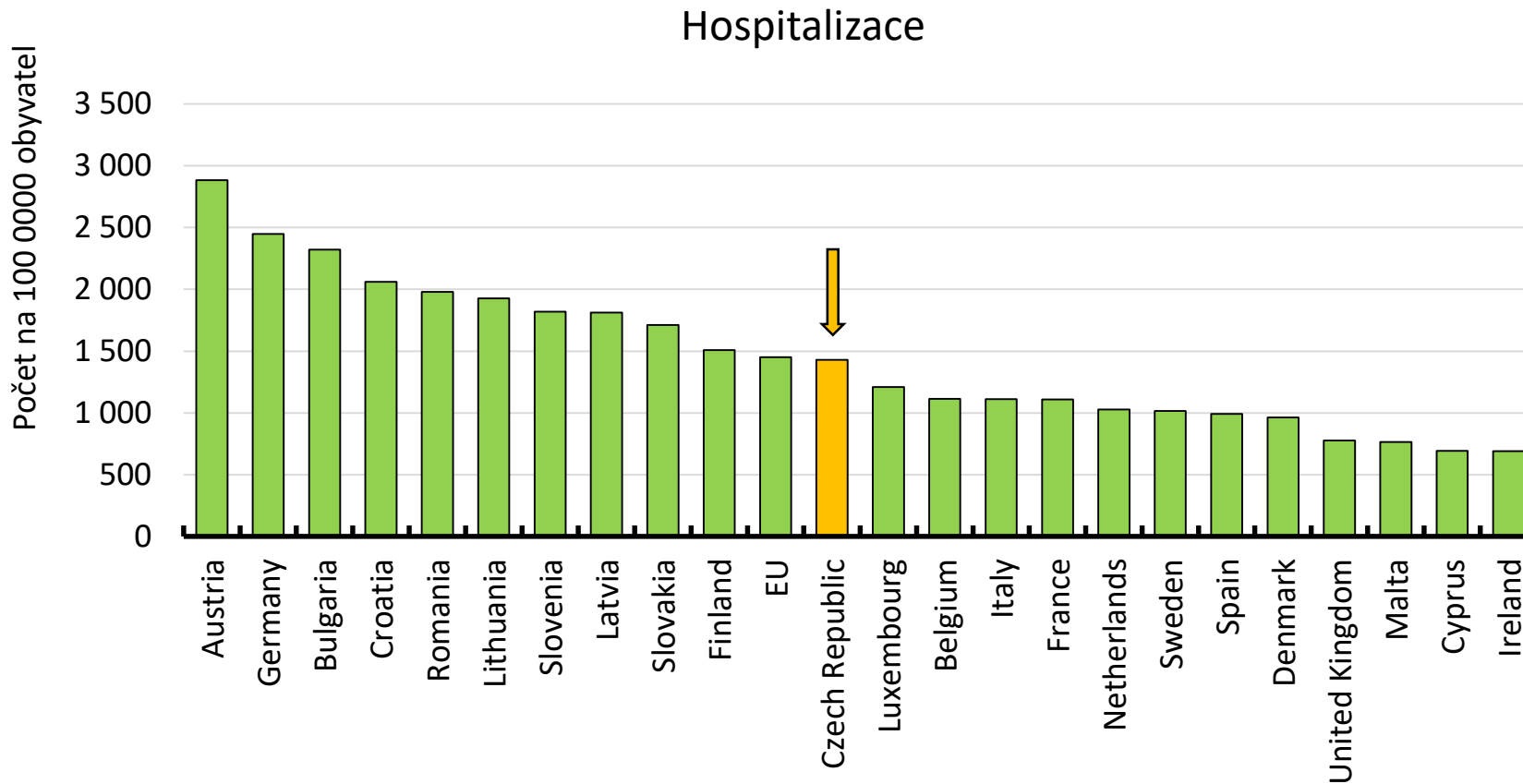
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1 389	1 729
Pořadí	10	4

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: Nádorová onemocnění

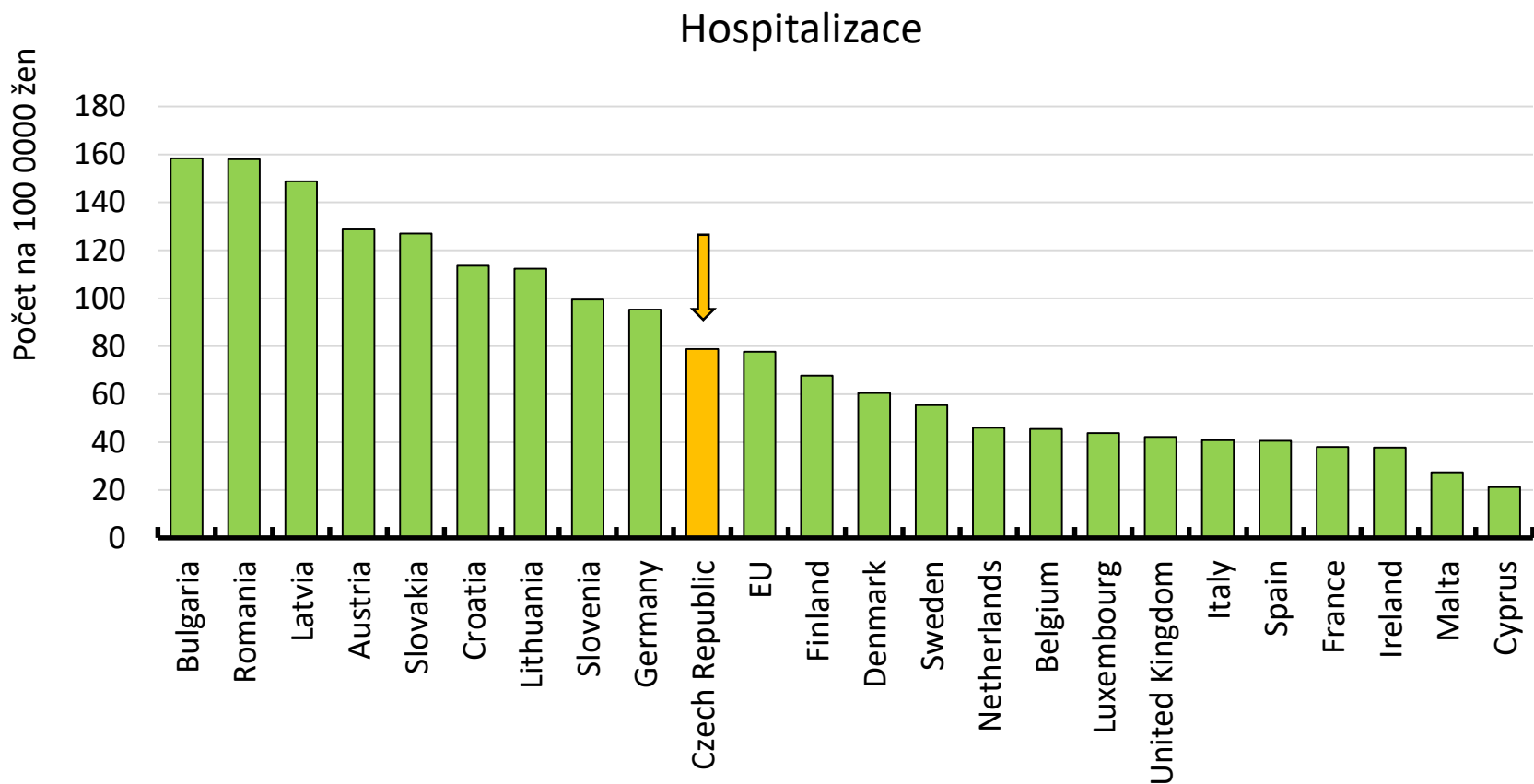
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	1 451	1 430
Pořadí	11	12

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: ZN dělohy

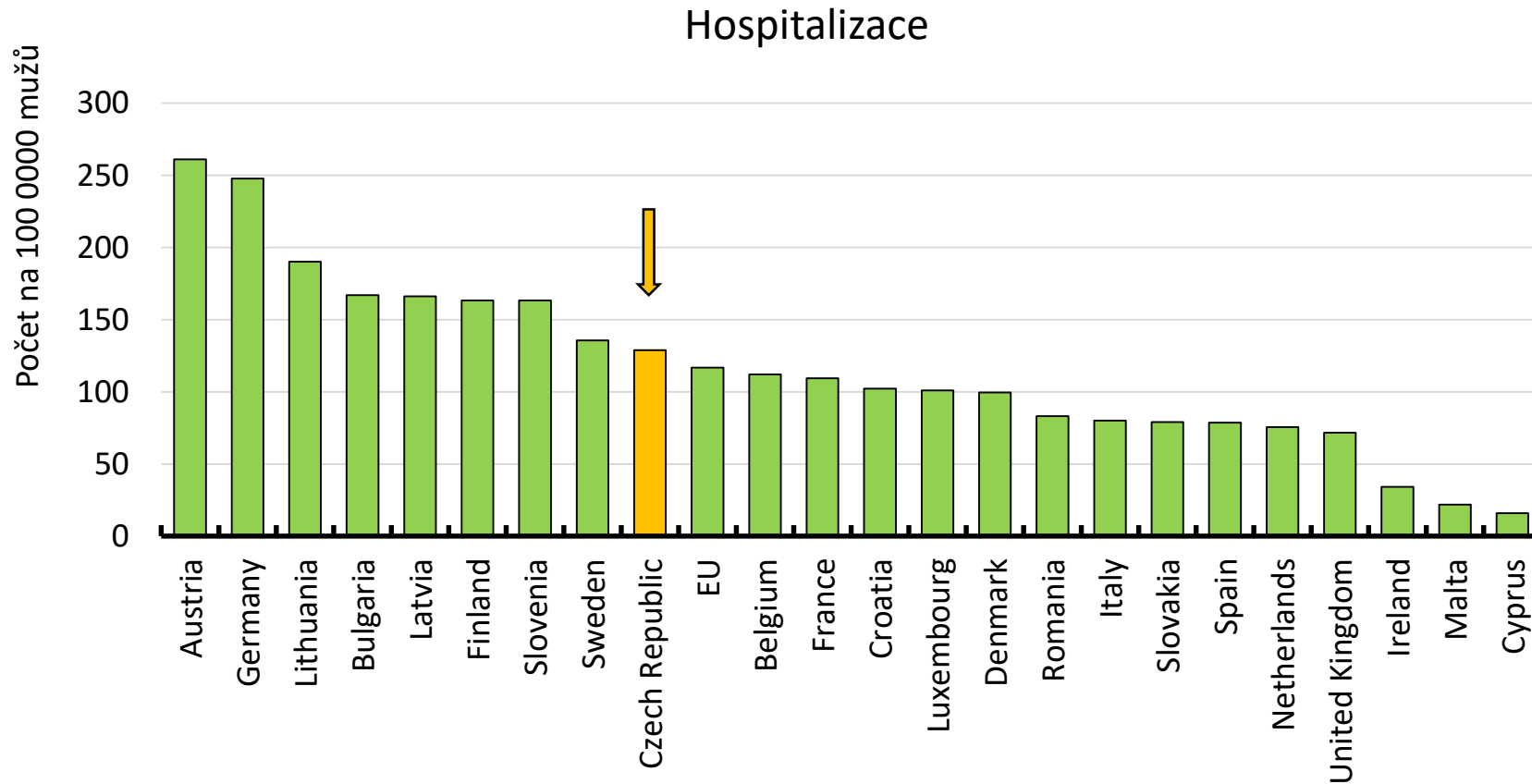
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	78	79
Pořadí	11	10

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: ZN prostaty

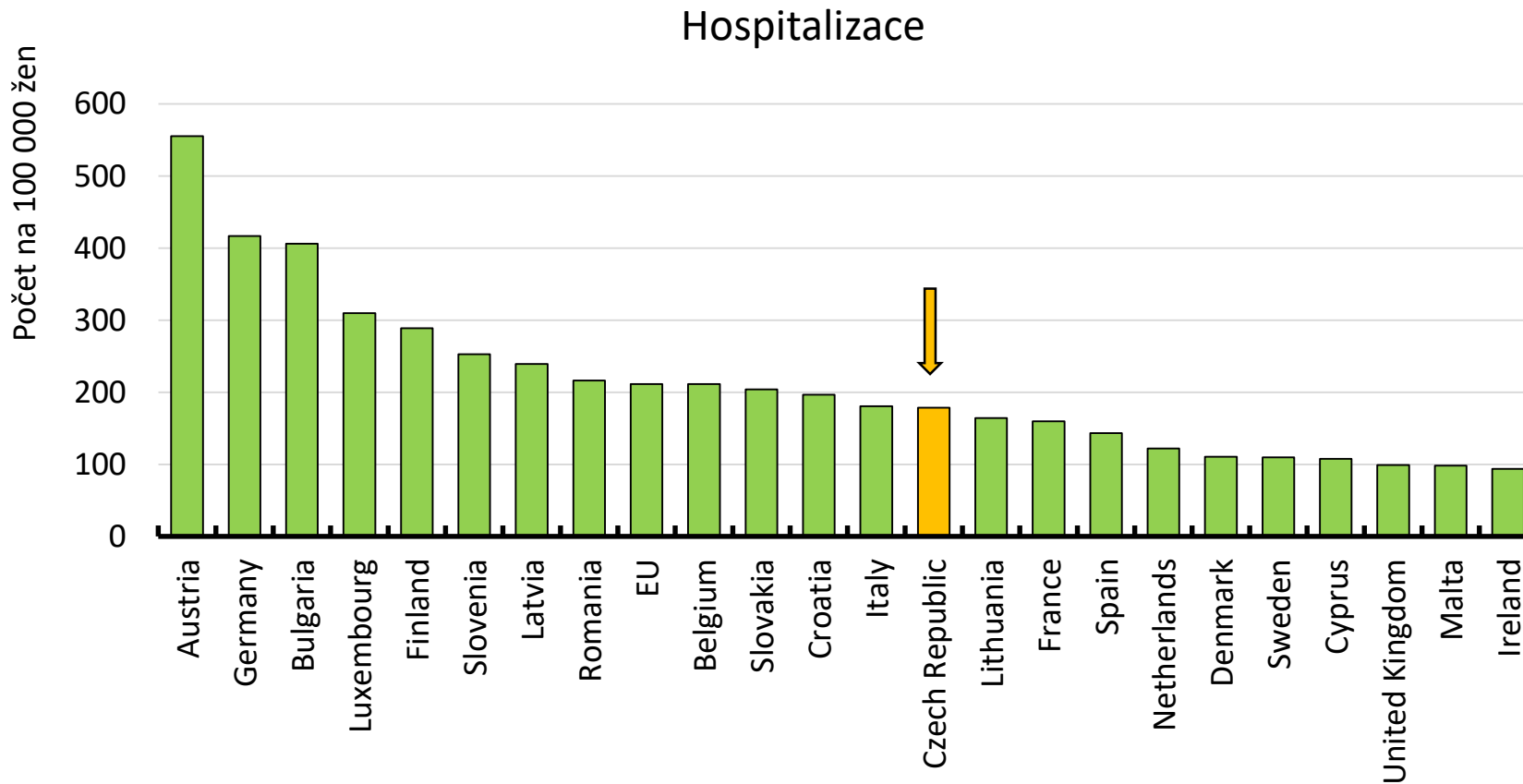
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	117	129
Pořadí	10	9

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: ZN prsu

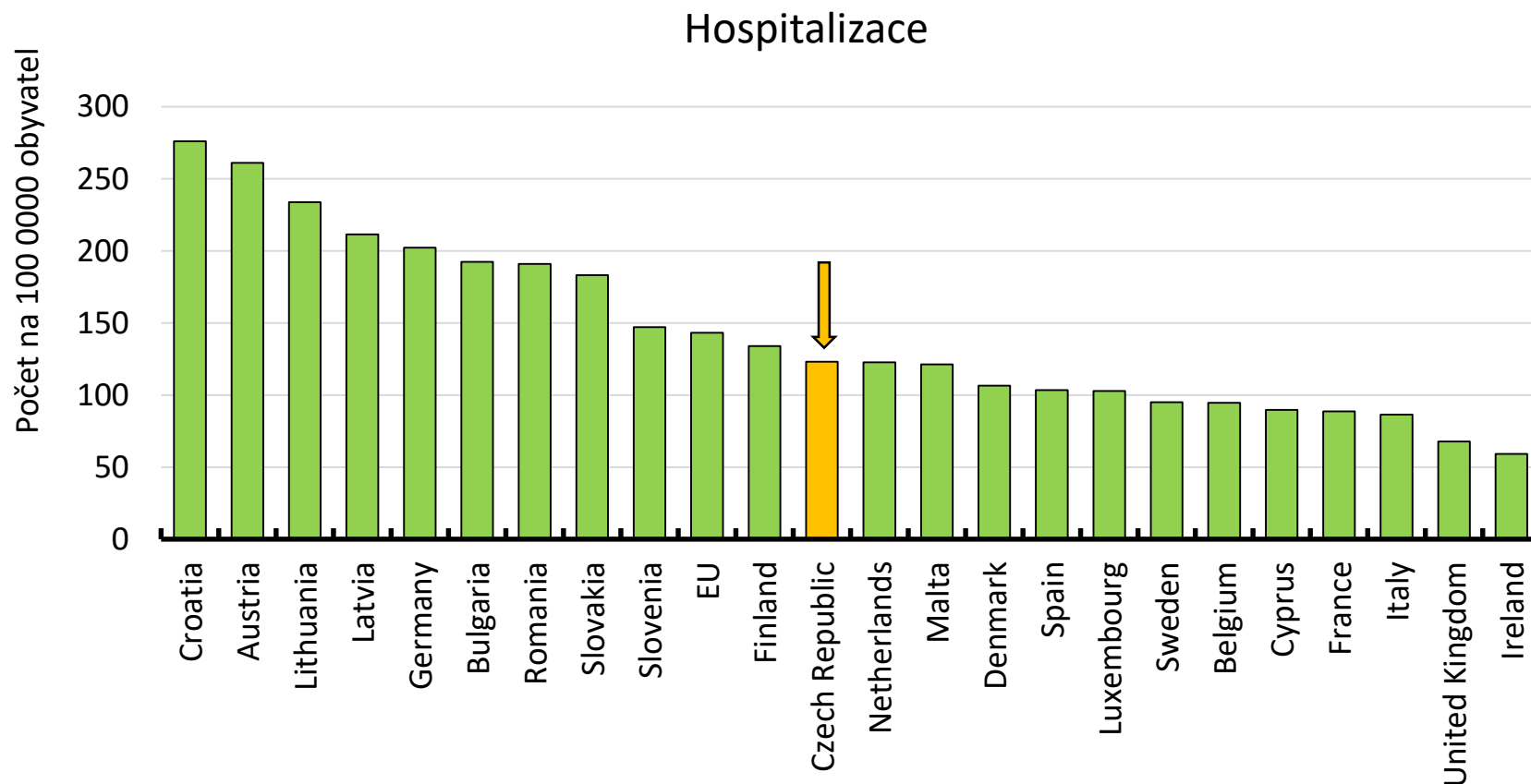
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	212	179
Pořadí	9	14

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: ZN tlustého střeva a konečníku

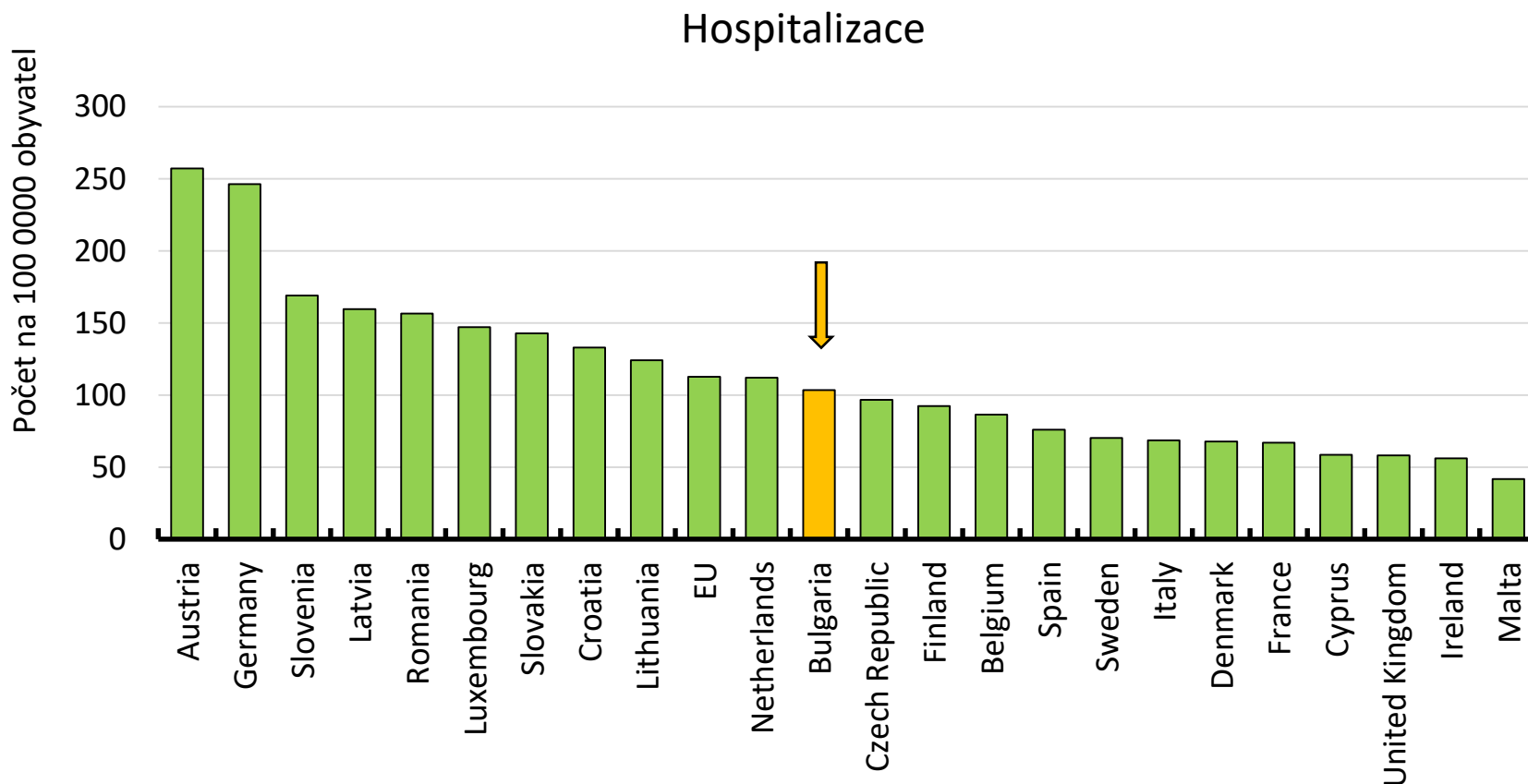
Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	143	123
Pořadí	10	12

Hospitalizace dle příčiny na 100 000 obyvatel: ZN průdušnice, průdušky a plíce

Zdroj: ECHI 2016

	EU 28	ČR
Hodnota	113	97
Pořadí	10	13